

NASLOV

Leto XXXIII
Št. 47

Murska Sobota,
9. julija 1981

CENA 8 DIN

VESTNIK

Kruh naš vsak- danji



Po neviščnostih, ki smo jih imeli tudi v Pomurju ob jesenski setvi — spomnimo naj le na slabo vreme, ki je marsikomu prekrizalo setvene načrte, pa tudi na problematiko oskrbe z umetnimi gnojili — je pšenica dozorela in prvi pridelek je že pospravljen. Žal pa bo letos na pomurskih njivah precej manj pridelka, saj so v družbenem sektorju zasejali s pšenico le 1.419 hektarjev površin, kmetje pa imajo pšenico na 12.538 hektarjih. Potreba, da pride čim več tržnih viškov v skladišča naših mlinov, je zato toliko večja, saj nam je že zdaj znano, da bo v Sloveniji pšenice primanjkovalo in jo bomo morali dokupiti v Vojvodini, precejšnje količine pa tudi uvoziti. Kolikšna je cena kruha iz uvožene pšenice, ki jo moramo plačevati v devizah, pa ni treba posebej poudarjati.

Prav bi sicer bilo, da bi proizvajalci že ob jesenski setvi vedeli, kakšne bodo cene pšenice, saj bi se tako lažje odločali za površine pod to kulturo, vendar pa je tudi tokrat obveljalo staro pravilo, da se o cenah dogovorimo šele tik pred, če že ne med samo žetvijo. Kakorkoli že, nove cene so zdaj znane, v prihodnjih dneh pa mora biti celotna akcija usmerjena v odkup pšenice, saj se ne bi smelo zgoditi, da bi dragoceno zrnje končalo med živinsko krmo. O tem so temeljito spregovorili tudi na sestanku direktorjev primarne kmetijske proizvodnje v Murski Soboti, na katerem je sodeloval tudi pomočnik predsednika republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Alojz Senegačnik.

Dogovorili so se, da je treba pšenico odkupiti že na njivah, zato je treba pravočasno stopiti do kmetov in jih seznaniti s pogoji odkupa, družbeni sektor pa naj bi prodal celotni pridelek pšenice. Tega ocenjujejo na 4.773 ton, v zasebnem sektorju pa naj bi tržni višek znašal 2.530 ton. Ob podatku, da je Pomurje eden največjih proizvajalcev pšenice v naši republiki, ki bo rabila blizu 200 tisoč ton pšenice, bomo morali precejšnje količine kljub vsemu uvoziti.

In koliko bodo pomurski pridelovalci dobili za letošnji pridelek pšenice? Prav to je vprašanje, ki najbolj zanima slehernega proizvajalca tako v zasebnem kot družbenem sektorju, zato so mu posvetili posebno pozornost. Znano je, da je zvezni izvršni svet sprejel odlok o odkupnih cenah, ki znašajo 8,30 dinarjev za prvo in 7,90 dinarjev za drugo kvaliteto (v Pomurju bomo odkupovali pšenico prve in druge kvalitete), v republikah pa lahko določijo še dodatne premije. Tako so se na sestanku v Murski Soboti dogovorili, da bo dobil kmet za kilogram prvorazredne pšenice 9,70 dinarjev, drugorazredna pšenica pa bo veljala 9,30 dinarjev, enako tudi pšenica tretjega kvalitetenega razreda. Cena, ki jo je sprejel ZIS, je tako povečana za premijo v višini enega dinarja za kilogram, 10 par pri kilogramu se bo priznavalo za prevoz do odkupnega mesta, pariteta Osijek pa bo znašala 30 par pri kilogramu. Cena je tako za proizvajalce dokaj spodbudna, zato kaže pozvati vse proizvajalce, da oddajo pridelek na odkupnih mestih, ki bodo v okviru združenih organizacij, če pa bo proizvajalec dostavil pšenico do sušilnice oz. silosa Mlinopeka, mu bo le-ta priznal še dodatnih 20 par pri kilogramu za prevoz. V primeru, da bo prišlo do spremembe cene pšenice na jugoslovanskem tržišču ali do spremembe odloka, se naredi obračun za novo ceno.

Tudi letos pa bo možno pšenico zamenjati za koruzo, zamenjava pa bo potekala pod enakimi pogoji kot lani, tako da bo obračunana koruza za 30 odstotkov cenejša od pšenice. Cena koruze za zamenjavo bo 7,15 dinarjev, ker pa je zaloga Mlinopeka (500 ton) že razdeljena po zadrgah, so pri republiških rezervah že naročili dodatnih 1.500 ton koruze, tako da jo bodo dobili vsi zainteresirani. Zagotovljena pa so tudi sredstva za odkup pšenice, tako da na denar ne bo treba čakati.

L. Kovač



MODINCI '81 po poti Helsinkov

V Radencih so danes sklenili 12. mednarodni kulturno-zgodovinski simpozij Modinci '81. Tema letošnjega simpozija, Kmet in kmetijstvo v panonskem prostoru po prvi svetovni vojni do svetovne gospodarske krize, je bila še posebej aktualna, saj so zgodovinarji in drugi znanstveni delavci iz vseh petih dežel: Slovenije, Hrvaške, avstrijske Štajerske in Gradišanskega ter madžarske Železne županije, dobrodušno osvetlili, kako se je v tridesetih letih tega stoletja krojila podoba osrednjega dela Evrope. To pomembno mednarodno znanstveno srečanje — letos ga je organizirala mariborska univerza, omogočili pa republiški izvršni svet, zveza samoupravnih interesnih skupnosti za znanstveno dejavnost Jugoslavije, republiški raziskovalni in kulturna skupnost in delovna kolektiva sozda ABC Pomurka in Radenska — paje zlasti razkrilo kmečko vprašanje v evropskem in panonskem prostoru v letih 1919—1929.

Tako se je torej uresničila zamisel s prvega znanstvenega posvetovanja ob proslavi 300 letnice bojev s Turki leta 1969 v Modincih na Gradiščanskem, ko so se udeleženci zavzeli, naj bi tovrstna srečanja postala tradicionalna. Še več — kot je ob otvoritvi simpozija poudaril podpredsednik republiškega izvršnega sveta Dušan Šinigoj — krenila so po poti, ki jo je začrtala in potrdila konferenca šefov držav in vlad neuvrčenih v Helsinkih.

V dneh simpozija se je zvrstilo več zanimivih predavanj. Uvodni referat je imel dr. Vasilij Melik na temo Kmečko vprašanje v evropskem in panonskem prostoru v času 1919—1929. O agrarno-strukturnih slabostih in kmetijski politiki v Avstriji v letih 1919—1929 je govoril dr. Siegfried Mattl. Dr. Fritz Posch je razkril položaj štajerskega kmetijstva v obdobju 1919—1929, dr. Jozsef Kanyar pa položaj kmetijstva in

poskuse agrarne reforme v dvajsetih letih v Podonavju. Naj omenimo še naslednje referate: Položaj kmetov na Hrvaškem od 1918 do 1929 (mag. Marijan Matička), Migracije kmečkega prebivalstva v Pomurju po prvi svetovni vojni (Ludvik Olas), Politična opredelitev hrvaških kmetov v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev (dr. Hrvoje Matković), Stališča glavnih slovenskih meščanskih strank do kmečkih problemov od 1919 do 1929 (mag. Stane Granda), Stanovska organizacija in politična učinkovitost kmetov na Štajerskem (dr. Karl Spreitzho-

fer). Razvoj kmetijstva in agrarna politika na Gradiščanskem od 1918 do 1929 (dr. Gerald Schlag) in Način življenja kmetov v županijah Zala in Železno v dvajsetih letih (dr. Friderik Biro).

Svojestveno kulturno obeležje so dajali simpoziju Modinci '81 v Radencih nastopi: pevskega oketeta iz Murske Sobotice, Haydn kvarteta iz Železna, folklornega krožka alpskega društva iz Gradca s spletom štajerskih pesmi in plesov, skupine Savaria iz Szombathelyja z revijo družabnih plesov in članov studia za sodobni ples iz Zagreba.

Branko Žunec

zdravstvo

Za racionalnost in učinkovitost

Pomurje ima na področju zdravstva nekatere specifičnosti, zato je ustanovitev medobčinske zdravstvene skupnosti v regiji nujna in je ne gre odlašati. To so ugotovili na nedavnem posvetu, ki ga je sklical medobčinski svet ZSS za Pomurje, udeležil pa se ga je tudi načelnik odseka strokovne službe za zdravstvo Slovenije dr. Martin Toth. Občinske zdravstvene skupnosti v Pomurju namreč ne izvršujejo potrebne povezovalne vloge, ki pa je nujno potrebna tako pri usklajevanju razvoja zdravstvene dejavnosti, kakor tudi z zdravstveno skupnostjo Slovenije. Združitev pomurskega zdravstva v PZC namreč ni dala pričakovanih uspehov, saj

je bilo premalo storjenega pri uveljavljanju dohodkovnih odnosov in delitve dela. Tako v posameznih pomurskih občinah oblikujejo svoje politiko na področju zdravstva z različnimi težnjami. Pomurje je največji udeleženec solidarnostnih sredstev republike, saj ta znašajo ob realizaciji enotnega programa eno četrtino, okrog 20 odstotkov vseh sredstev pa znašajo tudi solidarnostna sredstva za investicije. Nadalje ima Pomurje pomembno vlogo pri uveljavljanju zdravstvenega varstva v mednarodnem zavarovanju. Vse to narekuje, da je potrebno v Pomurju čimprej ustanoviti medobčinsko zdravstveno skupnost. Proučiti je potrebno, le

v kakšnem obsegu naj deluje taka skupnost, da bo racionalna in učinkovita.

Udeleženci posveta so razpravljali tudi o samoupravnih sporazumih o slobodni menjavi dela in ugotovili, da so bili pred nedavnim na skupščinah občinskih zdravstvenih skupnosti sprejeti samoupravni sporazumi, hkrati pa tudi obračunane storitve za prvo polletje letošnjega leta. Poudarjeno pa je bilo, da bi morali osnovno zdravstveno dejavnost organizirati tako, da bi bila sposobna kar v največji meri realizirati enotni program, od katerega je odvisna republiška solidarnost, pri tem pa bi ji morala pomagati bolnišnična in specialistična dejavnost.

Obnavlja je tekla tudi o uresničevanju samoupravnega sporazuma o postopkih in načinih uveljavljanja pravic iz zdravstvenega varstva, ki je začel veljati s prvim julijem letos. Dalj časa so se zadržali pri uveljavljanju pravic do denarnih nadomestil za izostanek z dela nad 30 dni, kar bi morale prevzeti delovne organizacije, ki pa imajo do tega odklonilno stališče. Menili so, da je potrebno samoupravni sporazum začeti čimprej uresničevati, saj to ne terja novih zaposlitev kot se nekateri izgovarjajo, hkrati pa je zagotovljanje socialne varnosti delavcev v prvi vrsti naloga delovnih organizacij.

F. Maučec

Želite potovati z Vestnikovim vlakom v Varaždin?

Prijave sprejemamo od ponedeljka, 13. julija, naprej v naši upravi v Murski Soboti.

Število potnikov je omejeno, zato pohitite!



V liverpoolski četrti Toxteth, kjer je prišlo do spopadov med mladimi črnici (med njimi so bili tudi belci) in policijo, je bilo poškodovanih okrog 200 policistov. Okrepljene policijske sile so šele v ponedeljek uspele vzpostaviti red in mir med več kot tisoč mladimi, ki so zažigali prodajalne, prevračali avtomobile ... (Telefoto: UPI)

Vloga Mao Zedonga in spremembe v Kitajskem vrhu

Minulo zasedanje plenuma CK KP Kitajske, ki so ga napovedovali že od decembra lani, do njegove realizacije pa je prišlo šele pred koncem junija, je prineslo nekatere kadrovske spremembe v kitajsko vodstvo, razčistilo pa naj bi tudi nekatere nejasnosti v samem vodstvu. Prav zaradi slednjega so s plenumom tudi tako dolgo odlašali, po sporočilu iz Pekinga pa je zadnji plenum „postavil na pravo mesto stvari, ki so bile narobe“.

Plenum pa ni ocenil le trenutnega stanja v partijskih vrstah pač pa tudi delovanje partije v zadnjih 32 letih ter vlogo Mao Zedonga. Del te ocene pravi, da je bil Mao Zedong velik marksist, velik proletarski revolucionar, strateg in teoretik. Res je, da je med „kulturno revolucijo“ zagrešil velike napake, a če sodimo njegovo dejavnost v celoti,

njegovi prispevki h kitajski revoluciji daleč presegajo njegove napake. Zasluge so primarne, napake pa sekundarne, pravi ocena, v resoluciji pa je nadalje zapisano, da bo Mao Zedongova misel „še dolgo vodnica v akciji“. Članstvo zato poziva, naj temeljito proučuje in uresničuje Maova stališča, ki naj jih prilagaja novim razmeram in novim problemom. V presoji Maove zgodovinske vloge mu v nesporne zasluge štejejo ustanovitev in izgradnjo partije in vojske; prispevek k zmagi v boju za osvoboditev in ustanovitev LR Kitajske ter druge zasluge; tudi na področju zunanje politike.

Resolucija pa Mao Zedongu tudi ne prizanaša v presoji napak. Tako pravi, da je spodbudil in vodil kulturno revolucijo, zgodovina pa je dokazala, da so bile teze, ki so mu bile za

izhodišče, v nasprotju z marksizmom-leninizmom, niso bile v skladu s kitajsko stvarnostjo in so bile izraz popolnoma zmotne ocene razrednih odnosov in političnega položaja v partiji in v državi. Čeprav mu najbolj zamerijo hudo „levo“ napako „kulturno revolucijo“, dodajajo, da je bila to napaka velikega proletarskega revolucionarja. Prav zaradi zaslug, ki jih je imel pri razvoju partije in države v dolgi vrsti let, je kitajsko ljudstvo vedno imelo Mao Zedonga za svojega spoštovanega in velikega voditelja in učitelja.

Zadnje zasedanje plenuma CK KP Kitajske pa je prineslo tudi nekatere spremembe v kitajskem vrhu. Plenum je potrdil govorice, da je predsednik Hua Guofeng že novembra odstopil, na položaju predsednika CK pa ga je zdaj zamenjal Hu Yaobang dose-danji generalni sekretar KPK. Hua Guofeng so razrešili tudi funkcije predsednika vojaške komisije pri CK, zamenjal ga je Deng Xiaoping, Hua Guofeng pa je postal podpredsednik partije in ostal član njegove stalnega odbora. S tem, da je Deng postal predsednik vojaške komisije, je bila potrjena odločenost partije, da obdrži popolno kontrolo nad armado, plenum pa je okrepil tudi funkcijo ministrskega predsednika s tem, da je nosilca te funkcije Zhao Ziyanga imenoval za podpredsednika partije.

Odkrili skrivališče levičarjev

Pripadniki Iranske revolucionarne garde so v nedeljo zjutraj odkrili skrivališče levičarske organizacije Mudžahedini Halka. Kot poroča PARS, so bili v šesturni borbi ubiti trije člani organizacije, dva so ušli, trem pa je uspelo pobegniti. Med streljanjem je bil lažje ranjen tudi en pripadnik revolucionarne garde. V skrivališču so odkrili in tudi zaplenili precejšnjo količino orožja.

Casopis Islamska Republika, organ islamske republikanske stranke, poroča, da so v Iranu usmrtili še šest pripadnikov organizacije Mudžahedini Halk in sicer tri v Mašhadu, dva v Amolu in enega v Džahromu. Vsi so bili obtoženi delovanja proti islamski republiki.

V žarišču dogodkov

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Za splošno porabo je bilo namenjenih 834 milijard, od tega za zvezni proračun 447 milijard, 387 milijard pa za občinske, pokrajinske in republiške proračune. »Borba« poudarja, da so delegati zveznega zbora republik in pokrajin upravičeno zahtevali ponovno proučitev vseh izdatkov in njihovo zmanjšanje, s komentarjem, da vsi nasprotno ugotavljajo, da je to treba opraviti, vendar naj to opravi nekdo drug. »Borba« poudarja, da v zadnjih osmih letih venomer razglajamo potrebo po znižanju deleža negospodarskih izdatkov v družbenem proizvodu. Narčtovano je bilo, da se omeji na 30 odstotkov, vendar se je delež od leta 1973 do konca 1979 povečal s 33,77 odstotka na 38,02 odstotka.

»Borba« je pisala o pobudi hrvaškega sabora za transformacijo proračunske borbe prek ustreznih programov in o nasprotovanju sabora predloženim spremembam zakona o financir-

ranju federacije, zlasti pooblastilo zveznemu izvršnemu svetu, da med letom spreminja višino in namen sredstev proračuna, neupoštevajoč, da proračun v celoti strogo namensko sprejema zvezna skupščina.

Zanimiva je pobuda Vojvodine, da bi se predvidena rast proračunske porabe v vsej državi zmanjšala za 40 do 50 odstotkov, s čimer bi se pomembno okrepila materialna razvojna sila združenega dela. Glede zveznega proračuna predlaga zmanjšanje od 168,9 na 150,6 milijarde dinarjev.

Beograjska »Ekonomska politika« piše, da nima smisla obtoževati delovne organizacije glede inflacije, če se ne ravna po ustreznih sistemskih zakonih in predpisih. Ni problem v tem, da delavci ne odločajo o politiki cen (to delajo tehnokratske strukture v delovnih organizacijah), ampak predvsem v tem, da so ne samo delovne organizacije, temveč tudi njihove občine, republike in

POMANJKANJE POLITIČNE VOLJE ali ni in ne more biti opravičila

pokrajine zainteresirane za inflacijo.

Zagrebški »Vjesnik« piše, da se moramo otresti iluzij, da lahko brzdamo inflacijo z zamrzovanjem in drugimi oblikami administriranja. To je prav tako nerealno kot pričakovanje, da bo to uspešno zajezil zakon o cenah. Cene kljub zakonu rastejo, legalno in ilegalno. Usmeriti se moramo na odpravljanje vzrokov in ne samo posledic inflacije, predvsem glede upravljanja z družbenim dohodkom. Delovni ljudje pričakujejo točna obvestila, najboljše vsakodnevna, kako uspeva družbena akcija za vračanje cen na prejšnjo raven. Zivljenje demantira uspešnost takšne akcije.

Ne gre več za analize in preverjanje vzrokov takšnega stanja v gospodarstvu, zlasti za podivjane cene. Vzroki so že zdavnaj znani.

Preverjanje in nove analize zahtevajo tisti, ki so povzročitelji takšnega stanja in ki v takšnih pogojih še vedno prihajajo do nezasluzenih dohodkov. S tem hočejo pridobiti na času, da bi onemogočili uveljavitev resnično učinkovitih ukrepov. Pri tem računajo, da bo po nekaj tednih in mesecih, ki so potrebni za nove analize in novo preverjanje vzrokov, stanje bistveno drugačno in bodo lahko nadaljevali s svojo antisamoupravno in antisocialistično prakso.

Res bi zbudilo skrb, če bi odločilni zvezni in republiški dejavniki po 15 in več letih trajajoče inflacije, saj sodimo med rekorde v Evropi tako po trajanju kot tudi po stopnji inflacije, še ne bi poznali vzrokov. Ne gre za nove analize vzrokov, ampak za zavestno bežanje od izločanja, odprave vzrokov; namesto odprave vzrokov

se zadovoljujemo z gašenjem požarov in zmanjševanjem posledic, kjer so najhujše.

Iakoj in radikalno moramo menjati naš odnos do inflacije do nacionalne valute, sicer bomo razvrednotili temelje samoupravne ureditve. Inflacija bistveno slabi moč delovnih ljudi pri odločanju v korist državnega aparata in drugih centrov zunaj združenega dela. Inflacija slabi strateško opredelitev krepitve akumulacijske in reprodukcijske sposobnosti združenega dela in materialne osnove samoupravljanja. Sedanja inflacija ogroža najširše množice; Grlčkov je februarja v Sava centru dejal, da niso ogroženi samo delovni ljudje in občani z najnižimi dohodki, temveč že dve tretjini srednjega sloja, kar postaja politični problem.

Tudi že sprejeti zvezni in republiški 5-letni razvojni

plani dokazujejo pomanjkanje politične volje, da bi učinkovito uveljavili stabilizacijske napore. Za predhodno petletno obdobje 1976—1980 se je poudarjalo, da je stopnja udeležbe investicij z 41 % najpomembnejši generator visoke stopnje inflacije in destabilizacije gospodarstva; napovedovalo se je, da bodo investicijske naložbe v novem 5-letnem planu udeležene z največ 34 %. Dejansko pa so udeležene v 39,6 %, neupoštevajoč, da republiški in pokrajinski 5-letni plani predvidevajo še dodatnih 15 % investicijskih naložb.

Do tega je prišlo kljub temu, da je predsedstvo CK ZKJ 17. februarja na posebni seji zahtevalo odločno preverjanje vseh investicijskih naložb v novem 5-letnem planu ter njihovo usklajitev s stabilizacijskimi možnostmi in napori.

PRIPADNOST VARŠAVSKEMU SPORAZUMU

Sovjetska zveza in Poljska bosta še naprej razvijali medsebojne odnose v skladu s sporazumom o prijateljstvu, sodelovanju in vzajemni pomoči. To je rečeno v skupnem sporočilu, ki so ga objavili v Moskvi po dvodnevem obisku sovjetskega zunanjega ministra Gromika v Varšavi. Sodeč po sporočilu se je Gromiko s poljskimi voditelji izčrpo pogovarjal o političnih razmerah na Poljskem pred izrednim kongresom poljske partije. Zelo pomemben, če že ne najpomembnejši del razgovorov so bili mednarodni vidiki razmer na

Poljskem. Tuji opazovalci v Moskvi so zlasti pozorni na stališča v skupnem sporočilu, ki se nanašajo na mednarodni položaj Poljske in poudarjanje njene trdne pripadnosti varšavskemu sporazumu.

Zaščite pridobitev socializma na Poljskem ni mogoče ločevati od vprašanja neodvisnosti in suverenosti poljske države, od varnosti in nedotakljivosti njenih meja, je rečeno v sporočilu. Gromiko se je v Varšavi pogovarjal tudi o vrsti notranjih in zunanjih vprašanj, dodaja sporočilo.

globus

BEJRUT — Zaradi političnega nasilja je v Libanonu v minulih šestih mesecih izgubilo življenje 1.176 ljudi, 3.890 pa jih je bilo ranjenih. Največ žrtev je bilo v zadnjih treh mesecih. V to številko niso zajete žrtve med pripadniki arabskih mirovnih sil v Libanonu.

SAN SALVADOR — Salvadorska vojaška hunta je vnovič za mesec dni podaljšala izredno stanje in s tem priznala, da kljub ameriški vojaški in gospodarski pomoči ne more uničiti odpora prebivalstva. Medtem se boji nadaljujejo po vsej državi. Posebej ostri spopadi so na severu Salvadorja, kjer so uporniki obkolili nekatere enote salvadorske vojske. Poleg državljanske vojne in nasilja nad prebivalstvom je v Salvadorju tudi vedno več gospodarskih težav.

ATENE — Grška vlada je začasno ukinila sistem »sodi-lihi«, to je prepoved vožnje z avtomobili za konec tedna (sobota in nedelja). Ta ukinitvev pa je le začasna in bo veljala do konca avgusta, ko bodo ponovno uvedli prejšnjo omejitev. Sedanji vladni sklep naj bi spodbudil razvoj turizma v poletnih mesecih.

MANILA — V filipinski provinci Albaj, približno 320 kilometrov jugovzhodno od Manile, so poplave terjale 135 žrtev. Poplave je povzročila tropska nevihta, najbolj pa so prizadete vasi okoli vulkana Majon.

NEW DELHI — Indija želi normalizirati odnose s Pakistanom, pa vendar je ob enem zaskrbljena zaradi oboroževanja sosednje države. To je bistvo poslanice, ki jo je Indira Gandi poslala pakistanskemu predsedniku Ulhaku. Indira Gandi je ponovila iskreno željo New Delhija, da normalizira odnose z Islamabadom, vendar je izrazila resno zaskrbljenost zaradi kopičenja sodobnega orožja v Pakistanu, kar utegne vplivati na indijsko-pakistanske odnose in povečati napetost na tem območju.

ogledalo tedna

VEČ KRUHA IZ DOMAČE MOKE?

Se vedno je tako, da se o nekaterih vprašanih radi predolgo dogovarjamo, dogovoriti pa se nikakor in nikakor ne moremo. To je potrdilo tudi zadnje maratonsko dogovarjanje med republikami in pokrajinama, tema dogovarjanja pa so bile nove odkupne cene letošnjega pridelka pšenice. Predlogi za nove cene so se gibali med 8,5 in 11 dinarji za kilogram in ker se republike in pokrajini nikakor niso mogle zediniti o enotnih in zajamčenih cenah, je moral posredovati zvezni izvršni svet, ki je sklep o novih cenah bil prisiljen sprejeti po kratkem postopku. Sicer pa je odločitev prišla že skorajda prepozno, saj je žetev pšenice ponekod že v polnem teku, drugje pa je tik pred zdajci.

Po sklepu zveznega izvršnega sveta se bo kilogram pšenice podražil v poprečju za dinar in 52 par, saj bodo pridelki prvega kakovostnega razreda odkupovali po 8,30, drugega po 7,90 in tretjega po 7,50 dinarja za kilogram. Odločitev o novih cenah so podkrepili z obrazložitvijo, da so le-te dovolj stimulativne in jamčijo pridelovalcem visok dohodek, so pa tudi v realnem razmerju s cenami drugih kmetijskih pridelkov, razen koruze, katere cena je največkrat rezultat neustreznega razmerja med ponudbo in povpraševanjem. Po sporazumu pa naj bi se za kilogram pšenice plačalo še dinar premije.

Nove cene so torej dovolj spodbudne, da bodo lahko spodbudile odkup tržnih viškov, zato mora biti družbena akcija usmerjena v realizacijo zastavljenega cilja. V Jugoslaviji naj bi letos odkupili 55 odstotkov pridelka, kako nam bo to uspelo, pa je predvsem odvisno od organiziranosti prevzemanja žita. Boj za kruh iz domače moke ne more ostati le skrb kmetov, pač pa se morajo v akcijo vključiti tudi zadrage, banke in mlinskopredelovalne industrije. Vsako zrno tržnega viška mora priti v silose in ne med živinsko krmo. V tem trenutku je zato najpomembnejša naloga, da zagotovimo dovolj denarja (v gotovini) za odkup, saj je praksa prejšnjih let pokazala, da pridelovalci ne sprejemajo menic ali drugih vrednostnih papirjev. Čeprav smo v času žetve, pa bi morali že zdaj misliti na naslednjo setev, saj bi se le tako lahko kmetovalci pravočasno odločili, kaj bodo pridelovali.



Po čem bo krompir?

Vse kaže, da bo letos v naši republiki pridelok krompirja dober. Če bi veljale osnovne ekonomske zakonitosti, bi morali zapisati, da se bomo v sezoni 1981/82 izognili pretresom na trgu kmetijskih pridelkov, kakršnim smo bili priča pred nekaj meseci, ko je cena za kilogram krompirja poskočila tudi na 20 in več dinarjev. Vendar pa zdaj še nihče ne upa v gotovostjo trditi ali bodo dogovori veljali ali se ne bodo vnovič ponovili nismisli, da bomo imeli tega življa preveč in premalo hkrati, njegova cena pa enkrat ne bo zadovoljila pridelovalcev, drugič pa bodo spet zavoljo nje nejevoljni potrošniki.

Od kod in zakaj takšna neskladja? V Sloveniji letos raste krompir na 33 tisoč

hektarjih, s teh površin naj bi nakopali okrog 43 tisoč ton gomoljev, kar bo dovolj za seme, za široko porabo, za živilsko industrijo in krmo, več kot 30 tisoč ton naj bi prodali celo v druge republike, nekaj pa naj bi ga celo izvozili ali prihodnje leto spomladi porabili za predelavo v škrob.

Poslovna skupnost za krompir predlaga, naj bi bila letos odkupna cena krompirja 5,20 dinarjev za kilogram, veliki kupci naj bi kupovali to živilo v svojih skladiščih po 6,61 dinarjev za kilogram, trgovina na debelo naj bi imela ceno 7,75 dinarjev, v maloprodajni trgovski mreži pa naj bi bil jesenski pridelok krompirja po 10,02 dinarjev za kilogram.

STOP za dinarje

S sprejemom odloka o dopolnitvi odloka o odnašanju in prinašanju učinkovitih dinarjev v potniškem prometu s tujino je svet guvernerjev Narodne banke Jugoslavije omejil promet z dinarji. Po tem predpisu, ki je začel veljati 4. julija, lahko jugoslovanski državljani in tuji le enkrat na leto nesejo iz Jugoslavije ali prinesejo v našo državo 1.500 dinarjev po osebi, in sicer ob prvem izstopu oziroma prvem vstopu v Jugoslavijo. To torej pomeni, da lahko jugoslovanski državljani in tuji odnesejo ali prinesejo največ do 1.500 dinarjev na osebo ne glede na to, ali so pred uveljavitvijo tega predpisa nesli iz države ali prinesli vanjo dovoljeni dinarski znesek. Za vsak naslednji prihod ali odhod iz Jugoslavije velja, da s seboj ne morejo nesti dinarjev.

ki bi zadovoljil tudi tiste, ki se niso sposobni spopasti z rentabilno, gospodarsko upravičeno konkurenco. Tudi naša proizvodnja mora upoštevati, da smo v pogojih agresivnega izvoza najbolj razvitih držav, ki se borijo za nova tržišča, da bi izboljšale svoje trgovinske in tekoče plačilne bilance in s tem povečane izdatke za uvoz nafte in drugih surovin. Politika Reaganove administracije pomeni novo obdobje agresivnega osvajanja tržišč. Tudi to zahteva odločnejše ukrepanje v konkretni gospodarski politiki in še prav posebej pri uresničevanju programa varčevanja.

Pluralizem samoupravnih interesov — to je njegova uresničitev, je posebej občutljiv, pa tudi odrinjen, prav na področju ekonomskih odnosov s tujino. Nadaljuje se logika odnosa kapital — profit namesto uveljavitve pluralizma samoupravnih interesov, kot ga je zamislil Kardelj; zato je na tem področju na najhujši preizkušnji. Vse večje število samoupravnih sporazumov ne more nadomestiti resnične vsebine pluralizma samoupravnih interesov. Pri tem

se pozablja zgodovinski pomen uveljavitve pluralizma samoupravnih interesov, ki je po presoji številnih tujih komentatorjev pojem, ki usmerja v prihodnost. Stane Dolanc poudarja v novoletni izjavi, da nobena republika — pokrajina ne sme gledati samo svojega interesa, oziroma svojega političnega položaja. Vključevanje v mednarodno delitev dela ni samo ekonomska, ampak izrazito politična kategorija, kar pa ne sme biti izgovor na zaničanje vseh zakonitosti zunanje trgovine, ki nam niso pogodu oziroma ne ustrezajo najbolj nerentabilnemu proizvajalcu.

Brez jasne in takojšnje dogovora o kriterijih razvitosti republik — pokrajin in podreditve zveznega in drugih proračunov politiki stabilizacije ni pričakovati konkretnih koristi od obrobnih izboljšav obstoječega sistema ekonomskih odnosov s tujino.

Iluzija je govoriti o močnejši širši odpiranju našega gospodarstva v pogojih venomer rastoče inflacije, ki bistveno odstopa od stopnje inflacije naših

Izgubljanje časa

Te dni sem čakal pri zobozdravniku na vrsto več kot eno uro — čeprav sem bil naročen za ob osmih. Vprašal sem zobozdravnika, če je pri njem vedno tako. Rekel mi je, da je vedno tako, kajti »vas je veliko, nas pa je malo.« Zakaj? O tem se nisva pogovarjala, ker je tak razgovor odveč, če ti človek lepo pove, da je oblast nad teboj in pač mora biti tako kot on pove. Zlasti če veš, da bi to tudi naslednje dni gledal v usta.

V Beogradu je sicer vsakomur znano, da čaka na zaposlitev kakih štiristopetdeset zobozdravnikov in da je podobno z drugimi pokliki, kajti izobraženci nočejo iti na podeželje, kjer jim nudijo, kar si zaželi, saj nimajo strokovnjakov.

Zakaj je potem tako, da je njih malo; nas pa veliko in da jim ni čisto nič mar, če ob vsakem zdravniškem pregledu izgubimo po uro ali več, čeprav smo bili naročeni ob določeni uri? Tudi uradi delajo tako, da delavci izgubljamo mnogo časa, preden pridemo do potrebnih papirjev in uradnikom ni nič mar, če smo zaradi tega morda ob zaslužek, ker ta čas ni narejeno tisto, kar bi moralo biti.

Statistiki, ki delajo analize izgubljenega časa, a to so ljudje, ki hočejo na tak ali podoben način doktorirati, so med drugim ugotovili, da izgubljamo milijarde ur samo na sestankih. Milijarde ur izgubljamo tudi s čakanjem na vrsto, kjerkoli že. Če vsaka ura takega čakanja, sestankarjenja ali česa podobnega, stane samo 100 din, a tako poceni se zdaleč nismo, je to na stotine milijard (novih) dinarjev. Izgubljenih seveda. Za vselej, kajti časa ni mogoče z ničemer nadomestiti. To ekonomisti najbolje vedo.

PISMO IZ BEOGRADA

Čakanje — kdaj se bomo tega odvadili? — pa je najbrž najbolj drago čakanje. To je namreč čakanje na spoznanje, da je čas zlato. Temu pravimo drugače tudi — prepočasno uresničevanje samoupravljanja. Vse, kar bi lahko bilo smotrnejše, pa ni, je samo prispevek neuresničevanju samoupravljanja.

Tisti zobozdravnik na primer, se ne bi ponašal kot gospodar naših zob, če bi vedel, da je ob njem še toliko zobozdravnikov, da lahko izbiramo, kateremu bomo zaupali zdravljenje svojih zob. V takšnem primeru pa bi nas zelo vpludno vprašal, ali hočemo priti na vrsto natančno ob osmi uri ali pa želimo na popravilo zob, ob uri ki nam ustreza.

Tako bo naš zobozdravnik, naš občinski uslužbenec in vsakdo drug, ki je zaradi nas na kakšnem delovnem mestu, ravnal šele ko bo vedel, da bo njegov zaslužek lahko izplačan tedaj, ko bomo mi s svojim delom ustvarili dovolj dohodka za plačevanje tudi njegovega dela, sicer pa bo ostal brez zagotovljenih mesečnih prejemkov.

Zdaj nam ti ljudje, tudi mi smo nemara med njimi, segajo v žepe po svojo plačo vsak mesec znova, ne da bi jim mogli to preprečiti in še pravijo, da smo lahko zadovoljni, če sploh pridemo na vrsto za neko storitev, ki nam je potrebna, ker je njih malo, nas pa veliko.

Pa jih je res malo? V nedavni razpravi o visokem šolstvu v stalni konferenci mest in občin Jugoslavije, smo slišali da jih bo kmalu preveč, nekaterih pa je že veliko preveč — administrativcev namreč. Zakaj? Ker se občine, mesta in vse druge družbenopolitične skupnosti trudijo s šolanjem odlagati zaposlovanje najdlje kar je mogoče. Pač po pravilu: odložimo breme vsaj na jutrišnji dan in naj ga dotlej nosi nekdo drug na svojih plečih.

Seveda bi tudi o tem bilo potrebno razpravljati; pa se že zdaj bojimo, tako vsaj kažejo razprave o predlogu kongresne resolucije, da bi bila takšna razprava preveč splošna, preveč načelna, čeprav je to praktično vprašanje, ki zahteva praktične rešitve za zaposlovanje, praktično uresničevanje vsega, kar smo načeloma že sprejeli kot možne rešitve za dokazovanje uspešnejšega tako samoupravnega kot administrativnega gospodarjenja. Pa administrativcem nikakor gre v račun, da bi bilo to zelo hitro dokazano, kajti, kako bi sicer lahko opravičevali svoj prešteviljen obstoj. Viktor Širec

telegrami

KUMANOVO — Kombinat obutve „Čik“ iz Kumanovega, ki zaposluje okrog 2.000 delavcev, je z maksimalnim prizadevanjem vseh zaposlenih v prvih petih mesecih letos izdelal 700.000 parov obutve, kar je znatno nad planom in 19 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Realizacija je znašala 414 milijonov dinarjev, kar je za 81 odstotkov več od enakega lanskega obdobja.

SKOPJE — Elektrotehnična montažersko-inštalaterska organizacija „Elektro Skopje“ je dosegla velik uspeh. Proizvedla je prvi makedonski kompjuter „makes 1“, prvi te vrste v Jugoslaviji.

BEOGRAD — Trgovinska menjava Jugoslavije z deželami vzhodne Afrike je znašala v letošnjih prvih petih mesecih 16,4 milijona dinarjev. Pri tem je skupni izvoz v Kenijo, Tanza-

nijo, Ugando, Somalijo, Burundi in Ruando znašal 9,4 milijona, uvoz pa 7,8 milijona dinarjev.

VUKOVAR — Toča, ki je minulo soboto prizadela okoli 60.000 hektarjev. Deževje je sicer za nekaj časa ustavilo žetev, vendar pa pričakujejo, da če ne bo prišlo do novih zastojev, bodo 340.000 vojvodinskih polj poželi do konca prihodnjega tedna. Ocenjujejo, da se bo povprečni pridelok gibal okrog 46 metrskih stotov po hektarju. Tako naj bi skupno našli v Vojvodini 1.580.000 ton pšenice, tržni višek pa bi znašal 1.400.000 ton.

NOVI SAD — Na žitnih poljih Vojvodine so do konca minulega tedna pospravili pšenico že s 60.000 hektarjev. Deževje je sicer za nekaj časa ustavilo žetev, vendar pa pričakujejo, da če ne bo prišlo do novih zastojev, bodo 340.000 vojvodinskih polj poželi do konca prihodnjega tedna. Ocenjujejo, da se bo povprečni pridelok gibal okrog 46 metrskih stotov po hektarju. Tako naj bi skupno našli v Vojvodini 1.580.000 ton pšenice, tržni višek pa bi znašal 1.400.000 ton.

Sergej Kraigher je v pogovoru z novinarji TV Ljubljana sredi marca poudaril kot eno ključnih vprašanj nadaljnega razvoja socialističnega samoupravljanja družbeno kontrolo in močnost delavcev, da sami nadzorujejo učinkovitost in racionalnost uporabe sredstev, torej družbenega dohodka in akumulacije. S samoupravno opredeljenimi prioritetami lahko presežemo stihijo v investicijah in v družbenih planih razmejimo neodložene naloge od želja in potreb. Bilance so nepogrešljiv element za ugotavljanje realnih okvirov razpoložljivih sredstev za reševanje tekočih vprašanj in planiranje razvoja. Delovno organizacijo kot samoupravno združenje delavcev temeljnih organizacij združenega dela moramo uveljaviti kot ključni dejavnik samoupravnega združevanja dela in sredstev in usklajevanje interesov delavcev v združenem delu.

S tem v zvezi je zanimiva ugotovitev Berislava Šefera v »Omladinskih novinah« konec februarja, da se zmeraj ugotavlja, da je nosilec investicij združeno delo.

Toda tisti, ki tam dela, ve, da so politični faktorji tisti, ki so dejanski pobudniki in pokrovitelji teh investicij.

Glede primarne emisije je bilo že dovolj rečeno in pisano, žal brez posebnih uspehov. Dejstvo, da se bo primarna emisija uskladila s stabilizacijskimi okviri šele leta 1983, pomeni, da gre za odlaganje odprave enega od najpomembnejših generatorjev visoke stopnje inflacije in destabilizacije našega gospodarstva.

Zadnje dni je veliko govora o izboljšanju funkcioniranja deviznega in zunanjetrgovinskega sistema in nujnosti uveljavitve deviznega trga. Marsikaj je storjenega, žal brez potrebne in pričakovane učinkovitosti. V pogojih tolikšne stopnje inflacije je nemogoče uresničevati kakršenkoli sistem. Nobene izboljšave ne morejo premoščati negativnih posledic dejanske in zlasti anticipirane inflacije. Uveljavljena logika anticipirane inflacije in anticipiranih rebalansov proračunov ne izprosnjo izniči napore pri izboljševanju funkcioniranja deviznega sistema. Ni idealnega deviznega sistema,

jih priznava mednarodni trg. To je ugotovitev zvezne delovne komisije za sestanek treh družbenih svetov na Brionih (pred dvema tednoma) s poudarkom na »radikalne spremembe v politiki zaščite in regulacije ekonomskih odnosov s tujino«.

Vključevanje gospodarstva v mednarodno delitev dela omogoča dodatno akumulacijo zlasti prek zadolževanja v tujini, hkrati pa tudi prelivanje presežnega produkta, bodisi zaradi neugodnih cen, neugodne strukture proizvodnje, neustrezne organizacije zunanjetrgovinskega poslovanja itd. Zal je bilo gradivo preveč načelno in ni predlagalo konkretnih ukrepov, kako to uresničiti, in zakaj se od tega že toliko let poudarjenega načela čedalje bolj oddaljujemo.

Glede neuspeha junijske devalvacije dinarja je bilo rečeno že mnogo kritičnih, upravičenih pripomb; žal še vedno ni odgovora, zakaj je devalvacija tako hitro propadla in kdo za to odgovarja?

Nadaljevanje prihodnjik

O IZOBRAŽEVANJU KOT PROCESU

Na svoji zadnji seji je medobčinski svet Zveze komunistov Slovenije za Pomurje razpravljal o nekaterih dilemah pri organiziranosti in vsebinski zasnovi usmerjenega izobraževanja v regiji. V razpravi so ugotovili, da se je preobrazba v šolstvu šele začela in da gre za celovit proces, ki mora zajeti ne le šole in organizacije združenega dela, temveč tudi vse družbenopolitične organizacije, krajevne skupnosti, skratka vse družbene dejavnike in seveda starše. Ta proces pa bi se moral začeti že v vrtcih in osnovnih šolah, kajti le po tej poti bo — kot so poudarili v razpravi — tudi manj težav pri vpisu v usmerjeno izobraževanje. V nadaljevanju seje so člani medobčinskega sveta Zveze komunistov Slovenije za Pomurje obravnavali in sprejeli poročilo medobčinskega študijskega središča politične šole CK ZKS za Pomurje o idejnopolitičnem izobraževanju in usposabljanju komunistov v obdobju 1979/80.

B. Ž.

MDB LJUDSKA PRAVICA JE PRIPRAVLJENA

Na seji predsedstva občinske konference ZSMS Lendava so razpravljali o več pomembnih vprašanjih, med njimi o dodeljevanju štipendij iz Titovega sklada, o začetku evidentiranja v vodstvo občinske konference ter o akcijah v počitniškem obdobju. Posebno pozornost pa so namenili razpravi o pripravah mladinske delovne brigade Ljudska pravica, ki se bo letos udeležila zvezne delovne akcije v Novi Gradiški. O pripravah na akcijo so govorili tudi na 3. brigadni konferenci, kjer so se dokončno dogovorili o odhodu in zadnjih pripravah. Vse kaže, da je mladinska delovna brigada Ljudska pravica iz Lendave pripravljena na akcijo, od nje pa se pričakuje, da bo kot doslej dosegala lepe rezultate, zlasti pri krepitvi bratstva in enotnosti med narodi in narodnostmi, saj je sama sestavljena iz brigadirjev več narodnosti. Na seji predsedstva so ocenili še nedavni obisk delegacije KISZ iz Monoštra v lendavski občini in menili, da so stiki med mladimi na obeh straneh meja koristni.

Jani D.

DELAVEC IN SOCIALNA VARNOST

Skupna seja predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov in predsedstva občinske konference SZDL občine Lendava je bila namenjena razpravi o akcijskem programu poteka priprav na 3. konferenco ZSS, ki bo poglobljeno razpravljala o vlogi in nalogah sindikatov pri uveljavljanju delavcev kot nosilcev socialne politike in zagotavljanju socialne varnosti delavcev. V lendavski občini je bila na to temo že v pripravah za 3. kongres samoupravljalcev Jugoslavije organizirana okrogla miza, na kateri so analizirali položaj na področju socialne politike v občini. Tokrat so se dogovorili, da bodo tej pomembni problematiki posvetili še več pozornosti zlasti v sindikalnih organizacijah. Obe predsedstvi pa sta na seji razpravljali tudi o poteku akcije evidentiranja možnih kandidatov za skupščino družbenopolitične skupnosti in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Akcija se je začela v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, vendar pa še ni povsem zadovoljiva, zato bo potrebno aktivnejše delo sindikatov in krajevnih konferenc SZDL.

Jani D.

ŠE ENA ZASEBNA TRGOVINA

Gasilski dom v Mlajtinah je obnoven, zato se vaščani in prebivalci okoliških vasi že več mesecev zavzemajo, da bi v njem uredili trgovino. Neizkoriščenega prostora je precej, zato bodo potrebne le manjše notranje preureditve in teh so se že lotili. Podpora jim daje tudi krajevna skupnost.

Potrošnik je že dal soglasje, da lahko trgovino v tem kraju, ki ima v ožjem zaledju še tri vasi — Ivance, Noršince in Lukačevce, odpre zasebnik Franc Žohar. Sodeč po pripravah, bodo trgovino odprli že prihodnji mesec.

J. S.

PET VODNJAKOV ZA GAŠENJE

Kar pet vodnjakov za gašenje urejajo v Kupšincih, lokacije pa so razvrstili tako, da pri morebitnem gašenju ne bodo v zadregi z vodo v nobenem predelu vasi. Dela, ki bodo stala 120 tisoč dinarjev, bi že končali, vendar se je voda ob dežju dvignila previsoko.

Krajevna skupnost je pokazala varstvu pred požari dobršno mero razumevanja, mladi v kraju pa so obljubili, da bodo zasipali in primerno uredili okolje vodnih zajetij.

J. S.

do tedna

Osnovna šola Šalovci

razpisuje

prosta dela in naloge:

1. 2 učiteljev razrednega pouka za COŠ
2. 2 učiteljev razrednega pouka
3. učitelja slovenščine in srbohrvaščine
4. učitelja matematike
5. učitelja telesne vzgoje
6. učitelja nemščine — slovenščine
7. učitelja biologije — kemije
8. učitelja tehničnega pouka in fizike

Pod 6, 7 in 8 se obveza dopolnjuje s poučevanjem drugih predmetov. Kandidati morajo izpolnjevati pogoje iz 51. člena ZOS.

Prošnje pošljite 15 dni po objavi razpisa!

ARCEOMURKA



GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO
MURSKA SOBOTA, n.sol.o. in o.sol.o.

TOZD GOZDARSTVO

RAZPISUJEMO PRODAJO NASLEDNJIH OSNOVNIH
SREDSTEV Z

JAVNO LICITACIJO:

- Tovorni avtomobil TAM 4500 2 komada
- Nakladalna naprava HIAB 1 komad

Licitacija bo v ponedeljek, dne 13. 07. 1981 s pričetkom ob 8.00 uri na skladišču TOZD v Murski Soboti — preko železniške postaje.

Investicije skozi rešeto

Obravnava poročila o uresničevanju družbenega plana SRS za obdobje 1981—1985 ter resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju naše republike v letu 1981, povezujejo ga s stališči izvršnega sveta o oceni gibanj v gospodarstvu, skupni in splošni porabi za prvo polletje 1981 v murskosoboški občini. Je bila osrednja tema seje izvršnega sveta skupščine občine v Murski Šoboti. Med drugim so ugotovili, da sedanja gospodarska gibanja ne zagotavljajo uresničevanja resolucijskih prizadevanj v letošnjem letu, zato so se zavzeli za temeljito proučitev planskih nalog, v organizacijah združenega dela, kjer močnejše odstopajo, pa je treba sprejeti konkreten akcijski program za odpravo negativnih gibanj. Kot so poudarili, je najpomembnejši cilj v sedanjem trenutku povečanje proizvodnje v vseh delovnih okoljih, zlasti pa izvoza.

V daljši razpravi pa so posebno pozornost namenili investicijski politiki, ki je tesno povezana z likvidnostjo sredstev. Po najnovejših podatkih znaša vrednost investicij v murskosoboški občini v letošnjem letu okrog 750 milijonov dinarjev, kar predstavlja kar 16 odstotkov letnega družbenega proizvoda.

Pri tem so člani izvršnega sveta zavzeli stališče, da so nosilci investicij dolžni poskrbeti za uresničitev načrtovanih nalog, povsod pa se je treba prizadevati za izdelavo takšnih investicijskih programov, ki bodo v celoti ustrezali sprejetim kriterijem glede

prestrukturiranja gospodarstva in zagotavljanja novih delovnih mest. Do 15. avgusta bi naj OZD znova preverila utemeljenost svojih investicij.

Milan Jerše

Povezovanje gradbincev — nujnost

Deveta seja odbora za razvoj in ekonomsko politiko pri Medobčinski gospodarski zbornici za Pomurje je bila zelo delavna in uspešna. Osrednjo pozornost so namenili povezovanju gradbenih organizacij v soboški občini. Po mnenju predstavnikov teh organizacij in članov odbora je integracija nujno potrebna, predvsem z ekonomskega vidika, vendar naj se o novi organiziranosti odločijo delavski sveti posameznih gradbenih organiza-

cij. Spregovorili so tudi o investicijski politiki v pomurskem gospodarstvu, ob analizi posameznih nalog pa so ugotavljali, da jih večina ne ustreza kriterijem, ki so jih zastavili v resolucijah.

Člani odbora so na seji podprli tudi predlog Elrada za uvoz tehnološke opreme za proizvodnjo anten.

M. Zver

Mladi

bodo tekmovali

OK ZSMS in ABC POMURKA DO Kmetijsko gospodarstvo Rakičan prireja konec meseca julija regijsko tekmovalno mladih zadružnikov — traktoristov in članov ZSMS v oranju s traktorjem, spretnostni vožnji in agrotehniki. Vsi prijavljeni bodo orali s traktorji Kmetijskega gospodarstva Rakičan. V spretnostni vožnji bodo fantje vozili dvoosno in dekleta enoosno prikolico. S področja agrotehnike bodo osnovna in enostavna teoretična vprašanja.

Najbolje uvrščeni se bodo udeležili Republiškega tekmovalja konec avgusta v Gornji Radgoni.

B. P.

LENDAVA

V delegacije aktivne delavce

Predvolilna aktivnost v lendavski občini traja že nekaj časa, saj se je že začelo evidentiranje možnih kandidatov za delegate v družbenopolitično skupnost pa tudi za delegate v samoupravne interesne skupnosti. Volitve bodo sicer v prihodnjem letu, toda čas ni na pretek, če želimo, da bomo zares dobili dobre delegacije in aktivne delegate. Ko so o predvolilni aktivnosti razpravljali na posvetu predsednikov sindikalnih organizacij lendavske občine, so med drugim dejali, da je pri iskanju možnih kandidatov edino merilo njihova aktivnost. Ta zahteva je prejšnji slej upravičena ob dejstvu, da sedanji delegati, vsaj nekateri, ne opravljajo svojega dela zadovoljivo. Zvečer jih ni na seje ali pa na sejah skupščine ali SIS ne izražajo mnenja delavcev. Da bi v prihodnje delegacije

izvolili res najboljše delavce, bo morala vsaka sindikalna organizacija oceniti delo kandidatov, seveda pa tudi delo dosedanjih delegatov in delegacij. Osnovne organizacije sindikata lendavske občine bodo kmalu razpravljale tudi o socialni politiki in zagotavljanju socialne varnosti delavcev. Ta problematika bo tudi predmet razprave na 3. konferenci Zveze sindikatov Slovenije. Na posvetovanju so sklenili, da bodo tej tematiki v osnovnih organizacijah posvetili še posebno pozornost. Ker se bliža čas razprav o polletnem gospodarjenju delovnih organizacij, so sklenili, da bodo razprave organizirali naprej v izvršnih odborih sindikalnih organizacij, nato pa jih prenesli v sindikalne skupine, da bi polletne bilance dokočno sprejeli na zborih delavcev.

Jani D.

PEČAROVCI



Krajani so veseli trgovine

V Pečarovcih so imeli svoj čas tri trgovine, naposled pa so zaradi nerentabilnosti ostali brez nje. Tako so morali krajani Pečarovec vrsto let hoditi po najnujnejše življenjske potrebščine v sosednje trgovine v Moščance, Mačkovec, Puconce in Poznanovce. To je predstavljalo velik problem zlasti za starejše krajanje, ki jih ni malo. Na pobudo krajevnih dejavnikov in ob podpori občinske konference SZDL Murska Sobota, zlasti pa razumevanju delovne organizacije Potrošnik iz Murske Sobotne, so krajani Pečarovec zopet dobili trgovino. Za adaptacijo trgovine so krajani prispevali 25.000 dinarjev, hkrati pa opravili tudi veliko prostovoljnega dela. TOZD Preskrba DO Potrošnik iz Murske Sobotne pa je nabavila potrebno opremo.

Na ponedeljkovi otvoritvi trgovine v Pečarovcih so bili krajani zelo zadovoljni, čeprav bo trgovina odprta le trikrat tedensko od 7. do 12. ure in sicer ob ponedeljkih, sredo in petkih. V kolikor pa bo odkupna moč zadovoljiva, bo trgovina odprta vsak dan in tudi v popoldanskem času. Že ob sami otvoritvi se je v trgovini zbralo precej krajanov, kar pomeni, da je trgovina v Pečarovcih vendarle potrebna.

F. Maučec

PRVI KRAJEVNI PRAZNIK V BAKOVCIH

Želja, da bi imela krajevna skupnost Bakovci svoj praznik, je obstajala že dolgo. Da so začeli s krajevnim praznikom prav letos, ni naključje. Smo namreč v letu jubileja iz najtežjega, pa vendar najslavnnejšega obdobja naših narodov — iz NOB, in počastitvi so se pridružili tudi Bakovčarji s prvim krajevnim praznikom. Odločili so se, da bo to vsako leto 4. julija. Letos poteka 20 let, odkar je bila ustanovljena krajevna skupnost. Ta šteje po zadnjem popisu čez 1500 prebivalcev z več kot 500 zaposlenimi, v glavnem v Murski Soboti.

Letošnje prvo praznovanje je potekalo v športnem duhu. Nekakšen uvod je bila rokometna tekma med Branikom iz Maribora in Bakovci. Zvečer je domači ansambel Kri zabaval vaščane na prireditvi, ki jo je organiziral rokometni klub. Pripra-

vili so tudi turnir v odbojki, kjer so se prijateljsko pomerile ženske ekipe Lipovec, Beltinec in domačinke. V sklop prireditev je bil uvrščen orientacijski pohod, kjer so sodelovali mladi in stari iz vasi. 4. julija je bilo povratno srečanje med NK iz Ōriszentpetra in NK iz Bakovce. Ti so namreč pred kratkim gostovali na Madžarskem.

Sicer pa pripadajo nogometnemu klubu velike zasluge, saj je pred nekaj več kot 30 leti z izgradnjo skromnega igrišča tukaj postavil temelj razvoju nogometne igre in športa sploh. Z izgradnjo novega nogometnega igrišča v letu 1974 in trim stezo, ki jo je zgradil TVD Partizan Bakovci s pomočjo občinske zveze za telesno kulturo, so bili prvi objekti sodobnega rekreacijskega centra postavljeni. Danes objekt še ni dokončan, vendar je v veliki meri že uporaben. Ob koncu

svečanosti je bil predan v uporabo in upravljanje nogometnemu klubu, ki ga bo tudi največ uporabljal.

Na rokometnem igrišču sta se pomerili selekcija Pomurja in NK Bakovci. Za zaključek praznovanja sta odigrali prijateljsko nogometno tekmo ekipa NK Olimpije in selekcija Mure. Za začetek je zaigrala godba na pihala.

Praznovanje prvega krajevnega praznika v Bakovcih so sklenili s proslavo v počastitev dneva borca in jo povežali z otvoritvijo društvenih prostorov.

Na proslavi je prvi spregovoril predstavnik sveta krajevnih skupnosti Alojz Smodiš in med drugim poudaril pomen delovanja društev. Upravičeno lahko rečemo, da je dejavnost širinejstih organiziranih društev in organizacij v Bakovcih toliko prisotna in tako razvejana, kot le malokje. Na prvem mestu je

gasilsko društvo, ki deluje že 57 let, potem pihalni orkester s 53 leti delovanja, pa nogometni klub, TVD Partizan, ki je v lanskem letu za uspešno delo prejel Bloudkovo priznanje, rokometni klub, strelsko društvo, taborniki, društvo prijateljev Olimpije in čebelarji, ki bodo praznovali svoj 30-letni jubilej prihodnje leto. Novozgrajeni objekt daje rekreacijskemu centru poseben pečat in bo še bolj popestril dejavnost občanov. Je torej velika pridobitev za krajevno skupnost in je odraz pomoči krajanov, saj so do danes opravili 5000 ur prostovoljnega dela.

Številni uspehi krajanov na najrazličnejših področjih, predvsem pa delovne zmage, so narekovali, da bi jih enkrat letno proslavili s krajevnim praznikom. In prvič jim je to tudi zares uspelo.

VERA GRANFOL

Šoferji

SO

praznovali

Letošnja osrednja proslava dneva šoferjev je bila preteklo soboto in nedeljo v Ljutomeru. Združenja šoferjev in avtomehanikov iz vseh štirih pomurskih občin so v dveh dnevih prikazala svoje delo na dokaj pester in neposreden način.

Ze v soboto so se pomerili poklicni vozniki na športnem področju. Vožnja z osebnimi vozili, premagovanje ovir, streljanje z zračno puško, napihovanje balončkov — vse to je navdušilo (sicer maloštevilne) gledalce. Tudi reševanje testov o varni vožnji je bila posebna naloga tega tekmovanja. Pomerili so se tudi avtomehaniki — reševali so teste iz motoroznanstva in popravljali pokvarjene avtomobile. Vrstni red tekmovalcev: Zmagalo je ZSAM Ljutomer, sledili pa so ji Gornja Radgona, Murska Sobota in Lendava.

Drugi dan praznovanja se je pričel s slavnostno sejo vseh štirih ZSAM na kateri so podelili tudi priznanja. Ljutomerčani so dobili za svoje tridesetletno delo zlato plaketo Zveze ZSAM Slovenije. Letošnji jubilej je verjetno najboljša prilika, da se temu združenju podeli to visoko priznanje. Tudi nekateri člani, ki so še posebej zaslužni za delovanje ljutomerskega združenja so si zaslužili odličja. Milan Komes je dobil zlato plaketo Zveze ZSAM Slovenije. Jože Perger pa plaketo bratstva in enotnosti prve stopnje.

ZSAM je na tej slavnostni seji podelilo priznanja še petindvajsetim organizacijam in posameznikom za sodelovanje.

Slavje se je končalo s parado motornih vozil za posebne namene, s katerimi razpolagajo posamezna združenja v Pomurju.

D. L.

MLADI BI ŠE OSTALI

V Prosenjakovcih in Selu se je pod strokovnim vodstvom dr. Vladimira Klemenčiča, ki meni, da mladim ne manjka idej, nastanilo dvajset mladih raziskovalcev iz vse Slovenije. Inštitut za geografijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani je namreč letos že desetič zapored organizator mladinskega raziskovalnega tabora na narodnostno mešanem območju v Pomurju. V desetih dneh so mladi raziskovalci – pripadniki madžarske narodnosti, pa sovrstniki iz slovenske gimnazije v Celovcu in mladi iz raznih drugih krajev hoteli ugotoviti učinke gospodarskega razvoja, ki vplivajo na način zaposlitve, socialne strukture prebivalstva, izrabo zemlje, zaposlovanja prebivalstva v gospodarskih oziroma neagrarnih dejavnostih. Letošnje ugotovitve so še toliko dragocenejše, ker jih bodo primerjali s tistimi iz leta 1974, ko so raziskali celo območje. Izdali bodo tudi publikacijo, v kateri bodo zajete pomembnejše ugotovitve dosedanjih desetih taborov. Prav primerjava rezultatov bo najprepričljiveje dokazala pomen raziskovalnega dela. Na eni strani podatki kažejo, kako pomemben razvoj je bil dosežen v zadnjem desetletju na nanarodnostno mešanem območju in v Pomurju nasploh. Na drugi strani pa so bila nova spoznanja mladih raziskovalcev pomembna osnova načrtovalcev razvoja v obeh občinah. Nakazali so tudi razne naloge. Velik poudarek pa dajejo izpostavljeni potrebi po oblikovanju usmerjenega izobraževanja na dvojezični osnovi, kar je že v uresničevanju.

V času obiska so spregov-

vorili kar udeleženci tabora: »Letos sem drugič v mladinskem socialno geografskem raziskovalnem taboru, kjer spoznavamo različne pojave na narodnostno mešanem območju. Prve dni smo pričeli z anketiranjem ljudi po hišah, ki zajame slehernega občana, nato pa smo kartirali. Zdaj izpisujemo podatke, rišemo grafikone, primerjamo podatke in ugotavljamo razvoj,« je govorila osemnajstletna gimnazijka Žuža Horvat.

Franč Jožef Smrtnik iz Korte pri Železni Kapli pa jo je dopolnil: »Prvič sem tukaj in zdi se mi zelo zanimivo, kajti na Koroškem smo tudi manjšina. Posebej me zanima sožitje med dvema narodnostima. Obiskujem 2. letnik slovenske gimnazije v Celovcu, kjer se združujemo v

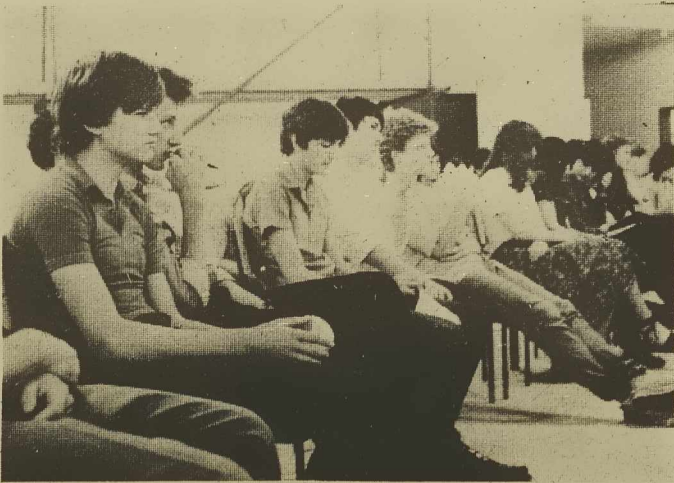
klubu »Koroška dijaška zveza«. Po končani gimnaziji bom nadaljeval študij na fakulteti za gozdarstvo in agromijo. Tam mi bodo tu pridobljeno znanje in izkušnje še zelo koristile.« Eva Kunaver iz Domžal, ki je prav tako prvič v raziskovalnem taboru pa je povedala, da bo študij nadaljevala na filozofski fakulteti. »Posebej me zanima študij zemljepisa. Prav zaradi tega sem se udeležila raziskovalnega tabora. Ni mi žal, saj poleg vprašalnikov, ki jih izpolnjujejo vaščani, tudi poklepetamo, izmenjamo izkušnje. Opažam problem seljevanja mladih. Žal mi je, da samo starejši ponavadi ostajajo na kmetijah. Čeprav smo iz različnih krajev Slovenije, se dobro razumemo. Še bi prišla, toda po končani srednji šoli se raziskovalne-

ga tabora ne morem več udeležiti.«

Spregovorila je tudi Jasmina Antolič, dijakinja 2. letnika gimnazije Sentvid iz Ljubljane: »Prvič sem v Pomurju. Imam izvrstne vtise. V mestu ljudje niso tako odkritosrčni, kajti v bloku se sploh ne poznamo. V teh krajih so ljudje posebno gostoljubni. Zanima me raziskovalno delo, ki je posebnega družbenega pomena za krepitev bratstva in enotnosti, prijateljstva. Tudi rezultati so uporabni od krajevne skupnosti do republike. Velikega pomena pa je, da slišim madžarski jezik in si zapomnim vsaj nekaj besed. Še dve leti bom lahko sodelovala, v upanju, da zabeležim največ novih rezultatov.« Domačin Drago Vukan, dijak 1. letnika pedagoške gimnazije v Murski Soboti, ki je prvič v taboru, je zgovorno pripovedoval: »Zelo spodbudno je, da se mladi iz vse Slovenije spoznajo z našim življenjem, vsakdanjim delom, težavami. Med anketiranjem sem bil eden od prevajalcev madžarskega jezika. Posebej me je zanimalo ugotavljanje starosti hiš. Po končanem anketiranju smo razvrstili določene podatke in dobili kartogram stanovanjskih hiš glede na starost, stanje ter tip družine.«

Mladi bi še pripovedovali. Morda o nepozabnem srečanju s starčkom, ki je obujal mladostne spomine ali osamljeni starki s solzami v očeh, ki je želela, da bi se še pogovarjali. Pa več kdaj drugič. Saj bodo ponovno prišli, z željo, da bi jim novi podatki, izkušnje in spoznanja, koristili pri njihovem raziskovalnem delu.

M. SKLEDAR



Nekateri so obljubili, da bodo še prišli. Z željo, da se spoprijateljijo, prisluhnejo gostoljubnim ljudem na narodnostno mešanem območju v Prosenjakovcih in Selu.

Foto: A. A.

AKCIJA NNNP

V PRIHODNJE VEČ PRAKTIČNIH VAJ

V letošnji akciji Nič nas ne sme presenetiti so v soboški občini dali poseben poudarek množičnemu idejnopolitičnemu in strokovnemu usposabljanju delovnih ljudi in občanov, pripadnikov teritorialne obrambe, civilne zaštite, narodne zaštite ter članov različnih družbenih organizacij in društev. Poleg tega so dopolnjevali obrambno-varnostne načrte za preprečevanje in odpravljanje izrednih razmer ter prvič preizkusili enote RBK zaštite. V zaključni vaji akcije Nič nas ne sme presenetiti je v soboški občini sodelovalo 27 delovnih organizacij in 41 krajevnih skupnosti, v 10 krajevnih centrih pa so bile preizkušene enote RBK.

Čeprav so bili v letošnji akciji Nič nas ne sme presenetiti v soboški občini doseženi pomembni rezultati pri nadaljnjem podružbljanju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, so člani koordinacijskega odbora za vprašanja ljudske obrambe in družbene samozaščite pri občinski konferenci SZDL v Murski Soboti dokaj kritično analizirali letošnji akcijo. Poudarili so, da je potrebno tako v krajevnih skupnostih kot organizacijah združenega dela izdelati lastne analize, ugotoviti pomanjkljivosti in jih odpravljati. Nadalje so se zavzeli zato, da morajo komiteji za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito pripraviti širše programe usposabljanja celotnega članstva in tudi članov komiteja, hkrati pa obravnavati kadrovske probleme, ki še marsikje niso razčiščeni. Sicer pa je potrebno v prihodnje več

skrbni posvetiti praktičnemu usposabljanju enot civilne zaštite in urejanju telefonskih zvez. Posebno skrb pa je potrebno nameniti stalnemu dopolnjevanju

obrambno-varnostnih načrtov in sprotne ocenjevanju varnostnih razmer. Konkretnejši program pa bo nujno potrebno narediti za mesto Murska Sobota in čimprej

odpraviti slabosti, ki so se pokazale v letošnji vaji. Dogovorili so se, da bodo vse ugotovljene pomanjkljivosti posredovali predsedstvu KS in TOZD. F. Maučec

Zgledno sodelovanje sindikatov

Izmenjava izkušenj med tridnevnim obiskom 6-članske delegacije sindikatov in uprave tovarne AUDI-NSU iz Ingolstadta v Zvezni republiki Nemčiji pri pomurskih sindikatih je znova potrdila zgledno sodelovanje sindikatov. To traja že več kot deset let, predvsem pa po letu 1969, ko so naši delavci v večjem številu odšli na časno delo v tujino. Obe strani sta nadvse ugodno ocenili krepitev odnosov med sindikalnima delegacijama, ki se nenehno krepijo v obojestransko korist.

To dokazuje zlasti ogromna skrb za naše delavce v tovarni AUDI-NSU, ki so jim zagotovljene vse ekonomske in socialne pravice iz meddržavne pogodbe. Posebna pozornost pa je namenjena usposabljanju slovenskih delavcev, kjer so doseženi nekateri vidni uspehi. Tako so v prostem času med drugim organizirali tečaj za varilce, ki so ga uspešno končali mnogi naši delavci. Stremijo pa za tem, da bi se še večje število pomurskih delavcev vključilo v nadaljnje usposabljanje za svoj poklic. Takšna praksa je v mnogočem prispevala, da so se le-ti zelo dobro vključili v delo nemških sindika-

tov. Med 1100 zaposlenimi Jugoslavlani v Ingolstadtu jih je okrog 400 iz Pomurja. Zato ni čudno, da so že mnogi naši delavci vodje oddelkov ali obratni mojstri. Nekaj pa jih je tudi aktivnih funkcionarjev, ki ogromno prispevajo v skrb za jugoslovanske delavce v Zvezni republiki Nemčiji. Tudi tokratni obisk delegacije

nemških sindikatov je bil namenjen konkretnemu dogovarjanju o reševanju posameznih problemov naših delavcev na časnem delu v tujini. Med drugim so načeli vprašanje načrtnega vračanja delavcev v domovino, ki jih bo lažje vključevati v združeno delo v Pomurju ali drugih predelih Slovenije.

Milan Jerše

Proslavili dan rudarjev

Delovni kolektiv INA Nafta Lendava je skromno, a slovesno proslavil letošnji 3. julij dan rudarjev. Na svečani seji samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij so spregovorili o zgodovinskih razsežnostih tega dneva, zlasti pa o razvoju te delovne organizacije, ki je s svojimi 1100 zaposlenimi največja v lendavski občini. INA Nafta Lendava je v preteklosti veliko pomagala tudi pri razvoju drugih delovnih organizacij v občini, danes pa še vedno predstavlja 60 odstotkov industrijske proizvodnje celotnega gospodarstva občine. Tako kot vsako leto so tudi tokrat podelili priznanja za dolgoletno delo v delovni organizaciji, ki jih je prejelo več delavcev. V klubu mladih pa so ob letošnjem dnevu pripravili tudi zanimivo razstavo del članov delovnega kolektiva. Delavci in delavke so razstavili likovna dela, goblene, vzenine in pletenine, kar dokazuje, da se izven svojega delovnega časa posvečajo tudi kulturnim dejavnostim. Praznovanje dneva rudarjev pa so strnili s tradicionalnim športnim srečanjem. Tokrat so v Lendavi gostovali delavci naftnega podjetja iz Nagy Kaniže, s katerimi sodelujejo že vrsto let.

Jani D.

Kulturni center v Murski Soboti, Trubarjev drevored 4,

DAJE V NAJEM

prostore v soboškem gradu namenjene za gostinski lokal. Vabimo gostinske delovne organizacije, zasebne gostinske delavce in druge, ki bi želeli odpreti gostinski lokal v grajski zgradbi v Murski soboti, k sodelovanju.

Vse informacije dobite na upravi Kulturnega centra v Murski Soboti, Trubarjev drevored 4, ali po telefonu na številko 22-143, 22-553.

Prijave pošljite do 17. 6. 1981 na naslov: Kulturni center Murska Sobota Trubarjev drevored 4.

RAZPISNA KOMISIJA
GLASBENE ŠOLE G. RADGONA

razpisuje prosta dela in naloge

ravnatelj

Glasbene šole
G. Radgona

Kandidat mora izpolnjevati pogoje iz 43. člena statuta Glasbene šole G. Radgona in iz 27. člena zakona o glasbenih šolah ter imeti ustrezne moralno-politične in organizacijske sposobnosti.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Glasbena šola G. Radgona, Partizanska 19. O izidu razpisa bodo obveščeni v nadaljnjih 30 dneh.

mala anketa

Že prvi vtisi brigadirjev so zelo prijetni

Brigadirji prve izmene letošnje republiške mladinske delovne akcije na Goričkem so že v polnem zamahu. Mladi iz občin Ljubljana Vič, Kočevje, Slovenj Gradec in Črnomelj ter posebna brigada Rdečega križa Slovenije so s posebnim zanosom prišli za delo, da bi čimbolj pomagali ljudem na manj razvitem in obmejnem predelu murskosoboške občine. Glavna dela opravljajo na cestnem odseku med Gornjimi Petrovci in Križevci, ter na cesti Šalovci-Markovci, da ne govorimo posebej o udarniškem delu, ki so ga imeli v Bokračih, načrtujejo pa še več podobnih akcij. In kakšni so prvi vtisi brigadirjev iz raznih predelov Slovenije?



Peter Žagar, komandant MDB II. SNOUB Ljubo Šercer iz OK ZSMS Ljubljana - Vič: Prvi vtisi so zelo zadovoljivi, zato bomo še radi prišli sem na Goričko. Takoj smo navezali izredno pester odnose, pa tudi bivalni pogoji v naselju v Gornjih Petrovcih so dobri. Naša brigada šteje 49 brigadirjev; od tega so tri dekleta, dva študenta, ostalo so večinoma dijaki, imamo pa tudi nekaj delavcev. Brigado sestavljajo tudi mladi iz ostalih ljubljanskih občin, zato je nadvse raznolik sestav brigade. Nekaj dijakov in delavcev je namreč celo iz Srbije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine. Dosegamo tudi spodbudne rezultate na trasi.



PIKA ALIČ, predsednica zbora brigadirjev iz Ljubljane: Letos sem prvič na Goričkem in lahko rečem, da mi je zelo všeč. Tu je delo nekoliko lažje, kot je bilo lansko leto v Slovenskih goricah, saj na cestnem odseku proti Križevcem v glavnem planiramo zemljo. Poleg tega imamo zelo pester izbor interesnih dejavnosti, zlasti v popoldanskem času. Tako smo že izdelali stenski časopis ob 4. juliju-dnevu borca in ob drugih priložnostih. Hkrati pa smo brigadirji naše brigade pripravili bilten. V prihodnje načrtujemo še več takšnih biltenov, ki nas bodo spomnili na življenje in delo na republiški mladinski delovni akciji Goričko 81.



MARJAN ULE, komandant MDB Kočevski zbor iz Kočevja: Celotna mladinska delovna brigada šteje 51 brigadirjev, med katerimi je tudi 12 deklet iz občine Kočevje. Sicer pa so večinoma srednješolci in delavci iz neposredne proizvodnje. S samim naseljem smo nadvse zadovoljni, saj je vse na svojem mestu. Tudi pokrajina nam je všeč, domačini pa so zelo prijazni z nami. Zato se zares prijetno počutimo v tem predelu Slovenije. Pohvalimo se lahko tudi z ugodnimi rezultati z delovišča in prepričan sem, da bo iz dneva v dan vse boljše.



IVAN KOŠIR, ključavničar iz Kočevja, MDB Kočevski zbor: Lepo je tukaj, čeprav je brigadirski dan dokaj naporen. Vse napore pa dobro prenašamo, saj je poglobitnega pomena, da se zelo dobro razumemo z ostalimi brigadirji. Glede tega nimam nobenih pripomb, kar velja tudi za ureditev naselja, številne interesne dejavnosti in podobno. Zlasti so me pritegnile interesne dejavnosti, še posebej tečaj cestno-prometnih predpisov, ker se nameravam ob vrnitvi domov vpisati v avto šolo. Tudi tečaj Rdečega križa in politična šola Edvarda Kardelja sta zanimiva. Prepričan sem se lahko, da je brigada resnično šola življenja.



ALBERT ŽUNIČ, dijak drugega letnika ekonomske šole iz Črnomlja, MDB Milka Šobar-Nataša: Mislim, da je vse v najlepšem redu, saj se med sabo zelo dobro razumemo, ljudje so prijazni, hitro lahko navežeš stike ne le z brigadirji, ampak tudi z domačimi. Na Goričkem sem prvič in mi je bil že prvi stik s to pokrajino nadvse prijeten. Na delovišču se trudim, da naredim čim več, ker se zavedam, da gre za veliko solidarnostno akcijo slovenske mladine, ki na ta način pomaga prebivalcem tega manj razvitega in obmejnega predela murskosoboške občine oziroma Pomurja. Rad bi še prišel sem na akcijo, kjer se mladi med sabo spoznamo ter kujemo bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti.

Milan Jerše

Po kongresu vse manj iz rok v usta

Gospodarska nestabilnost sama po sebi odriva delavca od reševanja perečih vprašanj na dolgoročnejših osnovah, povezanih z razvojem samoupravljanja. Potiska jih v kratkoročno reševanje, v reševanje iz rok v usta.

Če je bil prvi kongres samoupravljalcev — točneje delavskih svetov — Jugoslavije od 25. do 27. junija 1957 leta v novozgrajeni dvorani doma sindikatov v Beogradu v znamenju zahteve po preseganju vseh mogočih lokalizmov, drugi pa — od 5. do 7. maja 1971 v novozgrajenem centru Skenderija v Sarajevu — da mora beseda delavca seči izza stroja čez tovarniško ograjo, pomeni pravkar minuli tretji kongres — od 17. do 19. junija v kongresnem centru Sava v Beogradu — dodatno spodbudo za samoupravno združevanje dela in sredstev, enotno jugoslovansko tržišče, povečevanje izvoza in zaježitev inflacije.

Kako naprej po tretjem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije v Pomurju? nam je bilo vodilno vprašanje in hkrati rdeča nit okrogle mize, ki smo jo pred tednom dni pripravili v uredništvu Vestnika. Sodelovali so: Mirko Hajdinjak, predsednik medobčinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije za Pomurje, Štefan Merklin iz medobčinske gospodarske zbornice za Pomurje in hkrati delegat na drugem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije, Rado Štumpf, predsednik sindikalne organizacije iz Kmetijskega gospodarstva Rakičan, sozd ABC Pomurka, Terezija Cipot, predsednica sindikalne konference iz Avtoradgona, Miroljub Mladenović, delegat na tretjem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije iz Avtoradgona, Erika Vogrinčič, delegatka na tretjem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije iz tovarne oblačil in perila Mura iz Murske Sobotne in Jože Duh, predsednik sindikalne konference iz Radenske v Radencih. Od članov uredništva sta v pogovoru sodelovala Ludvik Kovač in Branko Žunec, ki je pogovor tudi pripravil za objavo.

VESTNIK: Ali bomo v pomurskih občinah znali prisluhniti spodbudi zadnjega kongresa samoupravljalcev za samoupravno združevanje dela in sredstev, enotno jugoslovansko tržišče, povečevanje izvoza in zaježitev inflacije in ali jo bomo v okviru sindikata znali tudi izpeljati? V mislih imamo vprašanje organiziranosti in akcijske učinkovitosti pomurskih sindikatov, ob tem, da se jim morajo samoupravno priključiti tudi druge družbenopolitične organizacije in še posebej samoupravni organi v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih.

HAJDINJAK: Tretji kongres samoupravljalcev je obravnaval vsa pomembna vprašanja, ki zadevajo samoupravne in družbenoekonomske odnose delovnih ljudi in občanov. Po tematskih delih so to bili: odločanje delavcev v združenem delu o pridobivanju in delitvi dohodka, samoupravno povezovanje in združevanje

na podlagi dohodka kot bistvenega dejavnika družbene reprodukcije samoupravnega planiranja in razvoja in združeni delavci v delegatskem sistemu.

ČAS JE, DA PREIDEMO OD BESED K DEJANJEM IN NADOMESTIMO, KAR SMO ZAMUDILI

Vsa ta vprašanja smo tudi že zajeli v program sindikatov za leto 1981, kajti veliko je takih, ki so dolgoročnega značaja in terjajo nepretrgano aktivnost, če naj zagotavljamo nenehno krepitev političnega sistema socialističnega samoupravljanja in take pogoje, v katerih bo lahko delavec celovito odločal o pogojih in rezultatih svojega dela. Prav zato tudi v Pomurju usmerjamo celotno aktivnost v uresničevanje teh nalog. Priprave na tretji kongres so dale dokaj pregledne ocene, kaj smo dosegli in kje še nismo bili dovolj uspešni. Te ocene so nam tedaj osnova za usmerjanje nadaljnje aktivnosti, vendar ne le v sindikatih, ampak vseh družbenopolitičnih organizacijah, družbenopolitičnih skupnostih, skratka vseh subjektivnih silah. Bitko za samoupravo in boljše družbenoekonomske odnose bomo namreč dobili le v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih (krajevnih skupnostih in drugod). Dogovorili smo se, da bomo do 10. julija v zvezi sindikatov opravili sestanek občinskih in medobčinskih koordinacijskih odborov za priprave na tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije in ocenili dosedanje delo — tudi glede delovanja družbenopolitičnih organizacij — hkrati pa si zastavili prihodnje naloge. Ob tej priložnosti bodo delegati za tretji kongres poročali o delu in vsebini kongresa, kakor bodo tudi poročali svojim volilnim telesom.

Ce naj odgovorim na vprašanje ali smo v sindikatu dovolj pripravljeni na uresničevanje usmeritev in nalog s kongresa, moram reči, da smo. Vendar je za to potrebno angažirano delovanje sleherne družbenopolitične organizacije in slehernega člana.

Med pomembnejše naloge sodi vsekakor bitka za stabilizacijo. Kdo bo rekel, da smo o tem že doslej veliko govorili. To je sicer res in prav zato je zdaj — po kongresu — čas, da preidemo od besed k dejanjem in nadomestimo, kar smo morali zamuditi. K temu nas bodo v dobršni meri prisilili ukrepi zveznega izvršnega sveta, republiškega izvršnega sveta, zlasti pa posledice teh ukrepov, ki jih čisto bolj razumemo kot vmešavanje državne administracije v samoupravljanje. Toda treba je razumeti, da sta ta dva organa skupščinska, izvršilna organa, organa delegatskih skupščin in da so omenjeni ukrepi nemalokrat nujni, če hočemo doseči viden napredek v gospodarski stabilizaciji. Dostikrat se predolgo sporazumevamo in dogovarjamo in ne dosegamo ciljev v takšnem času, kot to želimo.

S posebno skrbjo se pripravljamo na obravnavanje rezultatov polletnega gospodarjenja, kar vsekakor sodi k



Mirko Hajdinjak

že omenjeni oceni, kaj smo dosegli in česa nismo. Skladno z izdelavo strokovnih podlag za uresničevanje družbenega dogovora o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo bomo v vseh tistih delovnih organizacijah in skupnostih, kjer še nismo dosegli uveljavljanja načela delitve po delu, morali dograditi samoupravne akte za nagrajevanje dela. Ob tem moram reči, da je takih delovnih organizacij še veliko, skorajda večina. Glede

delovanja in uveljavljanja delegatskega sistema smo pred kongresom dobili temeljite ocene. Zdaj je priložnost, da začnemo odločneje odstranjevati vse tiste ovire, ki so mu še v napoto in da se obenem že pripravljamo na delegatske in skupščinske volitve prihodnje leto. Veliko ovir je namreč subjektivnega značaja.

Seveda se z vsem tem tudi pripravljamo na tretjo konferenco sindikatov, kjer bo govor o socialni politiki in s tem socialni varnosti delovnih ljudi in občanov. V ta namen snujemo tako imenovane tematske razprave, s katerimi bomo začeli po dopustih. Pričakujemo, da bomo na ta način dobili veliko koristnih analiz in napotkov za aktivnost.

VESTNIK: Kaj sodite sindikalni delavci po delovnih kolektivih? Boste kos nalogam, ki jih je kongres še posebej poudarjal?



Štefan Merklin

VOGRINČIČ: Mislim, da je že sama kongresna revolucija tako sestavljena, da se najde v njej sleherni delavec. V Muri smo o delu kongresa nekaj že poročali, nekaj pa še bomo po kolektivnem dopustu, ki smo ga te dni nastopili. Konkretni nalogi in akciji, kako naprej po tretjem kongresu, še tudi nismo sprejeli, kajti prehiteli so nas prav dopusti.

ČE BODO VSI POPRIJELI, BO ŠLO, SICER NE

Med stalne naloge pa prav gotovo sodijo: nagrajevanje po delu, nagrajevanje za minulo delo in izvozna prizadevanja. Pri slednjem nas zlasti ovira dobava repromaterialov in uvoz opreme, o čemer smo veliko govorili tudi na samem kongresu. S tem namreč, da imamo prepoved uvoza strojne opreme nam pada konkurenčnost na domačem in tujem tržišču.

CIPOT: Strinjam se, da je bilo za izdelavo programa aktivnosti po kongresu premalo časa. Kljub temu pa smo v Avtoradgoni precej storili. Delegat Miroljub Mladenović je takoj po

kongresu pripravil poročilo, ki smo ga na sindikalni konferenci tudi sprejeli, o njem pa bodo temeljito razpravljali tudi po osnovnih sindikalnih organizacijah. Moram poudariti, da bomo v našem kolektivu največ pozornosti namenili delitvi po delu, pri čemer imam v mislih nagrajevanje režijskih delavcev, ki ga je treba rešiti. Tudi glede urejanja sistema norm zaposlenih v proizvodnji bo potrebno še marsikaj storiti. Prav gotovo norma ne bi smela biti edino merilo pri delitvi dohodka in sredstev za osebne dohodke. Na konferenci smo poleg tega razpravljali o cenah in podpisovanju nesamoupravnih sporazumov. Že lep čas nas namreč tare pomanjkanje repromaterialov, posebej železa. Po kongresu oziroma tudi pred njim so prihajali v Avtoradgono samoupravni sporazumi drugih delovnih



Rado Štumpf

organizacij — dobaviteljev repromaterialov ... **VESTNIK:** Ste lahko konkretni?

CIPOT: ... konkretno pa ne bi vedela povedati. Vanje smo namreč bili primorani privoliti, kajti sicer bi utegnili priti do hudih zastojev v proizvodnji. V tozidih Proizvodnja bivalnih enot in Nadgradnje pa je glavni material prav železo.

S temi vprašanji se bomo zavzeteje spoprijeli po dopustih in s tem po obravnavi polletnih rezultatov gospodarjenja. Sicer pa naj poudarim, da smo v Avtoradgoni storili veliko že v pripravah na sam kongres.

DUH: V Radenski je bil sindikat dejanski nosilec priprav na kongres. Mislim, da smo v teh pripravah dovolj temeljito opredelili tiste naloge, ki nas čakajo v prihodnjem obdobju. Na problemskih konferencah smo bili samokritični, kajti zdi se nam nesmiselno, da bi probleme prikazovali v lepši luči.

VESTNIK: Katere so te naloge?

DUH: Na področju gospodarjenja je to nadaljnje vzpostavljanje dohodkovnih

odnosov: znotraj delovne organizacije in navzven. Radenska je namreč spričo pester dejavnosti vezana na dobavitelje raznih repromaterialov in prav tu bi radi zagotovili trdnje dohodkovne odnose. Konkreten primer je dohodkovna povezava z delovno organizacijo za proizvodnjo steklenic iz Straže in ABC Pomurko, ki nam po sklenjenem sporazumu zagotavlja nemočno dobavo steklenic. Tudi pri notranjem dohodkovnem povezovanju bomo morali storiti korak naprej, posebej med tozdoma Tovarna polnilne opreme in Mineralna voda, ki sta proizvodno sicer povezani, dohodkovno pa še ne. Prizadevamo si za tesnejšim povezovanjem s trgovino, s prevozniki (Avtoradgono) in železniškim prometom. Glede slednjega naj povem, da nameravamo do konca tega srednjeročja okrog 30



Terezija Cipot

odstotkov transporta mineralne vode in brezalkoholnih pijač preusmeriti na železnico, s čimer bomo gotovo precej prihranili.

Glede izvoza smo dokaj optimistično razpoloženi, nič manj kot glede povečanja nočitev tujih gostov v Moravskih toplicah, Zvezdi v Murski Soboti in tozdu Naravno zdravilišče.

Pred kongresom smo bili zelo temeljiti v razpravah o delovanju in uveljavljanju delegatskega sistema. Nismo se namreč mogli strinjati s posplošeno oceno, da nam delegacije delujejo, če ta ocena sloni zgolj na podatkih o udeležbi delegatov na sejah skupščin zborov občine in samoupravnih interesnih skupnosti. Spričo tega smo tako mnenje na občinski konferenci SZDL v Gornji Radgoni tudi zanimali.

Rad bi opozoril na področje nagrajevanja po delu. Gre za proces, ki ga je treba nenehno spodbujati in dograjevati.

PRI ODGOVORNOSTI MANJKAJO IMENA IN PRIIMKI

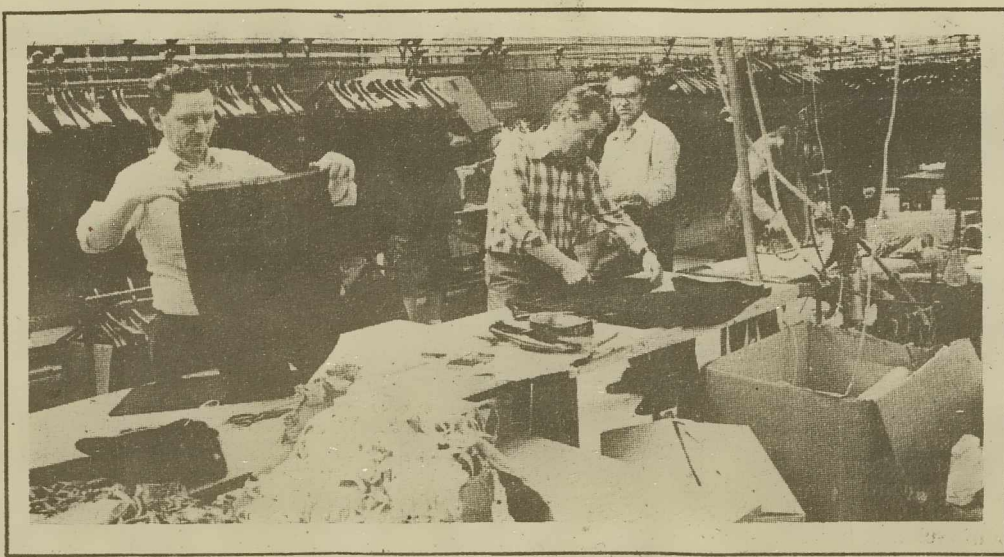
V Radenski smo se v



začetku leta lotili tega področja tako, da bi morala biti posledje proizvodna dela in dela v oteženih delovnih pogojih bolje nagrajevana. V določeni meri nam je to doslej uspelo, čeprav so se ob tem v drugih službah pojavljale težnje po dvigovanju analitičnih ocen. V jeseni načrtujemo preveriti vse pravilnike o nagrajevanju po tozidih, kajti sodimo, da so že potrebni določeni dopolnilev in sprememb. Pod lupo imamo samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, odgovornostih in dolžnostih med tozidi in delovnimi skupnostmi in ga nameravamo temeljito prevetriti tam, kjer so še težnje po proračunskem finansiranju delovnih skupnosti. Čeprav pa moram hkrati reči, da je v precejšnji meri prihodek delovne skupnosti odvisen od dohodka tozidov. Mogoče pa je v tem sporazumu preohlapno merilo glede opravljene kvalitete dela delovne skupnosti preoplošno, tako da nekoliko slabša kvaliteta dela delovne skupnosti v bistvu ne vpliva na dohodek te skupnosti.

Čaka nas še polletno ocenjevanje gospodarjenja, ko bomo v Radenski bržčas imeli v nekaterih tozidih slabše rezultate in bodo verjetno potrebni sanacijski programi.

Opozoril bi še na odgovornost, ki je bila prav tako moto kongresa samoupravljalcev. Prevečkrat se namreč skrivamo za neko abstraktno odgovornostjo, manjkajo pa imena in primki. To bo treba nujno preseči in zagoviti konkretno odgovornost pri vseh delavcih, vodilnih in vodstvenih strukturah in tudi funkcionarjih družbenopolitičnih organizacij in skupnosti.



MLADENOVIC: Mislim, da je — podobno kot kmetijstvo — »pod udarom« tudi prometna dejavnost. S prvim majem letos sprejet nov zakon o temeljnih varnostih cestnega prometa ni v sorazmerju z obstoječo infrastrukturo. Poleg tega se cene nafte vrtoglavo dvigajo in nanje ne moremo vplivati. Pa še to je res, da so cene transportnih storitev v drugih naših republikah višje kot v Sloveniji. Na primer v sosednji Hrvaški kar za 28 odstotkov. Na področju dohodkovnih odnosov pa je problematika, vzemimo samo našo, transportno dejavnost v Avtoradgoni še bolj zapletena. Glede sistema delitve osebnih dohodkov bi dejal tole: ne gre za to, da jih brezglavo dvigujemo, temveč da jih pametno porazdelimo.

VESTNIK: Zadržimo se še pri (ne)enotnem jugoslovanskem trgu. Med republikami in pokrajinama so dogovorjene najnižje odkupne cene živine. Je potem trg neenoten, če Vojvodina dražje plačuje? Če vzamemo primerjavo: neka delovna organizacija dobro posluje,

odstotek deviznih pravic bomo lahko uporabili.

MLADENOVIC: Podobno je pri nas v Avtoradgoni. Sava iz Kranja zahteva za dobavo gum okrog 40 odstotkov deviznih sredstev in mi smo jih seveda primorani plačati. Problemi so tudi z zastarelim strojnimi parkom. Ker imamo uvožena tovorna motorna vozila je treba iz uvoza tudi nabavljati rezervne dele. Jasno, da z devizami. Pri nakupu novih vozil pa so sploh veliki problemi. K sreči nam gre na roko naš sozd Integral, ki nam je pred kratkim dobavil šest novih vozil, znamke Man.

STUMF: Pri nas je še slabše. Konkretno: že pred dvema letoma smo imeli zagotovljena sredstva za nabavo dveh traktorjev iz uvoza. Ker pa nismo imeli protiučelazbe, ker ne sodimo med neposredne izvoznike in ker nismo imeli v sozdu zagotovljenih izvoznih pravic, jih nismo mogli uvoziti. Eden se je že »vrnil« v ZR Nemčijo, drugi pa je neizkoriščen. Gre seveda za traktorja, znamke Fend, ki ju ne proizvajamo v naši

zadeva transportne stroške pa bi se jih zagotovo dalo zmanjšati, če bi se v večji meri preusmerjali na železnico. Skratka, dalo bi se veliko storiti.

ZATAKNILO SE JE PRI STROKOVNIH PODLAGAH ZA NAGRAJEVANJE

VESTNIK: Po drugi konferenci Zveze sindikatov Slovenije o razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodeke in po podpisu ustreznega družbenega dogovora je vse manj slišati, da bi sindikat dajal spodbude za to, da se uveljavi delitev po delu. Do kod smo prišli pri nagrajevanju v organizacijah združenega dela?

HAJDINJAK: V vseh naših aktivnostih smo delitev po delu postavljali v ospredje. Po sredi je nekaj drugega: ob podpisu omejenega dogovora je bilo dogovorjeno, da bodo republiški sindikati z gospodarsko zbornico in drugimi institucijami izdelali strokovne podlage za celovito dograjevanje sistema nagrajevanja po delu. Vendar teh podlag še ni. Pričakujemo jih v zadnjem letošnjem četrtletju. Seveda moramo vedeti, da gre za proces in da z danes na jutri ne bo šlo. Sicer pa bi lahko tudi po delovnih organizacijah sami veliko storili na tem področju, a ne parcialno, ampak kolikor mogoče celovito.

VOGRINČIČ: V Muri smo nedolgo tega sprejeli novo sistematizacijo delovnih mest, vendar se je izkazalo, da jo bo nujno potrebno dograjevati. To bomo v prihodnje tudi storili, hkrati pa naj že zdaj povem, da dobi marsikateri delavec v proizvodnji večji osebni dohodek kot vzemimo delavka v administraciji.

VESTNIK: Seveda na račun preseganja norme.

VOGRINČIČ: Tako je.

CIPOT: Pri nas še nimamo organizatorja poslovnega sistema, temveč se s področjem nagrajevanja ukvarjajo posamezne službe, kar ni najbolje. O tem smo veliko razpravljali in se slednjič dokopali do spoznanja, da ne bomo šli v spremembo sistematizacije in ocenitve delovnih mest, marveč v dograditev. Pri nas imamo še vedno mesečno ocenitev, kar — kot smo se prepričali — ni tako slabo. Več je namreč možnosti za stimulacijo, obenem pa imamo zagotovljen pregled nad tem, kdo dela in kdo ne.

DUH: V Radenski imamo službo za nagrajevanje. Pred tremi leti smo sprejeli metodologijo del in nalog, ki je še nismo spreminjali, čeprav se že kažejo določena odstopanja, največ na račun razvejanje in pestre dejavnosti. Pravilnik o nagrajevanju smo spreminjali pred letom in pol v večini tozidov in delovnih skupnosti, vendar jih bomo na jesen vnovič preverili. Še najbolj imajo to vprašanje razrešeno turistični tozidi, kjer so delavci plačani po

prometu in v tej zvezi tudi nagrajevani po delu. Nagrajevanje po delu pa ni najbolje utečeno v tozdu Mineralna voda, saj zvečine sloni na preseganju norme.

STUMF: Dobivamo akontacijo osebnega dohodka, ki je zasnovana na kvaliteti, količini in uspešnosti. Gre seveda za proizvodne delavce in tako imenovane vodje ekonomskih enot. Tu še gre, ne pa tudi v skupnih službah, kjer so plačani ne po svojem delu, temveč doseženih normah, doseženih v živinorejski proizvodnji. Poleg tega so kriteriji ocenjevanja zanje ugodnejši. Tako vsaj je v našem kolektivu. Letos bomo delovna mesta ponovno ocenili, zlasti zato, da zmanjšamo neskladje med proizvodnjo in neproizvodnjo.

MERKLIN: Za vsa navedena neskladja je predvsem krivo dejstvo, da ni izdelanih strokovnih podlag za nagrajevanje. Jasno pa je, da te podlage tudi ne bodo vsega razrešile, še manj, da bi izenačile delavce v osebnih dohodkih, saj vendar vemo, da mora biti dohodek odvisen od doseženih rezultatov dela.

VOGRINČIČ: Naj dopolnim prejšnji odgovor: več ko delavka preseže normo, več je tudi nagrajena. Lahko rečem, da za vsak odstotek presege norme. Podobno velja za vodje skupin oziroma brigad.

NEKOMU TUDI STARI MILIJON NE ZADOŠČA...

VESTNIK: Kako zagotoviti življenjski minimum ljudem z najnižjimi osebnimi dohodki? Naj vprašanje razširimo: kakšen je resničen dohodek teh delavcev, saj ste verjetno sami slišali, da jih je v Sloveniji še precej, ki imajo manj kot 5000 dinarjev mesečnega osebnega dohodka? So med njimi tudi iz administracije? Kolikšen je njihov dohodek na člana družine, upoštevaje tudi razne neobdavčene dohodeke? Imate po tozidih izdelane analize, kakšna so dela in naloge, ki zagotavljajo tako nizek osebni dohodek? Imajo morda občinski sindikalni sveti pregled nad tem, kdo so ti ljudje, ki imajo manjši osebni dohodek od 5000 dinarjev ali pa se rajš zatekajo v statistiko — pravo in navidezno — nezaposlenih? Pa še tole: govorimo, da standard pada, po drugi strani pa, da je rast cen posledica prevelike porabe in pritiska kupcev. Mar ni to nelogično: standard pada, kupna moč prebivalstva pa je kljub temu precejšnja?

STUMF: Pri nas nimamo primera, da bi bili osebni dohodki pod 500 dinarjev mesečno. Glede slednjega vprašanja menim, da je ravno nasprotno: kupna moč pada in standard raste.

MERKLIN: Mislim, da lahko postrežem s podatkom, da fizični obseg prodaje v trgovinah pada. Se pravi, da je rezultat večje realizacije skupnega prihodka v trgovinski dejavnosti rezultat zvišanih cen.

DUH: Konec lanskega leta smo v Radenski sprejeli sklep, da je najnižji mesečni osebni dohodek na delavca 5200 dinarjev. Ob normalnem mesečnem delu pravzaprav ni nižjega osebnega dohodka od 6000 dinarjev. Seveda se ob tem pojavlja tale pomislek: nekomu morda tudi stari milijon ne zadošča. Hočem reči: pri nas še nimamo tako imenovane socialne slike vsakega zaposlenega, da bi natanko vedeli za razmere, v kakršnih živi. Do tega se bomo vsekakor morali dokopati.

VESTNIK: Se pravi, da ustreznih analiz še ni?

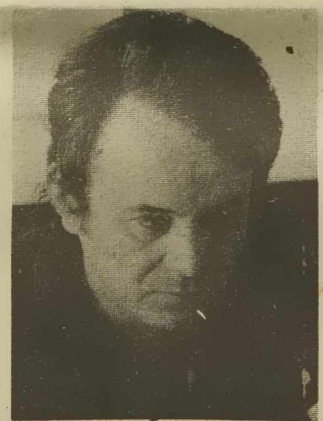
CIPOT: Mi smo analize pripravili. Imamo kar 17 problemov oziroma delovnih mest kot so: čistilec, čistilka... Marca letos smo se dogovorili — preko republiških sindikatov — da mora biti najnižji osebni dohodek 5100 dinarjev. Dobilo ga bo teh 17 delavcev, čeprav moram povedati, da so doslej dobivali največ 300 dinarjev manj od 5100 dinarjev. Globlje v teh analizah nismo posegli. Namreč, da bi se tudi domogli podatkov, v kakšnih razmerah živi delavec in njegova družina. Si bomo pa vsekakor prizadevali, da socialna vprašanja delavcev in njihovih družinskih članov ustrezno, predvsem pa sprotno rešujemo.

MLADENOVIC: Socialni položaj delavcev je izredno pomembno vprašanje. Treba pa ga je celovito obravnavati, kar pomeni, da ni vseeno, če je nekdo »čisti proletarec« ali pa gre za takega delavca, ki ima doma tudi manjšo ali večjo kmetijo. Stari milijon dinarjev je denimo za štirčlansko družino, ki živi v mestu v bloku, premalo. Tega ni treba posebej argumentirati.

MERKLIN: Socialne službe po organizacijah združenega dela se bodo morale tega sklepkopre lotiti, ampak zares temeljito in celovito. Če bomo že imeli omenjene socialne kartice, naj vsebujejo resnične podatke.

HAJDINJAK: V tej razpravi bi se morali vprašati, kaj sploh je osebni dohodek. Ali gre za socialno ali ekonomsko kategorijo? Po zakonu o združenem delu je ekonomska kategorija in potemtakem odvisen od rezultatov dela. Ob vsej tej dirki cen in povečani rasti življenjskih stroškov pa se pred nas postavlja vprašanje socialne varnosti delavcev. Spričo tega bo — kot je bilo že rečeno — po delovnih organizacijah nujno dobiti podatke o vseh dohodkih zaposlenih delavcev. Tudi, če recimo »fuša« (Šušmari), ob zaposlitvi dela na kmetiji in podobno. Do konca leta bi naj te kartice — pripravljajo jih bo socialno skrbstvo Slovenije — nastavili po vseh delovnih organizacijah. V tej akciji bo seveda morala priskočiti na pomoč širša družbena skupnost, nenazadnje tudi krajevne skupnosti.

Občinski sindikalni sveti v vseh štirih pomurskih občinah imajo pregled nad tem, kateri so tisti delavci, ki imajo manj kot 5000 dinarjev mesečnega osebnega dohodka, kajti ta pregled jim je v dokajšnjo pomoč v pripravah na tretjo konferenco Zveze sindikatov Slovenije, ki bo na jesen in bo v celoti namenjena socialni politiki. Tako smo recimo v lendavski občini v dveh kolektivih (Indipu in Toku v Žižkih) ugotovili, da 15 delavk dobiva ob polni zaposlitvi manj kot 5000 dinarjev mesečnega osebnega dohodka. Toda — ne dosega jo norme. Mi smo se pa že na drugi konferenci Zveze sindikatov Slovenije dogovorili, da delavec mora dobiti zajamčeni osebni dohodek — ta je bil lani 4430 dinarjev — za razliko od najnižjega osebnega dohodka, za katerega smo letos rekli, da je 5100 dinarjev. Zajamčenega pa bi moral dobiti vsak, ne glede na to ali dosega ali ne dosega rezultatov za poldnevni čas. Tu pa se postavlja cela vrsta vprašanj. Vprašanj, ki so izredno zapletena in občutljiva, vendar se jih bomo v pripravah na tretjo konferenco sindikatov morali lotiti.



Miroslav Mladenović

VESTNIK: Skušajmo se še bolj približati našim pogojem in razmeram, v kakršnih gospodarimo? Se vam ne zdi, da le nekoliko ali pa kar precej poenostavljamo, če ne celo, da vse preveč na pamet govorimo, kako so recimo za nebrzdano rast cen, pomanjkanje repromaterialov, uvozne omejitve in podobno krivi izključno administrativni ukrepi? Prav bi bilo, da nam odgovorite ne posplošno, ampak kar s primeri. Še prej pa, da se zadržimo pri tezi o neenotnem jugoslovanskem tržišču.

HAJDINJAK: Lahko govorimo, da je jugoslovanski trg neenoten. Poglejmo na konkretnem primeru! Lani smo se dogovorili o enotni odkupni ceni govodi in prašičev. Ta cena pa je držala le slab teden. Ni čudno, da so potem kmetje vozili živino v sosednjo Hrvaško, kjer so bile cene višje. Ob tem je odprtih še več vprašanj: dohodkovni odnosi v kmetijstvu, pretrgane reproverige in podobno. Mislim, da bi moral jugoslovanski trg omogočati približno enake pogoje poslovanja vsem, sicer bodo še naprej velike težave. V tej zvezi je resolucija tretjega kongresa zelo jasna.



Erika Vogrinčič

zakaj ne bi imeli delavci boljših, višjih osebnih dohodkov? Zakaj potem tudi ne recimo kmetije?

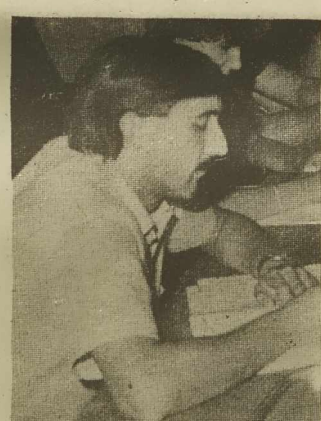
STUMF: Se ne strinjam. Naše tržišče ni urejeno. Kmetijstvu je treba pomagati, da pride na zeleno vejo.

VESTNIK: Lahko bi še polemizirali glede (ne)enotnosti jugoslovanskega trga, pa se rajš vrnimo k vprašanju, ki smo ga poprej zastavili.

DRŽAVA ŠE VSE PREVEČ VEDRI IN OBLAČI

VOGRINČIČ: V Muri že od leta 1979 nismo uvozili nobenega stroja, kar nam onemogočajo prav administrativni ukrepi. Devizna sredstva imamo ustvarjena, opreme pa ne moremo uvoziti.

DUH: Eden takih ukrepov je bila zamrzitev cen mineralne vode, čeprav se govori, da je cena visoka. Zavoljo dveletne zamrzitve cen smo imeli izpad v Mineralni vodi za okrog 150 milijonov dinarjev. K vsemu temu je dodatno prispevalo pomanjkanje repromaterialov in drage surovine. Drug tak ukrep je vprašanje deviznih pravic. Pravzaprav nikdar ne vemo, kakšen



Jože Duh

državi. Hude zagate imamo z rezervnimi deli: že tri leta naročenih gum še ni od nikoder. Navadnih, kamenčkov za brusilne stroje za koše prav tako ni. To ima hude posledice: zastoj v proizvodnji, stroške in podobno.

HAJDINJAK: Če gledamo na ukrepe z vidika posameznih delovnih kolektivov so gotovo nepriljubljeni. Vendar velja opozoriti, da imamo v statutu sindikatov posebej opredeljeno razrednost družbenopolitične organizacije in širše družbe, kar je treba v sindikalnem delu vsekakor upoštevati. In če poznamo razmere doma in v svetu, kaj hitro uvidimo, da so nekateri od teh, resda nepriljubljenih ukrepov države, vendarle nujni. V nasprotju bi bilo sila težko obvladovati gospodarske razmere. Sicer pa smo si za nekatere sami krivi. Vzemite samo dejstvo, da moramo kupovati gume, namesto da bi stare gume zbirali in jih predelovali. Podobno je glede nekaterih drugih izdelkov, do katerih bi se dalo priti, vendar z veliko večjo mero strpnosti, pametnim in preudarnim dogovarjanjem in sporazumevanjem. Kar

Za investicije manj sredstev

Prve ocene o gospodarskih gibanjih, skupni in splošni porabi v murskosoboški občini za prvo polletje letošnjega leta so že pred nami. V sodelovanju z organizacijami združenega dela s področja gospodarstva, samoupravnimi interesnimi skupnostmi in strokovnimi službami proračuna je analizo pripravil komite za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj pri skupščini občine v Murski Soboti. Pri tem gre vsekakor za nadvse spodbudno aktivnost in pravočasnost, saj nam objavljeni podatki omogočajo preveriti uresničevanje usmeritev, začrtanih z letošnjo resolucijo, hkrati pa razpravo o problematiki, kjer se pojavljajo določena odstopanja od začrtanih ciljev v prvih šestih mesecih letošnjega leta.

Napori za uresničitev proizvodnih načrtov, boj za večji dohodek in povečanje izvoza, varčevanje za energijo in reprodukcijskimi materiali, skrb za čimprejšnje in popolno aktiviranje novih investicij — so poglavne stabilizacijske

naloge zdajšnjega trenutka, ki čakajo gospodarske organizacije v murskosoboški občini. Ti podatki nam med drugim kažejo, da se je celotni prihodek povečal v primerjavi z enakim lanskim obdobjem za 30,3 odstotka, zlasti še v industriji, in sicer za 33 odstotkov, v kmetijstvu za 37, v gostinstvu za 63 odstotkov in obrti za 44 odstotkov, medtem ko je ta rast počasnejša v gozdarstvu, gradbeništvu, prometu, komunalni in trgovini. Za okrog 31 odstotkov je višji tudi dohodek murskosoboškega gospodarstva, kar pa je v primerjavi z letošnjim precej višjim povečanjem cen vendarle nekoliko skromen dosežek. Kljub vsemu pa je ugodno to, da so v organizacijah združenega dela predvideli nižjo stopnjo rasti porabljenih sredstev od rasti celotnega prihodka, ki bi naj v šestih mesecih letos porasla za okrog 29 odstotkov.

Ob tem pa lahko razberemo, da so za osebne dohodke izplačali nekoliko manj, kot bi smeli po

dogovoru, pri čemer bi lahko nekatere organizacije združenega dela z boljšim poslovanjem ali pa z večjim izvozom morda še za kakšen odstotek povečale osebni dohodek. Čim večji je namreč delež izvoza v celotnem prihodu — vrednost izvoza je tokrat večja kar za 43,2 odstotka v primerjavi z lanskim enakim obdobjem — tem manjše je lahko zaostajanje rasti denarja za osebne dohodke za rastjo dohodka.

Letošnji šestmesečni poslovni rezultati pa opozarjajo tudi na vrsto slabosti, ki krhajo položaj tukajšnjega gospodarstva. Le-ti resno opozarjajo, da prihaja v praksi do določenih odstopanj od uresničevanja z resolucijo začrtanih nalog. To velja še posebej za področje investicijske politike, kjer je vidno močno zaostajanje. Podatek, da so letos namenili v murskosoboški občini za investicije celo za polovico manj sredstev kot v prvih šestih mesecih lanskega leta, to dovolj zgovorno dokazuje. V trenutni situaciji ni razen Iskri-nega nobenega drugega programa, ki bi dejansko omogočil nove zaposlitve. Glede na materialne možnosti združenega dela bo murskosoboška občina še nadalje zaostajala za slovenskim povprečjem, kar seveda onemogoča uresničevanje letošnje 2,5-odstotne rasti zaposlovanja, predvidene z občinsko resolucijo. Ob povečanju števila iskalcev zaposlitve so takšna gibanja vsekakor zaskrb-ljujoča. Pridružujejo pa se še zmanjšani krediti bank, celo 50-odstotna stopnja rasti cen in nekaj manj ugodnih nominalnih gospodarskih gibanj, ki postavljajo pod velik vprašaj uresničevanje resolucijskih ciljev. Čeprav, je res, da se v tem obdobju relativno ugodno povečuje proizvodnja v Panoniji, v vseh tekstilnih organizacijah na čelu z Muro, Proizvodnji kremenčevega peska v Puconcih, Pomurskem tisku in drugie, ki predstavljajo poglavne nosilce prihodnjega razvoja.

Analiza gospodarskih gibanj pa vendarle kaže, da je celotna poraba višja od dohodka, pri čemer je dokaj zaskrbljivo stanje glede prihodkov in odhodkov samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje. Če omenimo le enega izmed zavrlnih pokazateljev, potem je to vsekakor za 10 odstotkov nižji prihodek cestno-komunalne skupnosti v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta. Takšne so torej v grobem prve ocene, upajmo le, da bodo dokončni rezultati o poslovanju organizacije združenega dela s področja gospodarstva v murskosoboški občini vili nekoliko več optimizma.

Milan Jerše

„NISMO DEDIČI, AMPAK DOLŽNIKI!“

Kako v obmejni pokrajini Madžarske vidijo sebe in prihodnost.

Pred časom je v pisarni gospodarske zbornice v Soboti pritegnil pozornost letak, komaj kaj večji od listka, na katerega vam natakari zaračunajo svojo neprijaznost in malo uslug. Na zgornji polovici prve strani letaka je bila namreč risba lesene s slamo krite stavbe. Ko sem bolje pogledal, sem ugotovil, da gre za lep primer etnografskega objekta — enonadstropno kaščo. Potem sem začel tudi brati tekst. Nevsiljivo je govoril o tem, da Savariaturist iz Szombathelya prireja nedeljski izlet v Orség, kjer so prav tisti čas organizirali dneve Orséga. Kmalu sem izvedel še, da imajo v Orszentpéturu Društvo prijateljev Orséga, ki je organizator omenjenih dnevov. To bi kazalo videti in doživeti, sem se takoj odločil.

Orség, kaj je to? Domačini pravijo, da je to madžarska deželica, v kateri se je življenje ohranilo skoraj tako, kot je bilo pred dvesto leti. Seveda tega ne gre razumeti dobesedno, saj je napredek viden vsepovsod — od posodobljenih trgovin do stanovanj in družbenih zgradb. Res pa je, da je ta dežela stoletja živela zaprti, s svojim avtarkičnim gospodarstvom; skoraj v vseh pogledih je bila samostojna. Idilično pokrajino nista razdejala napredek tehnike in brezčutnost betonskega načrtovanja. Toda o napredku in zaostajanju kasneje, najprej dve minuti zemljepisa, in zgodovine, kajti nisem prepričan, da vem kolikšna je ta dežela in kje leži.

ORSÉG — STRAŽA

V mini turističnem vodniku, ki ima lansko letnico, piše, da je tisočletni Orség na skrajnem jugozahodu Madžarske. Ko sem pogledal zemljevid, sem ugotovil, da meji na naše vzhodno Goričko. Körmen so njegova zahodna vrata, meja med Železno in Zalsko županijo pa je tudi njegova vzhodna meja. Takole 192 kvadratnih kilometrov gričev in dolin, ki so jih v Orség zarisali Krka, potok Lugos in drugi manjši vodotoki. In teh ni malo; Orség je bogat z vodami. Posebna zanimivost je Fekete-tó

življenju je mlade odpeljala dalje v notranjost države, v industrijo. Pomanjkanje delovnih mest je osiromašilo že marsikatero območje, zato so se oglasili »prijatelji Orséga«. Gre za ljudi, ki bi želeli, naj ta otoček idilike in



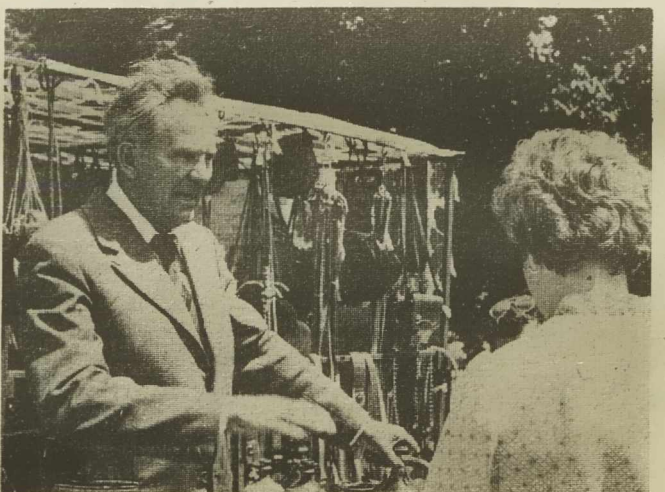
Ohranjeni tudi plesni izročili! Prizor je z nastopa skupine iz Körmen.

čistega zraka ne propade. Zbrali so se ljudje vseh poklicev — domačini in tamkaj rojeni, ki zdaj živijo drugje. Da bi svojim hoteljem dali družbeni okvir, so pred letom ustanovili Društvo prijateljev Orséga (Orségi barátai kör), ki ima za vodilo misel: Pokrajine nismo podedovali od

in uvesti turizem. Morda je to zadnje še najbolj oprijemljiva stvar. Ostanki zgodovine so obogatili z naravnimi danostmi. Res da sedaj še nimajo hotelov, a izletniški turizem ima vse pogoje.

In na koncu še drobna, zelo osebna misel. V krajih Orséga še vedno lahko srečate slovensko govoreče ljudi. Smo sosedje s precej podobnimi problemi gospodarskega razvoja. Meja med državama je znova in vse bolj človeška. O obmejnem sodelovanju slišimo toliko velikih besed, tudi o neposrednem povezovanju ljudi z obeh strani meje ne samo delegacij raznih forumov. Dnevi Orséga so bili ena izmed priložnosti za izlet k sosedu. Da bi jih spoznali, videli, kako oni prenašajo breme obrobniosti. In končno, da bi se povesečili ob jelenjem porköltu in pristnem vinu. Denimo, avtobusni izlet ne bi bil predrag, četudi imamo stabilizacijo. Imen delovnih organizacij, ki nas vozijo na izlete in potovanja, ne bom našteval, saj vemo zanje, ampak to bi pa rad zapisal: Agencija gotovo zagabi več denarja, če ponudi potovanje v Paris, London, na Kanarske otoke... Tako daleč, da bi pripravili tudi krajša potovanja, še niso prišli. In prav imajo, zakaj bi v potu svojega obraza služili stabilizacijske dinarje, ko z lahkoto in za lep denar strežejo malomeščanskim popotnikom. Kako pa naj se pohvalim pred sosedom, ki se je pravkar vrnil s križarjenja po Sredozemlju s tem, da sem preživel zelo lepo nedeljo v Orségu, Medžimurju, v Halozah...

Tekst in foto: J. Šabjan



Jenő Prém: Nismo podedovali, sposodili smo si...

(Črna mlaka), na meji med Orségom in Porabjem. Skrivnostno vodovje ima površino 600 kvadratnih metrov in je pomembno bolj zaradi botaničnih lepot kot zaradi srhljivih pripovedi o cerkvi na dnu jezera.

V tisočletnem Orségu živijo tisoč in nekaj let Madžari, ki so jih tjakaj naselili zemljiški gospodje in druga oblast, da bi ji varovali jugozahodna vrata. Za plačilo so jim dali razne svobodščine. Nekdanji svobodni »stražarji« so sledili zapovedim zgodovine in zamenjali bridke sablje za plug in lončarski kolovrat. Zato imajo še danes lepo ohranjene kašče in druga kmetijska poslopja, lončarstvo, in celo lončarsko industrijo so razvili v najbolj lončarski vasi — Magyarzombafin. Tako je ugotovljeno, da je Orség predvsem stara romantična in celo lepa deželica.

PRIJATELJI ORSÉGA

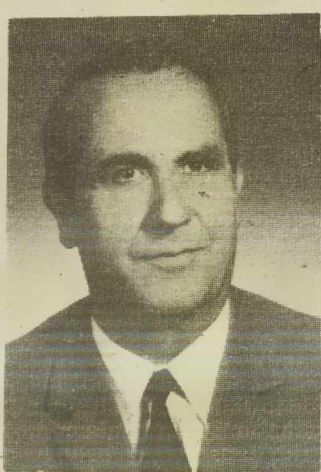
Manj romantična so dejstva, kot je denimo to, da je tudi v taki idilki potrebno živeti. To pa zadnja desetletja ni bilo preveč lahko, zato beleži dežela stražarjev padanje prebivalstva. Celo več, v nekaterih vaseh je več križev na pokopališčih kot kranjov v starih in razmajanih hišah. Težnja po boljšem in lažjem



Kmečka hiša v „prirodnem muzeju“, ki je urejen v kraju Szalafő.

Zvezno priznanje LUDVIKU GORČANU

Med 50 nagradenci iz vse Jugoslavije je letos zlato plaketo Zadruge zveze Jugoslavije prejel tudi koordinator za kmetijsko proizvodno dejavnost SOZD ABC POMURKA Ludvik Gorčan. Predsedništvo Zadruge zveze Jugoslavije je podelilo priznanja zaslužnim zadrudnim delavcem, pri čemer so posebej upoštevali zasluge posameznikov pri razvoju zadrudništva in s tem seveda večje proizvodnje hrane. Priznanje, ki ga je pred dnevi v Ljubljani prejel Ludvik Gorčan, bo poslej krasilo vitrino, v kateri je več visokih priznanj, med njimi tudi zvezna. Tov. Gorčan je namreč pred dvema letoma bil z uka-zom predsednika SFRJ Josipa Broza Tita odlikovan z redom dela s srebrnim vencem. Delavcu, ki je eden med zaslužnejšimi za razvoj zadrudništva v Pomurju in tudi v širši družbenopolitični skupnosti, veljajo tudi naše čestitke.



pospeševanju kooperacijske proizvodnje, ko je bil direktor kmetijske zadruge Panonka. Hkrati je opredeljeval tudi pomembne funkcije, bil je namreč predsednik živinorejske poslovne skupnosti Slovenije, član fakultetnega sveta SR Slovenije in član predsedstva Zadruge zveze Jugoslavije. Njegove bogate izkušnje in prodoren duh idej pa sta prispevala k številnim pomembnim rezultatom, ki jih je dosegla sestavljena organizacija ABC POMURKA v borbi za večjo proizvodnjo hrane.

Boris Hegeduš

GORNJA RADGONA

ZAKAJ TAKO?

Menda je gornjeradgonska občina edina pri nas, ki se ne sooča s problemi socialnega varstva. Tako je vsaj moč soditi po delu občinske skupnosti za socialno varstvo, ki se je, odkar so jo v marcu 1975, leta ustanovile skupščine ostalih samoupravnih interesnih skupnosti v občini, sestala samo trikrat, v zadnjih dveh letih pa so se srečali delegati zbora uporabnikov in izvajalcev prvič šele prejšnji teden. Primer, ki naravnost bode v oči, posledice takšnega neodgovornega obnašanja delegatov obeh zborov pa še bolj.

Skupnost za socialno varstvo Gornja Radgona tako še vedno ni postala pravo mesto za povezovanje in usklajevanje interesov na področju socialnega varstva v občini, ki je še kako pomembna družbena dejavnost. In ker skupnost dejansko še vedno obstaja samo na papirju, so se nakopičili tudi nereseni problemi. Vse več je socialnih in denarnih zahtevkov na podlagi solidarnosti in vzajemnosti, nepravilnega uveljavljanja, pravic posameznikov, kar povzroča nezadovoljstvo delovnih ljudi in občanov. Vse ostaja še naprej v

breme strokovne službe občinske skupnosti socialnega skrbstva, ki pa vsega dela ne zmore. Da pa delo občinske skupnosti socialnega varstva ni zaživelno in odpravilo socialnega razlikovanja v občini, neenotnosti in neusklajenosti meril in kriterijev za doseganje socialnih pravic, ni samo njihova krivda.

Pomoči jim niso nudili niti tisti, od katerih so jo najbolj pričakovali, saj se razen občinske skupnosti otroškega varstva in socialnega skrbstva, ostale SIS niso odzvale vabilom na seje izvršnega odbora — sklican je bil 10-krat, sklepčen pa samo enkrat — kljub temu, da se po podpisnem samoupravnem sporazumu obvezno vključujejo v delo skupnosti. Prav tako se mačehovsko obnašajo do socialnega varstva predstavniki skupščine občine Gornja Radgona in IS SO ter OK SZDL.

Če bo tako tudi v prihodnje, potem stanja v socialnem varstvu ne bo mogoče izboljšati niti z novim samoupravnim sporazumom, ki je oblikovan na osnovi novega republiškega zakona o skupnostih socialnega varstva. Za nadaljnjo uspešnejše usklajevanje različnih interesov na področju socialnega varstva in za dosledno uresničevanje socialne politike v občini Gornja Radgona, bodo morale v prihodnje nositi del odgovornosti torej tudi ostale SIS, ki se bodo morale vključiti v vse akcije na tem področju po načelu enakopravne delitve dela.

V. Paveo

ODMEVI

Kje so vzroki?

V 42. številki Vestnika dne 4. junija 1981 ste v sestavkih Prazne klopi in Izobraževanje kmetijcev nakazali problem slabega vpisa dijakov v kmetijski šolski center Rakičan. Nikakor ni spodbudno, da ima edini center za izobraževanje kmetijskih strokovnjakov junija 144 praznih mest, in to na kmetijskem območju, od katerega vsi toliko pričakujejo.

Je vzrok za to v pomanjkanju otrok? Ali mogoče v nezainteresiranosti otrok in njihovih staršev, da bi postali napredni kmetovalci? Je mogoče vzrok v delu šole? Vemo, da ima kmetijska šola v Rakičanu največji osip v prvih letnikih. Zakaj? Ali so res njihovi učenci tako slabi? Večina je neuspešnih v kemiji in biologiji. Zakaj? Zakaj so ti fantje, ki bežijo iz kmetijske šole Rakičan, drugje uspešni?

Omenjeno je, da po letu 1985 ne bo mogel kmetije prevzeti nihče, kdor ne bo temu primerno usposobljen. Prav je tako. Na vprašanje, zakaj v kmetijski šoli Rakičan delajo drugače, bi tudi moral nekoč nekoč odgovoriti. Sedanje usmerjene kmetije so ustvarjalne, saj na njihovih ramenih leži večina proizvodnje mleka in govejega mesa, to so kmetije bodočnosti, ki se s sedanji gospodarji zavedajo svojega dolga do družbe. Bodo po letu 1985 propadle, če naslednik ne bo kmetijski strokovnjak? Škoda! Zakaj?

Jelica Jelen, kmetovalka

KOMENTIRAMO:

Gre rado tudi v tretje?

Osrednja poletna kulturna manifestacija v Murski Soboti se je iztekla, saj je 2. soboški kulturni teden za nami, v kolikor je to zares manifestacija pa se sprašujemo vsi, ki smo minuli teden večer za večerom obiskovali grajsko dvorišče — enkratno prizorišče dogajanja. Slednje prav zares, saj so stari, pred kratkim olupšani oboki, privlačnejši od še tako uspele scene.

Tista na odru je bila kaj preprosta, vendar primerna v nadaljevanju Titove misli in smernic, ki so si jih organizatorji zadali že ob organiziranju 1. soboškega tedna ljubiteljske kulture. Pridevek »ljubiteljski« je v letošnjih napovedih izpadel, kar pa ne pomeni, da so bile vse prireditve, ki smo jih spremljali profesionalne. Sicer pa zakaj bi sploh delali razloček med amatersko, ali tako imenovano ljubiteljsko kulturo in profesionalnimi stvaritvami, ko se delo ocenjuje s samo kvaliteto in so pridevki oaveč.

Ali se, pa je vprašanje, ki se postavlja ob bornem obisku (z izjemo večera zabavne glasbe in morda gledališkega večera), kateri je označeval 2. soboški kulturni teden. Povezovalac in režiser prireditve ga je vztrajno označeval 2. soboški teden kulture, čeprav je napis za njegovim hrptom to negiral; pa zaradi naziva prireditve po tej plati ne kaže biti malenkosten!

Večje pozornosti je vredno že omenjeno vprašanje slabega obiska poletne prireditve, ki naj bi zapolnjevala dolge večere v pomurskem središču. Ponudba je bila raznovrstna in organizatorji so menili, da bo za vsakogar nekaj, skeptiki pa pripominjali, da ne gre za raznovrstnost, ampak nametanost ponujenega. Če slab obisk potrjuje slednje, se niso uštel. Posebej, ker je izboru prireditve resda botrovalo nekaj naključij. Tako bi naprimer medobčinska revija pihalnih orkestrrov bila, pa najsi pod okriljem 2. soboškega tedna ali ne, ker je pač tokrat za njeno organizacijo bila zadolžena Murska Sobota. Tudi proslava na predvečer dneva borca bi bila, saj pomembne datume kot je omenjeni obeležujemo, čeprav se je letošnja skupna prireditev v počastitev jubilejev odvijala že 24. maja.

Popolnoma naključno pa se je v program 2. soboškega kulturnega tedna vključil vokalno-instrumentalni ansambel Slovenija, kar se je tudi odražalo na obisku. Prazne klopi na grajskem dvorišču so zasedli brigadirji, ki pa bi raje kot narodnim vižam prav gotovo prisluhnili eni najperspektivnejših rock skupin pri nas — Lačnemu Franzu — v naslednjem večeru.

Mariborčani so z izvirno glasbo, grajeno na slovenski tradiciji polke in valčka z novovalovskimi primesmi, opravičili svoje drugo gostovanje v pomurskem središču. Da so prišli, pa je spet bilo naključje, kajti po prvotnem dogovoru organizatorjev bi naj večer zabavne glasbe bil v znamenju domačega dua Pupa in Rudi ter popularnega kantavtorja Janija Kovačiča ter kot tak, večer angažiranih pesmi mladih izvajalcev. Ne, da to ne bi ostal, tudi teksti Lačnega Franza (točneje vodje skupine Zorana Predina) niso neangažirani, vendar je bil večer manj enoten kot bi lahko bil. Zato pa je pričakovanje obiskovalcev četrtkovnega večera izpolnil nastop amaterskega gledališča Slava Klavora iz Maribora. Spremljali in do solz so se nasmejali posameznim interpretom komedije Feyduojeve Bolha v ušesu, v odersko dogajanje pa je z izvirnim laježem posegal tudi grajski pes, ki je tako kot njegovi lastniki s sproščenim smehom, zabaval ostale obiskovalce na prireditvenem dvorišču.

Teh resda ni bilo veliko, vendar je bilo med njimi zaslediti obraze ljudi, ki so soboški kulturni teden vzeli zares in bili stalni spremljevalci poletne prireditve. Po vremenu sodeč je bila organizirana pravi čas, saj v času od ponedeljka, 29. junija do vključno petka, 3. julija, ko se je 2. soboški kulturni teden odvijal med predstavami ni padla niti kapljica dežja. Zato pa je padlo dokaj pripomb na račun vodenja prireditve saj se teatralni glas Franca Maučeca nikakor ni mogel zlit z mladostno prešernim čvkanjem Jane Šiško. Oba povezovalca programa prireditev sta sicer ljubitelja gledališča in imata za sabo uspešne nastope na oderskih deskah, vendar je bolje, da se kot spikerja ne preskušata več. Tako kot naj organizatorji 3. soboškega tedna kulture (če le-ta bo, kot obljublja zaporedje številke) ne preskušajo, če gre tudi v tretje tako tako kot je bilo dvakrat doslej — preveč naključno, premalo organizirano in navsezadnje vendarle nekako le. Zaradi obiskovalcev, ki jih je bilo letos manj kot lani in da jih naslednje leto ne bi bilo še manj. Saj nenazadnje ne gre za samonamembno prireditev ampak osrednjo poletno manifestacijo, ki ima naslov KULTURNI teden.

Brigita Bavčar

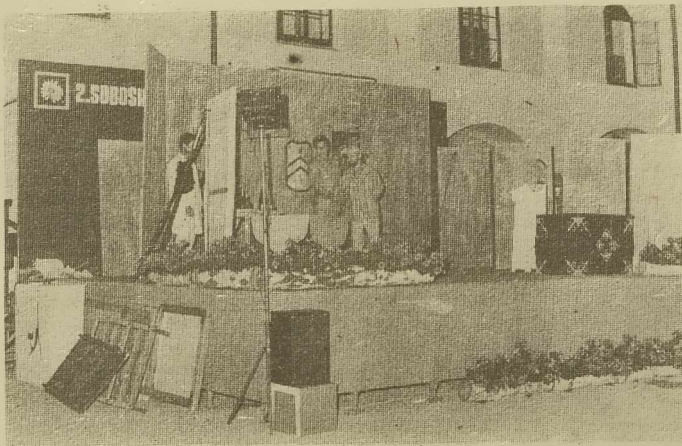
PREJELI SMO:

PRIPIS

Kulturni teden v Murski Soboti se je začel v lepem, svetlem, ponedeljkovem večeru. V času koncerta štirih pomurskih godb na pihala, ki je bil na dvorišču soboškega gradu, je postajalo vedno temnejše. Da bi godbeniki videli brati note, so jim med koncertom prižgali reflektor televizijskih snemalcev. Prosvetljenost in presvetljenost pa je prenehala popolnoma ob koncu koncerta, ko so

poslušalci zapustili grajsko dvorišče in zakorakali v popolno temo aleje soboškega parka. Niti ena svetilka ni gorela in šop reflektorjev za svečano osvetlitev gradu je bil v še večji temi kot so bili organizatorji — te sicer zelo dobro zamišljene kulturne manifestacije, o kateri so opotekajoči se ljubitelji kulture po soboškem parku govorili samo dobro.

J. B.



Na 2. soboškem kulturnem tednu so se mariborski amaterji predstavili s komedijo Bolha v ušesu. Foto: M. Skledar

Že osmič na srečanju oktetov

Letos je bilo že deseto srečanje oktetov v Šentjerneju, ki je bilo posvečeno 40-letnici vstaje naših narodov in narodnosti, pokrovitelj jubilejnega srečanja pa je bil IMV iz Novega mesta. Med petdesetimi okteti iz vse Slovenije se je udeležil pevskega slavja v Šentjerneju tudi Gasilski oktet iz Gornje Radgone, ki ga vodi že čez dvajset let tovariš Vlado Trdina, velik pevski zanesenjak in ljubitelj lepega petja.

Že osmič je pripeljala vrle radgonske pevce-gasilce pot v Šentjernejo, da z mnogimi prijatelji, ki jih je zblížala pesem, proslavijo velik kulturni praznik in praznik naše revolucije.

Deseto jubilejno srečanje slovenskih oktetov, med katerimi je bil tudi zdmski oktet iz Švice, se je prelilo v veličastno pevsko manifestacijo, saj je zaključni pevski prireditvi prisostvovalo nad 1000 ljubiteljev petja, ki jim je zapelo nad 400 pevcev.

Pevski tabor slovenskih oktetov je pozdravil tovariš Jože Humar, ki je v svojem nagovoru hudomušno dejal, da bi moral biti Šentjerneji Šentoktet, saj že 10 let gosti oktete iz vseh predelov Slovenije, pa tudi iz zamejstva. Dejal je tudi: »Danes gre tu za kulturno prireditev, ki nas je sklicala, da proslavimo praznik, štirideseti rojstni dan Osvobodilne fronte, ki je sama visok dosežek slovenske kulture, hkrati pa je vedno praznik, kadar najlepši ptič šentjernejski stegne vrat, zakikirika in skliče oktete od vsepovsod v ta lepi kraj pod Gorjanci.« Šentjernejski petelin, ali po domače petjeln, je namreč simbol šentjernejskih srečanj oktetov.

Šentjernejo je toplo pozdravil 50 slovenskih oktetov, ki so najprej v sprevodu obšli ljubeznivo mestece pod Gorjanci, nato pa na prireditvenem odru zapeli skupno 10 pesmi, vmes pa so zapeli še tisti okteti, ki so bili vseh deset let zvesti šentjernejskemu petelinu.

Najbolj mogočno je vsekakor zazvenela pesnitev Pohorski bataljon, ki jo je zložil Ljutomerčan Emil Glavnik, solistka pa je bila Dragica Čarman, članica Koroškega okteta. Vsa Šentjernejska dolina od Krke do zasanjanih Gorjancev je odmevala od borbenih napevov, ki so slavili našo revolucijo, bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti in spomin našega v srcih še živega tovariša Tita.

In prihodnje leto bodo radgonski pevci znova obiskali Šentjernejo, saj drugače ne more biti.

Manko Golar

Prva pomurska pevka s ploščo

Mlada je, rada poje in zna peti — MARJANA ZELKO — pomurska pevka pred katero je izid prve plošče. Mala plošča na kateri je njena uspešnica CEILI SVEIT JE RINGLŠPÜO, pa je obenem tudi prva plošča, ki jo je kdajkoli uspelo izdati našemu pevcu. Imamo sicer iskano ploščo Prekmurskega okteta, pa tudi Vlado Kreslin, ki je naše gore list, je s svojim prijetnim glasom žel uspeh na Slovenski popevki: Vendar Marjana je prva pomurska pevka s samostojno ploščo, katere promocija bo v petek, 10. julija ob 20. uri v Moravskih toplicah. Njeni gostje bodo ob tej priliki znani slovenski pevci kot Ditka Haberl, Alfi Nipič, Ivo Mojzer, Karli Arhar in Vinko Šimek, (bolj znan kot Jaka Šraufciger) ter popularna mariboska radijska napovedovalka Ida Baš. Na prireditvi bo sodeloval tudi ansambel HI-FI, njena posebnost pa bo brezplačna delitev plošče, ki jo bodo dobili vsi tisti Pomurci, ki bodo z mlado pevko delili njen prvi večji uspeh.

Kako ji je uspelo posneti prvo ploščo, je bilo prvo kar smo pobarali dvajsetletno pevko, ki izvira iz Tešanovce.

»Kar pomnim sem prepevala, Doma, v šoli pa tudi na raznih prireditvah. Izhajam iz glasbene družine, saj se moj oče kot tudi bratje ukvarjajo z glasbo. Zgledi vlečejo in tako sem tudi jaz začela. Najprej kar tako, na očetovo pobudo pa sem se napotila na glasbeno šolo v Murski Soboti, kjer sem se učila solo petje in klavir. Opazil me je moj tedanji učitelj Aleksander Vlaj in mi omogočil nastop na prireditvi Prvi glas Pomurja, kjer sem trikrat zapovrstjo bila izbranka občinstva. Ta uspeh mi je omogočil nastop na ljubljanski televiziji v oddaji Prvi aplavz.

»V gimnaziji, ki sem jo obiskovala, sem nastopala v ženskem komornem zboru pod vodstvom Jožeta Vukana, po maturi pa sem prepevala z različnimi ansambli in tako prispela do Moravce, kjer so me angažirali skupaj z ansambлом SWING 5 iz Maribora. Usodnega pomena je zame postalo povabilo organizatorjev Vesele jeseni, da bi nastopila na festivalu.

Tako se je razgovorila sicer bolj tiha, zato pa nasmejana Marjana

izjemno velikih in zanimivih oči, ki so nemalokrat zgovornješe od besed.

Na Veseli jeseni je zapela skladbo Gena Tineva: Ceili sveit je ringlšpüo, za katero je prejela drugo nagrado občinstva, za svojo interpretacijo pesmi pa nagrado za najboljšo debitantko festivala, ki jo podeljujejo na festivalu akreditirani novinarji slovenskih časnikov.

Od takrat, ko je popevka Ceili sveit je ringlšpüo bila skorajda pomurska himna, pa do izida plošče na kateri je posneta, je minilo skorajda polno leto. Malo pozno za večji komercialni uspeh.

»Res je. Gotovo bi bilo zanimanje za ploščo takoj po Veseli jeseni večje, vendar pri nas ni kar tako izdati ploščo. Najprej sem za radio Maribor posnela še skladbo Ostanj mladost in potem začela iskati založnika svoje prve plošče. Obiskala sem več založniških hiš, pri katerih sicer niso imeli pripomb na samo skladbo in izvedbo, vendar so se, kot pač vse založbe, bali za finančni uspeh plošče s skladbo-prvencem le v svoji pokrajini znane izvajalke in avtorjev.

No, pri Diskosu iz Aleksandrovc so bili mnjenja, da bi s ploščo

Gostovanje v Balatonfüredu

Že več let opravlja soboški sindikalni mešani pevski zbor pomembno poslanstvo s svojimi obiski na Madžarskem. Srečuje se z delavci in pevci tamkajšnje tovarne ladij in dvigal GANZ, ki pa ima svoje podružnice po vsej Madžarski. Ena od teh je tudi v Balatonfüredu, svetovno znanim turističnem središču ob Blatnem jezeru. Kraj ima nekaj nad deset tisoč prebivalcev, vendar tolikšne zmogljivosti, da lahko s svojo okolico sprejme nad sto tisoč gostov naenkrat. Pred dobrim mesecem je je bil na obisku pri nas njihov zbor. Nastopil je v Radencih, naše zdravilišče ima z njimi prijateljske stike, nato pa je ob organizacijski pomoči soboškega zbora tudi v Piranu. Zbor Štefan Kovač pa je tako 4. julija zapel v Balatonfüredu.

Zbor iz Balatonfüreda ima nekaj vrlin, ki navdušujejo. Predvsem izvrstno disciplino v vstopih, dinamiko, ki nikoli ne preide v grobo in kričavo skrajnost, obvlada obsežen program iz svetovne glasbene zakladnice. Biti gost takega zbora je prijetno in koristno.

Zbor Štefan Kovač je za Madžare pripravil splet ljudskih pratizanskih in umetnih pesmi iz ožje in širše domovine, kajti s pesmijo se prijatelj prijatelju predstavlja odkrito in nevsiljivo, mu prinaša čudovit in trajno lep košček svoje domovine in občutja. Tako postanejo človeške vezi trdne in trajne. Gostoljubnost Madžarov je bila izredna, prav nič protokolarna, resnično spontano veselje ob prijateljskem srečanju. Zbor je zapel tudi v katedrali v Tihanyu in bil na kratkem izletu po Blatnem jezeru.

Ob tej priložnosti je bilo tudi pomembno srečanje sindikalnih voditeljev iz obeh mest, saj je soboškega spremljal predsednik občinskega sindikalnega sveta tovariš Pintarič, ki je tudi izrazil zadovoljstvo nad uspehom in učinkom srečanja. Takih srečanj bi moralo biti čimveč.

T. K.

kulturni koledar

SREDA, 15. JULIJA

RADENCI — V Kongresni dvorani hotela Radin gostuje Prešernovo gledališče iz Kranja. Ob 20. uri se bo predstavilo z znanim delom Slavomira Mrožka: Emigranta. Upriporitev sodi v okvir republiškega seminarja za režiserje-amaterje, ki v znanem zdraviliškem kraju poteka med 13. in 18. julijem, omenjena predstava pa je izbranka predstavitev letošnje ljubiteljske bere v Prizrenu ter v Radkersburgu na Avstrijskem.

razstave

MURSKA SOBOTA — V Galeriji pri kulturnem centru so na ogled male plastike in risbe 5. jugoslovanskega bienala male plastike. Razstavljenih je 125 malih plastik in 92 risb, prav tako pa so na galeriji predstavljene odkupne nagrade z vseh bienalov v Murski Soboti. V Pokrajinskem muzeju je vsak dan (razen ponedeljka) od 9.30 do 12. ure na ogled stalna muzejska zbirka v okviru katere je predstavljena tudi pomurska likovna umetnost.

RADENCI — V Razstavnem salonu hotela Radin razstavlja akademski slikar Albin Lugarič iz Ptuja.

V avli hotela Radin pa so na ogled krajine akademskega slikarja Jožeta Vidica. V štirih desetletjih kar ustvarja, je slikar naslikal nič koliko podob, ki se navezujejo na zemljo in kmetijstvo, ne le slovenjgoriško. Podoba pa je, je v zloženko, ki je izšla ob odprtju razstave, zapisal dr. Sergej Vrišer iz pokrajinskega muzeja v Mariboru, da ga nobena pokrajina ni tako prevzela, kot prav ta. Vidic daleč tudi ni edini med slikarji, ki bi jim bil pri srcu ta košček slovenskega sveta.

Skozi okno Vidičeve kmečke hiše v Dragotincih zremo v življenje, ki je zdaj trdno in trpko, zdaj vedro in nasmejan, vselej pa človeško toplo.

knjige

USPEŠNICE tega tedna v prodajalni Dobra knjiga v Murski Soboti so: SIROTA IZ LOWOODA znane avtorice Charlotte Brontë, ki jo je v dveh knjigah izdala Mladinska knjiga; Heinz G. Konsalik je pisec dela SKRIVNOST SEDMIH PALM, ki ga je izdala založba Lipa, roman Shaun Herron: PTIČ V LANSKEM GNEZDU pa je založila Pomurska založba.

Zavod za kulturo, delovna enota knjižnica Lendava obvešča, da bo knjižnica v poletnih mesecih odprta med tednom od 7. do 15. ure, v soboto pa od 7. do 13. ure.

KINEMATOGRAFI:

V ponedeljek, 13. in torek, 14. julija ob 18. in 20. uri igra v kinu PARK v Murski Soboti ameriški barvni, kinemaskopski film VI-SOKA TARČA. V naslovni vlogi nastopa Sofia Loren, njeni soigralski pa so George Kennedy, Max von Sydow in John Cassav-

NEUGNANI RAZISKOVALCI

Nekaj kapljic morske vode in močno povečevalno steklo bo zadoščalo za prvi poskus raziskovanja nenavadnega sveta — planktona, ki že vrsto let priteguje pozornost znanstvenikov. Menijo namreč, da bi te drobne rastline in živalce lahko rešile vprašanje prehrane na svetu.

Kaj je plankton? To je zmes morskih bakterij in rastlin. Strokovnjaki ameriškega letalstva zatrjujejo, da bi se brodolomci lahko rešili, če bi imeli pri sebi mrežo za lov planktona. S posebno mrežo, ki bi imela dva metra premera bi lahko na uro nalovili 2 kg planktona. Plankton je v 90 odst. sestavljen iz vode. V tistem, kar ostane po popolni osušitvi pa je okoli 4 tisoč kalorij na kilogram. To pa je

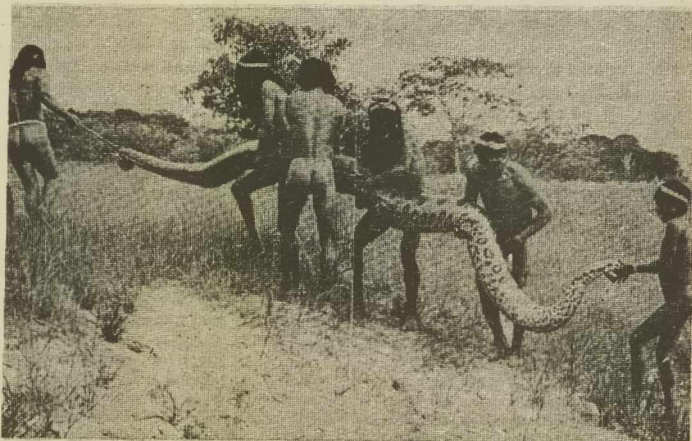
dovolj za dnevno prehrano fizičnega delavca.

Teoretični izračuni so dali razveseljive rezultate, manj pa

poskusi, ki so jih opravili na morskih praščih. Tudi miši, ki so jih hranili izključno s planktonom, so le za malo ča-

sa preživele tiste, ki jih sploh niso hranili. Zdi se, da, organizmi suhozemnih sesalcev težko asimilirajo plankton, vsekakor slabše kot na primer kiti. Ne gre za pomanjkanje vitaminov, ki jih je v planktonu dovolj, niti ne za nesorazmerje med sladkorji, maščobami in proteini, čeprav so maščobe precej slabo zastopane. Menijo, da povzroča škodljive posledice predvsem prevelika količina magnezija v primerjavi s kalijem. To razmerje je pri planktonu 10-krat višje kot pri ribjem mesu. Razen tega je tudi možno, da so v planktonu nekateri strupi.

Kljub tem nekaterim nerazveseljivim ugotovitvam, strokovnjaki ne prenehajo in še vedno upajo, da je v planktonu ena od rešitev za lačno človeštvo.



Anakonda, velikanska vodna kača Južne Amerike. Tale je imela blizu osem metrov, vendar so ujeli tudi daljše primerke ... Indijansko pleme Txukahamejev veruje, da očetje majhnih otrok in moške nasečih žensk ne smejo ubiti anakonde, ker bi to škodovalo njihovu potomstvu.

OD URE DO VEČNOSTI

Običajno je tako, da zjutraj vstanemo, potem delamo in počivamo in zvečer gremo spat. Ob tem se niti ne vprašamo kaj je to čas! Lahko bi pričeli urah opravi kombajn delo, toda nimamo predstave kaj je to, zato pričnimo z urami.

Pet ur in 30 minut rabi 65-letni človek za spanje. Sedem ur dnevno povprečno gleda vsak Američan televizijo, prav toliko časa pa je potrebno tudi za presaditev ledvice. Osem ur je dovolj, da oven oplodi 115 ovc. To je tudi dovolj, da se odrasel moški v času 24 ur dobro naspi, toliko časa so leta 1906 — ko so ta čudež lepotečenja „odkrili“ rabili za trajno ondulacijo. Tudi poštni voz je rabil 8 ur, da je prevozil 65 kilometrov. V desetih urah lahko izkušeni delavec ostrže 200 ovc. Najmanj deset ur se v debelem črevesu zadrži hrana. V tem času prehodi kamela 30 do 40 kilometrov. Pred dva tisoč leti je v desetih urah mlin zmlel 1,5 tone pšenice. V desetih urah opravi kombajn delo, ki bi ga sicer v enakem času komaj obvladalo 300 delavcev. Enajst ur spanja je dovolj za 3 do 5 let starega otroka. Trinajst ur tedensko porabi ameriška družina za pripravljanje hrane, prav toliko spanja rabi 6 do 23 mesecev star otrok. V enem dnevu požre kobilica za 1,5 lastne težine. Vsakih 24 ur ima do sedem mesecev star kit 100 kilogramov prirastka (zakaj ne bi redili kitov namesto svinj!). V 24 urah proizvede kitova samica 300 litrov mleka! In samo do en liter znoja da od sebe odrasel človek v 24 urah, seveda samo v vročih poletnih mesecih. V 24 urah se v človeškem telesu 1000-krat pretoči kri iz srca v ožilje in spet nazaj v srce. V 24 urah proizvede eksplozija zvezde toliko energije kolikor ga da od sebe sonce v milijardi let. V tolikšnem času zgubi odrasel moški 50 do 80 las. Teden dni rabijo ptice, da zgradijo gnezdo, prav toliko časa pa je tudi potrebno, da zaceli rana pri operaciji slepiča. Deset dni rabi mlada lastovka, da se odpravi na prvi let. Moderna kvarčna ura v dveh letih prehitava ali zastaja za eno samo sekundo. Dve leti rabi kit, da zraste 25 metrov. Vrtni polž živi povprečno 6 let, človeški možgani pa v tem času dosežejo 90 odst. svoje dokončne teže. V Jemenu traja svatba 21 dni in v tem času zrastejo mladim levom prvi zobje. Po

Kaj je to-čas?

35 dneh je miš spolno zrela, mačka pa v tem času dobi vse mlečne zobe. V 75 dneh znese bolha 150 jajčk. 105 dni rabi medved za zimsko spanje, 117 dni pa traja, da zraste človeku nov nohet.

Celih 130 dni mora vdova v Saudski Arabiji čakati, da se lahko ponovno poroči, 150 dni

pa rabi kokoš, da začne nesti jajca. V enem letu umre zaradi lakote 10 do 20 milijonov ljudi. Dvajset let je doba v kateri se podvoji potrošnja sladke vode in hrane na svetu. 22 let povprečno prespi človek v industrijskih deželah. Trideset let je znašala povprečna življenjska doba pred 5 tisoč leti. Petdeset let je treba čakati, da

zraste gozd, ki ga je uničil požar. 100 tisoč let bi rabila svetloba, da bi preletela od enega konca naše galaksije do drugega. Dve milijardi let je bilo potrebnih, da je nastal premog, da železo pa 4,5 milijarde let. Čez deset milijard let se bo sonce toliko ohladilo, da na našem planetu ne bo več možno nobeno življenje.

Drugje smo prebrali

OKO ALI LEDVICO dam tistemu, ki preskrbi stanovanje za mene, mojo ženo, dva otroka in žene starše — tako je pisalo v malem oglasu, ki ga je v „Gazeta di Mantova“ v Italiji objavil 56-letni Luigi Rigo.

xxx

V IMENU ZAKONA, SLECI SE! Tako je zapretil 29-letni italijanski policaj Ciro Esposito neki lahkoživki, ki bi rada prišla do denarja pa ji policaj očitno ni ugalal. Ciro je bil obsojen na štiri mesece zapora, disciplinsko pa je moral odgovarjati zaradi zlorabe orožja.

xxx

400 TISOČ DOLARJEV ODŠKODNINE je zahtevalo neko pogrebno podjetje v ZDA. Bilo pa je tako. V telefonskem imeniku so pogrebno podjetje uvrstili v poglavje „veletrgovina z zamrznjeno hrano“. Delavci pogrebnega zavoda so morali vsako jutro odgovarjati na telefonske pozive: „Kakšno meso imate danes?“

xxx

S POSEBNO RENTGENSKO NAPRAVO, ki so jo sestavili na univerzi v Erlangenu (ZR Nemčija) lahko mimogrede ugotovijo ponaredek antičnega porcelana.

xxx

MAŠČEVANJE JE SLADKO si je najbrž mislil 53-letni Rudolf Krammer, podjetnik iz Hannovra. Žena mu je skrla ključke in dokumente od avta, da bi mu preprečila nočne pohode ... Zjutraj po tistem je žena telefonirala na policijo, misleč, da ji je nekdo ukradel umetno zobovje ...

stare koprive najbolj pečejo

Da nam tudi v Pomurju ni vseeno, kakšen je naš jezik — gre seveda za slovenščino — priča pismo nekega B. B., ki ga je 21. julija 1960 naslovil na Pomurski Vestnik. Pa ga kar povzemimo!

Očitno razkurjen B. B. piše, da se je na črenšovski zadružni dom obesil (od žalosti seveda!) zelo hud »literarni« zločinec. »Kino Velika Polana obvešča prebivalstvo o svojem programu v nekem čudnem jeziku, ki je podoben edino pokojni ilirščini. Ta zgodovinski dokument, ki se upravi polanskega kina prav gotovo ne zdi nič nenavadnega, a tepe vsakega, ki ima vsaj malo posluha za slovenski jezik, ima do potankosti tako besedilo:

KINO VELIKA POLANA

Predvaja Jugoslovanski borbeni film iz 11 svetovne vojne z Nemci na — Suteski) »Kros granje nebo« Film se predvaja v Soboto zvečer ob 1/2 9 uri in v Nedeljo ob 3 popoldan, to je 8+9.

Filmi se predvajajo-vsako Nedeljo-ob 3 uri popoldan 17 VII. Lov na pume Ameriški barvni 24 VII »Obično nepoznati lopovi« Angleski 31 VII »Vučja noč« Jugoslovanski

Če uprava kina ne more dobiti človeka, ki bi bil vsaj malo več kot polpismen, bi vsaj naslove filmov pisala v slovenskih prevodih, ki jih najde v vsakem domačem časopisu. Tak književni invalid prav gotovo ne more biti v ponos polanski kulturni ustanovi, piše B. B.

Kaj mislite, da smo danes glede tega kaj na boljšem? Zakaj pa potem imamo slovensko jezikovno razsodišče, ki s prstom žuga, da bi morala biti pravilna raba slovenskega jezika naša skupna skrb? Najbrž zato, ker ga rabimo, kakor se nam pač zdi. Takole »od oka!« Da bi posebej navajali zglede, verjetno ni treba, saj jih je več kot preveč. Le ozrite se okrog sebe! —brž—

TRAGEDIJE

Primer Rosenberg

V petek 19. junija 1953 točno ob 19. uri so brivci ameriškega zapora Sing-Sing opravili svoje delo: Julijusu in Etheli Rosenberg so postrigli lase. Petnajst minut kasneje so oba obsojenca oblekli v halje iz temnega platna. Po podpisu kazni nad slabšim, toda uprava zapora je odločila, da bo šel na električni stol najprej Julijus, kajti njegova celica je bila bližje komori z električnim stolom.

Ob 20.02 so s tremi udarci električnega toka usmrtili Julijusa, štirinajst minut kasneje je umrla tudi Ethel: krvnik ji je prisodil pet električnih sunkov. Pred

kriv: Julijus in Ethel Rosenberg sta bila siromašna Žida in prepričana komunisti.

Dokazi za njuno krivdo so bili tehnično popolnoma zgrešeni in naivni. Kasneje se je izkazalo, da si z inkriminiranimi črteži nihče ne bi mogel pomagati in da so bili dokazi z znanstvenega stališča smešni in nesmiselni. Pravzaprav je bila edini dokaz proti obtoženima izjava Green-glassa. Sodnik Kaufmann je oba obtoženca obsodil na smrt.

Da bi bil nesmisel še večji, se je sodnik pri izreku kazni skliceval na zastareli zakon iz leta 1917, ki je za špijo-



Zadnje slovo Rosenbergovih ...

Belo hišo v Washingtonu je prav v tistih trenutkih množica demonstrantov nosila transparente z napisi: »Rosenbergova sta nedolžna!«

Tako se je končala sramotna afeta v kateri je ameriška administracija za vsako ceno hotela dokazati, da je sovjetska zveza prišla do atomskega orožja samo zaradi špijonaže in izdajalstva ljudi takšnega kova kot stabilna Rosenbergova. To je bil čas neslavne protikomunistične histerije v ZDA, katere idejni vodja je bil zloglasni McCarthy. Čeprav je javnost vznemirjena protestirala proti lažni in skonstruirani obtožbi, sta bila Rosenbergova za McCarthyja kriva celo za neuspeh ameriške vojske v neslavni korejski vojni.

Intrigantske policijske in ovaduške niti okrog Rosenbergovih so se spletle že leta 1950, ko je Ethel in brat podnarednik Green-glass, zaposlen v ameriškem atomskem središču v Los Alamos, obtožil svojo sestro in njenega moža, da sta sovjetski zvezi posredovala skrivnosti okrog ameriške atomske bombe. Štiri mesece pred tem so po isti obtožbi obsodili na štirinajst let atomskega znanstvenika Klause Fuchs. Medtem so leta 1949 v Sovjetski zvezi izvedli prvo eksplozijo atomske bombe. Ameriški »macartizem« je pobešnel in reakcionarnemu tisku v ZDA je bilo »jasno«, kdo je

nažal med vojno predvideval smrtno kazen, dočim je novi zakon za isti delikt predvideval samo dvajset let zapora. Brez uspeha so napredni krogi v ZDA in tudi vplivni posamezniki zahtevali pomilostitev. Antikomunistična histerija ni bila sposobna trezno misliti. V nekaj dneh je več kot petdeset tisoč Američanov podpisalo posebno petico v korist Rosenbergovih, izmišljenih »atomskih vohunov«. Predsednik Truman in njegov naslednik Eisenhower sta odbila vse peticije za pomilostitev. Tako sta Rosenbergova izgubila svojo vojno za življenje, ki je trajala dve leti in dva meseca. Pol ure pred usmrčitvijo je Ethel napisala pismo ameriškemu predsedniku: — Obračam se na vas, da bi vam sporočila, kako služi neka obsodba ciljem sile in nasilja in ne praviči. Medtem ko velikodušno odpustite zločincem iz minule vojne in mračnim rasistom, bodo prav ti uničili židovsko družino (Rosenbergova sta imela dva nedolžna otroka) o katere krivdi dvomi ves civilizirani svet.

Leta 1966 so proces obnovili in Rosenbergova sta bila posmrtno rehabilitirana. Pokazalo se je, da so z obsodbo Rosenbergovih hoteli dokazati lažno premoč ZDA nad Sovjetsko zvezo v atomskem oboroževanju. In to je bil trenutni cilj ameriške administracije.

MODNI
NASVET

Kopalna sezona je v teku in prav te dni se množično odpravljamo na morje ali nabrežja jezer, pa tudi v kopališča, ki nam jih v Pomurju ne manjka. Kako se bomo predajale soncu in hladili v vodi je veliko odvisno od osrednje poletne garderobe — kopalke.

Pomagamo vam izbirati kopalke

Tudi kopalke imajo svojo modo, vendar je pri izbiri bolj kot modnost pomembna kritična presoja. Zanje velja deset pravil, ki namreč z modo nimajo nič skupnega.

1. PRAVILO — Ne bodite prestrogi, privoščite svoji koži čim več sonca in se vsaj sončite v dvodelnih kopalnih. Le če vaša teža daleč presega normalno in ste pre-



pričani da vaši rojstni letnici bolj ustreza, izberite enodelne kopalke.

2. PRAVILO — Temne barve ohranjajo enotnost figure in jo navidezno manjšajo, medtem ko svetle vizuelno večajo in širijo površino. Dokler niste zagoreli, nosite npr.: črne, rjave ali rdeče kopalke, nikakor pa ne belih in svetlih varv, tudi temno modrih ne, ker delujejo hladno in še bolj poudarjajo bledico kože.

3. PRAVILO — Veliki vzorci v kontrastnih barvah delujejo tako kot svetle barve in niso primerni močnejšim postavam. Odločite se raje za drobne diskretne vzorce.

4. PRAVILO — Res je, da navpične črte navidezno ožijo površino, vendar nikar ne rešujete z njimi svojih odvečnih kilogramov. Široke črte, navpične ali vodoravne, so že same po sebi vpadljive in primerne le vitkim najstniškim postavam.

5. PRAVILO — Prav tako varljivi so kontrastni ustavki. Pred ogledalom res izgledate vitkejši, računajte pa na to, da se v gibanju odnos svetlih in temnih ploskev spreminja. Željeni učinek bodo imele temne kopalke s svetlimi navpičnimi paspuli.

6. PRAVILO — Če imate večji prsni obseg, izberite oblikovane, kompaktnije košarice s širšimi naramnicami, ki se ne zarežejo v kožo. Drobne prsi poudarite z naborki in draperijo.

7. PRAVILO — Kopalke z globokim V-izrezom in hrbtnim dekoltejem brez prečnih trakov podaljšajo kratek život.

8. PRAVILO — Dolg život se navidezno skrajša v dvodelnih kopalnih z višjimi hlačkami in s prečnimi trakovi na hrbtu.

9. PRAVILO — Odvrnite pozornost od širokih bokov s kontrastnim detajlom v gornjem delu kopalke. Ozke boke lahko poudarite s pentljami in naborki.

10. PRAVILO — Visoko izrezane kopalke korigirajo kratke noge. Dolge noge lahko skrajšate z nizko rezanimi kopalnimi, vendar ne s podaljšanimi hlačnicami. Aktualnejši je volan čez boke.

Pravila glede barv in vzorcev, tudi korekture nesorazmerij telesa, veljajo tako za ženske kot moške kopalke.

Zdenka Ščančar

KUHARSKI
NASVET

Poletna zelenjavna juha

Iz sveže zelenjave, ki je te dni ne manjka, skuhamo nasitljivo in vitaminsko bogato juho. Ponudimo jo za glavno jed, s črnim ali rženim kruhom, nato pa postrežemo še z izdatnejšo sladico in obed je popoln.

Za 4 osebe potrebujemo: 2 srednje velika korenčka, 1 majhno glavo cvetače (250g), 250 g stročjega fižola, 375 g graha v stročju (ali 150 g luščenega graha), 250 g sveže špinacije, 1 liter vode, 1 žličko soli, 2 žlički moke, 1 žličko sladkorja, malo masla ali margarine. Zelenjavo očistimo in operemo. Korenje narežemo na kolobarje, cvetačo razdelimo na cvetke, fižol narežemo, grah izluščimo, krompir olupimo in narežemo na kocke.

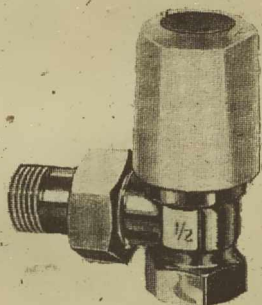
V velikem loncu zavremo vodo, solimo jo in ji dodamo zelenjavo, razen špinacije. V pokritem loncu kuhamo juho 20 minut. Nato razmešamo moko z malo mleka. Preostanek mleka zlijemo v juho. Ko juha spet zavre, ji primešamo gladko razmešano moko, da jo zgostimo. Dodamo tudi sesekljane špinatne liste. V pokritem loncu naj stoji juha 10 minut, nato jo solimo, potresemo s peteršiljem in kosmi masla. Premešamo in ponudimo, lahko z malo nastrganega sira.



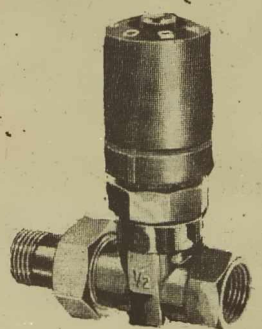
ALUMINIJSKI RADIATORJI

aklimat[®] IN
RADIATORSKI VENTILI
v mesecih juliju in avgustu

cenejši za
10 %



RADIATORSKI KOTNI
VENTIL



RADIATORSKI RAVNI
VENTIL S
TERMOSTATOM



Nakup je možen v vseh
trgovinah s tehničnim blagom

MARIBORSKA LIVARNA
Kejžarjeva 11, 62000 MARIBOR

DROBNI „ZDRAVNIŠKI“ NASVETI

Pekoče noge na podplatih namaženo z beljakom in pekočina neha.

Datelji preženejo nespečnost.

Sveži, mladi orehi dražijo črevo in pospešujejo prebavo.

Cimet pomaga pri driski in močni menstruaciji.

Petršilj in hruške ženejo na vodo.

Krvavenje iz nosu zaustaviš, če navežeš na vrat svežo zeleno travo.

Rdeče oči prežene izpiranje z mlačnim pelinovim čajem, utrujenim očem pa koristijo topli kamilični obkladki.

Zgago preženemo, če nastrganemu korenčku dodamo žlico limone in žlico sladkorja, po zmesi pa posegamo vsako jutro na tešče.

Za krepitev živcev in želodca je potrebno v liter belega vina namočiti 5 gramov arnike, pustiti to teden dni na toplem in použiti po dve žlici na dan.

Sestavi Marko Napast	Pritje- vanje z glavo	Francoski filmski igralce (Maurice)	Konica	Teža embalaže	Grške boginje masce- vanja	Rimsko- nemški cesar v 15. stol.	Prepeče- nec
Odločen ugovor							
Veliko mesto v Argentini							
Spletka, kovarstvo							
Kardelj Edvard			Lat. ime za janež Bodeč plevel				
Bivši japonski zunanj minister				Jadranski otok Ameriški izumitelj			
Meter		Poljska skupščina Nemški slikar					Šahovska figura v obliki konja
Eno od imen Mozarta					Nikišić Domača žival		
Električne merske enote							
Sto kva- dratnih metrov		Natrijev karbonat Prepri- njalo					
Rimski zgodovi- nar (Cor- nelius)						Kalij Jože Udovič	
Žensko ime							
Estonec				Svetilka, svetloba			

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: kopejka, obelisk, nogomet, via, Iri, Esma, KV, rt, Rusi, Z, Manes, analist, cenik, in, jasa, Jagataj, Ada, Ind.

IZ DŽOUŽIJOVOGA DNEVNIKA

Pred spomenikom zmage v dunski Soboti so poleg drugih tabel, za fudbal, pa za kredence, nakleli na edno posebno tablo plakate, s katerimi so nas govali na teden kulture. Tou, ka se od tabel spomenik komaj vo rifeli je nane nej takoj grej kak tou, ka na otvoritvi toga kulturnoga tedna nej bilou nane ednoga občinskoga funkcionara.

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE

Prevelike hitrosti

V torek, 30. junija, v dopoldanskem času je neznan storilec iz nezaklenjenega prostora delovne organizacije Ingrad Ljutomer ukradel ročni brusilni stroj, dva ročna vrtna stroja in cevne klešče ter s tem delovno organizacijo oškodoval za okrog 20 tisoč din. Za storilec še poizvedujejo.

V sredo, 1. julija, ob 20. uri je voznik osebnega avtomobila Brunc Leopold star 22 let iz Dokležovja 22 vozil iz Ižakovca proti Dokležovju. Ko je pripeljal v Ižakovcih do gostilne Perdiga ga je zaradi velike hitrosti zaneslo na ovinku v levi jarek na njivo kjer se je vozilo prevrnilo na streho. Pri nesreči se je voznik telesno poškodoval ter bil prepeljan v soboško bolnišnico. Na osebnem avtomobilu je za 30 tisoč din škoda. Bruncu pa je bila zaradi suma vinjenosti odvzeta kri na preiskavo alkohola.

V četrtek, 2. julija, ob 14.20 uri se je zgodila prometna nesreča na cesti iz Bakovec proti Murški Soboti. Rajner Janez (23 let) iz Rakičana 96 je pri kilometrskem kamnu pri Murški Soboti zaradi prevelike hitrosti zapeljal s cestišča v obcestni jarek. Vozilo se je obrnilo na streho, tako da je škoda na avtomobilu okrog 30 tisoč din. Voznik je bil telesno poškodovan in prepeljan v bolnišnico.

V petek, 3. julija, ob 16.35 uri je Rus Žarko (26 let) iz Lendave, Trg ljudske pravice 10, na poti iz Lendave proti Murški Soboti zaradi neprimerne hitrosti v Kapci zapeljal s ceste ter se z vozilom večkrat obrnil. Voznik je bil zaradi telesnih poškodb prepeljan v bolnišnico, materialna škoda znaša 50 tisoč din.

V petek, 3. julija, ob 18.40 uri je s kraja nesreče pobegnil povzročitelj prometne nesreče. Jerebic Ivan star 40 let iz Melnice 82 je na poti iz Murške Soboti proti Beltincem vozil po levi strani ceste ter z veliko hitrostjo trčil v nasprotno vozeči avtomobil, ki ga je upravljal Dešnik Stane (58 let) iz Murške Soboti, Cankarjeva ulica 76. Jerebic je s kraja nezgode odpeljal ne da bi se ustavil, a je bil izsleden še istega dne. Materialna škoda na obeh vozilih znaša 42 tisoč.

TEMELJNO JAVNO TOŽILSTVO V MURSKI SOBOTI

Obtožni predlogi zoper kršilce

NEKATERE ORGANIZACIJE NE OBRAČUNAVAJO OBRETI

Čprav zakon o temeljih poslovanja organizacij združenega dela na področju blagovnega prometa in storitev ter o sistemu ukrepov, s katerimi se preprečuje spodbujanje jugoslovanskega trga določa za kršilce visoke kazni, pa — kot vse kaže — nekatere trgovske organizacije ne dajo kaj prida na ta določila. Na temeljnem javnem tožilstvu v Murški Soboti so nam povedali, da so vložili obtožni predlog zoper Avtoradgono, TOZD Avtotrgovina, ki 23 občanov, ki so vplačali denar za nakup osebnih avtov, ni obračunala obresti, s čimer si je pridobila 24.784,75 dinarjev premoženjske koristi. Tožilstvo je vložilo obtožni predlog tudi zoper trgovsko organizacijo Sloga iz Gornje Radgone, ki prav tako občanom, ki so pri njej vplačali kupnino za pohištvo, ni obračunala obresti. Takih primerov pa je prav gotovo več, le prijaviti jih je treba.

Predsednik temeljnega javnega tožilstva v Murški Soboti je na tiskovni konferenci tudi povedal, da se bo na sodišču moralo zagovarjati 10 občanov, ki so ob spomladanskih čiščenjih njiv, travnikov in gozdov ravnali malomarno, saj so navlako kurili na takih mestih, ki so bila v neposredni bližini gozdov, s čimer so ogrozili družbeno in zasebno premoženje.

V soboto, 4. julija, ob 00.35 uri voznik neregistriranega motornega kolesa Seruga Anton (19 let) iz Bakovec 11 vozil brez vozniškega dovoljenja ter z veliko hitrostjo po vasi Krog. Zaradi neizkušenosti je zapeljal na levo bankino ter trčil v betonski steber vrtno ograje. Pri nesreči se je voznik hudo telesno poškodoval in bil prepeljan v bolnišnico na zdravljenje. Materialna škoda znaša 10 tisoč din. Ker je kazal močne znake vinjenosti, mu je bila odvzeta kri za analizo na alkohol.

V soboto, 4. julija, je voznica osebnega avtomobila Hašperger Ljubica (32 let) peljala po regionalni cesti iz Apač proti Podgradu. Ko je pripeljala v križišče v Podgrad ni upoštevala znaka stop, temveč je zapeljala na prednostno cesto ter tako trčila v avto, katerega je vozil Kološa Štefan (22 let) iz Murške Soboti. Pri trčenju se je voznica Hašpergerjeva telesno poškodovala ter bila prepeljana v bolnišnico. Škoda je skupaj 150 tisoč din.

ZADNJA VEST

UTOPI TEV

V vročih poletnih dneh veliko ljudi mika osvežitev v vodi v pomurskih kopališčih in bazenih. Zaradi nepredvidnosti in neizkušenosti pa je vsako leto veliko nesreč, ki se mnoge končajo s smrtjo.

Tako je bilo tudi v nedeljo, 5. julija, ko se je 24 letni Andrej Maučec iz Idrije med piknikom s prijateljem vozil po Blaguškem jezeru. Med vožnjo s čolnom sta na vodi izgubila ravnotežje ter se prevrnili. Ker Maučec ni znal plavati je potonil pod vodo ter se kljub takojšnjemu iskanju utopil.

Ob tem verjetno ni odveč opozoriti vse tiste, ki so slabi plavalci ali sploh ne znajo plavati, naj se ne podajajo v globoke in nevarne vode.

Tudi starši ter vzgojitelji naj v teh poletnih dneh bolj pazijo na otroke, kajti le na ta način se bomo izognili tragičnim nesrečam ob vodi ali v vodi.

Nove osebne izkaznice

Tudi v soboški občini se začne 1. septembra množična akcija za izdajo novih osebnih izkaznic, ki bo trajala vse do 4. oktobra 1984. Od julija naprej bodo dobili nove obrazce tisti, ki se prijavijo iz druge občine na naše območje, če so izgubili staro osebno izkaznico in mladi, ki so dopolnili 18 let ali pa se zaposlijo s petnajstimi leti.

Zahtevo-karton za izdajo osebnih izkaznic bodo sprejemali pristojni krajevni uradi, za območje mesta in sosednjih vasi pa sekretariat za notranje zadeve na občini. Vloge bodo izpolnjevali pristojni organi zaradi večje natančnosti, ta zahteva pa bo hkrati tudi kartoteka upravnih organov.

Prosilec mora prinesiti s sabo staro osebno izkaznico (če jo že ima) ter dve fotografiji 3 x 3,5 centimetrov. Fotografirati naj bi se samo pri strokovno usposobljenih fotografih, da ne bi bilo razlik med fotografijami. Občan mora biti fotografiran od spredaj (en face), videti se mu mora levo uho in rob desnega ušesa. Fotografiji sta lahko v črnobeli ali barvni tehniki.

Nove osebne izkaznice bodo nekoliko večje od starih, za 12 milimetrov po širini in dolžini, to pa zaradi dvojezičnih napisov ter možnosti vpisa spremembe osebnega imena in bivališča. Sprednja stran bo plastificirana, na zadnji pa se bodo vnašale spremembe. Vse skupaj bo vloženo v poseben ovitek.

S tem bodo odpadla določena dela in naloge občinskih in krajevnih upravnih organov, saj se je morala prej osebna izkaznica zamenjati z vs ko spremembo naslova, sedaj se bo to le vpisalo. Tudi za stranke predstavlja to prihranek denarja in časa.

B. P.

DOPIŠNIKI

NEKAJ BESED ZA SPODBUDO

Spoštovani sodelavci, dopisniki, tudi v minulih mesecih ste se trudili, da bi bil Vestnik pester in zanimiv. Poročali ste o številnih dogodkih in zanimivostih, tudi slikovnega gradiva je bilo precej. Prepričan sem, da boste tako zavzeto sodelovali tudi v poletnem in jesenskem obdobju, v uredništvu pa bomo poskrbeli, da bo vložen trud tudi primerno nagrajen.

Nekaj dobrohotnih pripomb pa moram vendarle nanizati: nekateri poročate o dogodkih dokaj pozno, zato včasih kašen prispevek zdrsne v koš. Upajmo, da bo takih primerov čedalje manj. Napišite takoj. Dopisništvo Vestnika in radia Murška Soba je združeno, zato aktualne prispevke pogosto, primerno prirejene, objavljamo v obeh medijih včasih pa prispevek, da ne bi zgubil na aktualnosti, objavimo samo v dnevnikih. Rabimo predvsem kratke prispevke in dobre fotografije. S sliko in pisano besedo, podkrepjeno s preverjenimi podatki, bomo z združenimi močmi Vestnik obogatili, bolj pester pa bo tudi radijski program. Še to: prispevkov z različnih strokovnih področij ne objavljamo na strani, ki je rezervirana za dopisnike, ampak jih odgovorni urednik razvršča na ustrezne strani. Včasih je treba malo počakati na objavo, zgodi pa se tudi, da dobimo prispevek na temo, o kateri smo že objavili strokovni prispevek.

K sodelovanju vabimo nove sodelavce, ne samo iz krajevnih skupnosti, ampak tudi iz delovnih organizacij. Vsi skupaj se potrudimo, da bo naš pokrajinski tednik, pa tudi pomurski radijski program, še pestrejši. Dosedanjim sodelavcem se zahvaljujem, k sodelovanju pa vabim tudi nove.

Urednik dopisništva
Janko Stolnik

GEDEROVCI

Priznanje
po dveh letih

Republiška konferenca ZSMS je sredi junija 1981 podelila priznanja najboljšim osnovnim organizacijam v krajevnih skupnostih v občinah. Za soboško občino je dobila priznanje OO ZSMS Gederovci, ki je bila najuspešnejša in najaktivnejša mladinska organizacija 1979. leta. Zaradi prepoznega obvestila, pa se ni mogel nihče udeležiti podelitve priznanj. Republiškega priznanja pa so kljub vsemu vsi veselili, saj jim bo spodbuda za boljše delovanje v prihodnje.

Pred kratkim so na letni konferenci mladinci Murških Petrovec, Sodišinec in Gederovci izvolili novega predsednika OO ZSMS Gederovci. To je Milena Rodič, ki je bila že vrsto let zelo aktivna in pobudnik kulturnega življenja v teh krajih, zato vsi upajo, da bo aktivnost mladih znova zaživila.

B. P.

KROG

PRETESNI
PROSTORI

Osnovne življenjske izkušnje in psihofizični razvoj z delovnimi navadami se razvijajo v predšolski dobi. Otroku je potrebno dati prostor, da se v njem giblje, razvija in izpopolnjuje. Žal pa naš malčki v vsaki krajevni skupnosti še vedno nimajo prostorov, kjer bi se odvijala predšolska vzgoja, nekateri pa so premajhni in zastareli.

Skupnost otroškega varstva in vzgojnovarstveni zavod v soboški občini se trudita, da bi se razmere izboljšale. Pohvaliti je potrebno skrb in prizadevanja na področju predšolskega varstva v soboški občini, a ne smemo mimo dejstva, da bi morale krajevne skupnosti storiti več in se med seboj povezati, da bi se razmere izboljšale.

Obiskovalci razstave, ki so jo pripravile vzgojiteljice v vrtu v Krogu, smo ugotovili, da je tudi ta otroški vrtec med tistimi, ki ima tesne prostore. Razstava otroških risbic in likovnih izdelkov je prikazala le po en izdelek tehnike, ki so ga cicibani izdelali ali narisali. Iz pogovora z vodjo vrtca Heleno Nemec smo ugotovili, da se odvijajo delo srednje in višje skupine cicibanov v dveh igralnicah. Poleg so sanitarije z garderobo, rabili pa bi še prostor za spanje, sobo za odvijanje celoletne male šole. Mala šola je v šolskih prostorih, tam pa je tudi vrtec.

Razstavljeni izdelki so bili prikaz dela cicibanov in vzgojiteljice pri razvijanju spretnosti, govora in logičnih predstav.

Mislím, da bi bilo potrebno tudi v Krogu razmisliti o montažni gradnji vrtca. Pri tem bi se morali povezati občani iz Murških Črnc, Satahovci in Kroga. Iz tega okoliša namreč predšolski otroci obiskujejo vrtce pa tudi malo šolo.

O. Kreft

BELTINCI

Prijetna sprostitev
za upokojence

Društvo upokojencev iz Beltincev je v poletnih dneh pripravilo za svoje člane zanimiv izlet. Bili so v Sempetru, na Brniku, najbolj zanimiva pa je bila za vse Baza 20 v Kočevskem rogu. Nekaj izletov bodo letos še pripravili, aktivnost v pevskem zboru pa zagotovo ne bo zamrla.

A. Horvat

MURSKA SOBOTA

BOLEČINA IN PONOS

Zveza vojaških vojnih invalidov Murška Soba je organizirala dvodnevni izlet v Beograd. Kar 49 jih je bilo. Videli so veliko, precej so slišali, ob grobnici Tita pa sta se v vseh srcih združila bolečina in ponos. Šli so okrog poslednjega počivališča vzornika, ki je ljubil mir, dobre ljudi in rože. J. K.

Sodišinski gasilci
spet najboljši

Na sektorskih vajah v Satahovcih 28. junija je sodelovalo 11 moških gasilskih ekip, 2 pionirski ter po ena ekipa pionirk in članic. Gasilci so se pomerili v trodelnem napadu, športnem delu in skupni vodni vaji. Zmagali so, tako kot lani, gasilci iz Sodišinec, prav tako pa so dobre rezultate dosegli mladi gasilci te vasi in članice, ki so edine v tem sektorju.

B. P.

TURNIŠČE

Dva mladinska
aktiva

Osnovna organizacija ZSMS v Planiki v Turnišču, kjer je zaposlenih okrog 300 mladih, je pred dnevi ustanovila v vsaki izmenici mladinski aktiv. Tako bosta oba mladinska aktiva delovala v OO ZSMS Planika TOZD tovarna obutve v Turnišču, katero bo še en mandat vodil Alojz Lebar. Za predsednike mladinskih aktivov pa so izvolili za dopoldansko izmeno Marijo Ščap in za popoldansko Štefana Zdravca.

Program se bistveno ne bo spremenil, čas-pa bodo lahko koristneje porabili.

Š. Prša

TURNIŠČE

Naj se več
ne ponovi

V Planiki v Turnišču so pred kratkim ugotovili vzroke dveh manjših požarov, ki sicer nista povzročila večje škode. Napake so bile na sesalnikih, nekaj pa so krivi tudi delavci, ki morajo skrbeti za čiščenje teh proizvodnih naprav.

Po temeljitih razpravah se bodo v Planiki lotili vseh ukrepov, ki so potrebni za varno proizvodnjo in varstvo družbenega premoženja.

Š. Prša

Žetev, rezervni deli, stroški žetve

Žetev na naših poljih se je pravkar začela. Pretežni del žit požanjejo kombajni, katerih je na območju Kmetijske zadruga PANONKA v Murski Soboti okrog 380. Večina teh kombajnov je iz naše tovarne ZMAJ v Zemunu.

Za ZMAJEVE kombajne na območju Pomurja ima tovarna organizirano in usposobljeno servisno službo pri DO Agroservis v Murski Soboti. Za preskrbo z rezervnimi deli je za celotno Slovenijo pri Kmetijski zadrugi PANONKA konsignacijsko skladišče in prodaja rezervnih delov. Založenost in preskrba z deli je letos slabša kot v preteklih letih.

Primanjkujejo predvsem klinasti in ostali pogonski jermeni, določeni zobniki in verige, deli kose, deli stiskalnic itd.

Ocenjeno je, da je za kombajne ZMAJ 780, katerih je največ in so tudi najbolj dotrajani, le približno 60 odstotkov potrebnih delov, za novejše kombajne ZMAJ 131 in 132 okrog 50 odstotkov delov za kombajne UNIVERZAL in ZMAJ 141 50 do 60 odstotkov delov ter za kombajne večjih delovnih širin, to je za tip 125 in 161 le približno 20 odstotkov potrebnih delov.

Zaloga nadomestnih delov je bila delno dopolnjena tik pred žetvijo. Dobavljeni so bili tudi kritično manjkajoči deli v manjšem številu, s katerimi se ni dalo zadostiti potrebam.

Dogovorjeno je, da bo tovarna ZMAJ v najkrajšem času ponovno dobavila kritično manjkajoče dele in da bo tako možno opraviti žetev v normalnem času.

Pri obstoječem številu kombajnov bo na območju Pomurja morala biti odveč bojazen, da se bo žetev zaradi manjšega izpada na račun okvar in manjkajočih delov zavlekla ali, da celo ne bo opravljena.

Ustrezne strokovne službe ABC POMURKA so 3. 7. 1981 pregledale in potrdile predračun za žetev, ki je izdelana na osnovi znanih normativov o porabi reprovornih kot so: gorivo, maziva, olja, vezivo, rezervni deli in dnevne cene za potreben material. V predračunu je prav tako upoštevana amortizacija kombajna z 12,5 odstotno stopnjo (to je 8 let), stroški investicijskega vzdrževanja, ki predstavljajo 60 odstotkov od izračunane amortizacije, letno zavarovanje kombajna ter osebni dohodek za kombajniste in spremljevalce. Predračun temelji na normalni letni izkoriščenosti kombajna, ki naj bi delal vsaj 100 do 150 ur.

Za kombajne z delovno širino kose od 3.00 do 3.65 metra znašajo zbrani predračunski stroški 1.500,00 din na uro, kar znaša 4.500,00 din za 1 hektar normalne žetve z istočasnim vezanjem oziroma baliranjem slame.

Stroški žetve po 1 hektarju — to je 4.500,00 din so prikazani predvsem zaradi možnega preračunavanja, izračuna stroškov in priznavanja žetve z manjšimi uvoženimi kombajni ter novejšimi sodobnejšimi in večjimi kombajni.

Prihod na obračun stroškov po enoti površine je zaradi številnih majhnih parcel in zaradi neizenačenosti med posameznimi posevki, ter zaradi prisotnosti močne zapleveljenosti manj primeren in neugoden za izvajalca usluge ali za koristnika, ker bi ob povečani hitrosti žetve prihajalo do manj kvalitetnega spravila posevkov z večjim odstotkom izgub.

Ervin Pitz
dipl. ing. agr.

POGLED NA TRŽNICO

Dragoceni jurčki

V ponedeljek je bila soboška tržnica dobro založena, verjetno tudi zato, ker je bil prvi ponedeljek v mesecu. Ljudi je bilo precej, vendar pa so le-ti v glavnem opazovali izdelke in le tu in tam se je kdo odločil za nakup. To velja predvsem za igrače in razne okrasne izdelke, kot so: umetne rože, verižice, prstani, pasovi ter za tekstilne izdelke.

Veliko več zanimanja je bilo za sadje in zelenjavo. Lisičke in jurčke so prodajali po kupčkih in njihova cena je bila 50 dinarjev. Kilogram krompirja stane 25, čebula 30, korenček je po 50, cena paradiznika pa okrog 30 dinarjev. Breskve so po 40 dinarjev za kilogram, marelice po 60, višnje pa po 50 dinarjev. Imajo že tudi letošnja jabolka, ki so po 40 dinarjev in hruške po 60 din. Zanimivo je, da v ponedeljek na nobeni stojnici ni bilo paprike. Prodajalci so rekli, da so pripravljene prodati tudi nekoliko ceneje, če se zdijo strankam cene previsoke.

Eva A.



pmi
Maribor
n. sol. o.

BLISK

Temeljna organizacija, n. sol. o.

69001 Murska Sobota, Bijedičeva 3

Po sklepu delavskega sveta z dne 26. 6. 1981 se razpisuje prosto delovno mesto

VODJA FINANČNO-RAČUNOVOD- SKEGA SEKTORJA

pri IMP PMI TOZD BLISK Murska Sobota.

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske smeri
- da je 5 let opravljal odgovorne dolžnosti v TOZD.

Imenovani se imenuje za dobo 4 let.
Kandidati naj pošljejo pismo prijavo z dokazili v kadrovsko službo pri IMP PMI TOZD BLISK Murska Sobota Bijedičeva 3 najpozneje v 15 dneh od dneva javne objave razpisa.

17 točk za Vargovo vino

Poročali smo že, da so v Lendavi v okviru prireditve ob občinskem prazniku pripravili tudi ocenjevanje vin, ki so jih posredovali strokovni komisiji. Vinski strokovnjaki seveda niso vedeli, čigavo vino pokušajo, saj na steklenicah ni bilo imen. V oceno so dobili 9 vzorcev laškega rizlinga, 2 vzorca šipona, 1 vzorec sovinjona, 1 vzorec muškata hamburga, 1 vzorec modre frankinje in 25 vzorcev belih mešanih vin. Komisija, ki so jo sestavljali: ing. agr. Janez Gönc, dipl. ing. agr. Boris Presečki, dipl. ing. agr. Boris Beloglavac, dipl. ing. agr. Slavko Žalar, dipl. inž. agr. Anton Vodo-

arova žlahtne trte. Lani smo pridelali kar 5 tisoč litrov vina.

Z Ivanom Vargom bi se o njegovi vinogradniški dejavnosti lahko pogovarjali na vinski razstavi. Pa se nisem, ampak sem tam naredil le posnetek, ko mu (podobno kot ostalim, ki so dali vzorce vin v ocenjevanje) Ivan Kotnjek, predsednik vinogradniške skupnosti, izročil priznanje. Hotel sem se prepričati na kraju samem; torej v vinogradu v Strehovskih goricah. Imel sem srečo, ker sem ga ob obisku našel prav v vinogradu. Pa ne samega, ampak so tam bili še žena, sin in snaha. Ivan Varga je povedal, da obdelujejo »družinski vinograd« in da je priznanje, ki so

Izkušnje kmetovalcev

vnik in Ivan Kotnjek, predsednik vinogradniške skupnosti, je prisodila poslanim vzorcem dokaj visoke ocene, in sicer od 16 do 17 točk. Kot verjetno veste, se vina ocenjujejo z največ 20 točkami. Vina, ki so ocenjena s 16 in več točkami, uvrščamo med kakovostna. Poslani vzorci na lendavski vinogradniški skušnji so torej uvrščeni med kakovostna vina.

Prav gotovo pomeni ocenjevanje vin za marsikaterega vinogra-

ga dobili, rezultat naprežani vseh. Že res, da je bilo z obnovo goric veliko dela, kajti tedaj na tamkajšnjem območju še niso uporabljali strojev in so vinograd prekopali ročno. Je pa zdaj, ko gorice že rodijo, veliko manj dela, saj motik skorajda ne uporabljajo več; imajo namreč traktor z vsemi vinogradniškimi priključki.

»S prodajo dobrega vina ni težav. Tudi jaz jih nisem imel in pridelek sem že zdavnaj prodal,« je s



Ivan Kotnjek, predsednik vinogradniške skupnosti (levo) izroča Ivanu Vargi iz Strehovec priznanje za pomemben dosežek v pridelovanju vina. Foto: S. S.

dnika spodbudo, da svoje gorice še bolj neguje in prideluje dobro vino. V vinogradniškem okolišju Prekmurske gorice, ki obsega vse vinograde na levem bregu Mure, so zlasti veliko naredili na področju žahtnjena trsnih nasadov v podokolišju Lendavske gorice. Potemtakem smo logično pričakovali, da bo ocenjevanje vin tudi letos dalo najvišjo oceno pridelku iz lendavskih goric. Pa ni bilo tako.

Ocenjevalna komisija je prisodila največ točk pridelku iz Strehovskih goric! Tisti, ki nekoliko poznate vinograde na območju Prekmurja, ste zdaj verjetno začudeni (tudi komisija je bila in še marsikdo drug), kajti znano je, da v Strehovskih goricah kraljuje šmarnica, torej samorodnica.

»To pa ne bo držalo povsem!« mi je zatrdil Ivan Varga, zidarski mojster iz Strehovec, katerega vino je na ocenjevanju v Lendavi dobilo najvišje število točk; torej 17.

Nadaljeval je: »Veste, tudi v Strehovskih goricah smo napovedali samorodni trti odločilen boj. Začeli smo trije: Jože Časar, mizarski mojster, Štefan Holcman, kovaški mojster, in jaz. Pred kakimi devetimi leti smo pač prišli do spoznanja, da je treba Strehovskim goricam dati večjo veljavo. Odločili smo se za obnovo vinogradov, torej za izsek šmarnice, in posadili smo žlahtno trto. Člani moje družine (žena Ana, sin Matija in snaha Majda) smo se odločili za laški rizling. Prvo leto smo obnovili 20 arov, čez dve leti 10 arov, nato pa še 20 arov. Tako imamo 50

ponosom povedal vinogradnik. »Ne vem pa, kako bo letos. Odprtega vina menda ne bo moč več prodati gostincem, ostaneta pa še vedno dve možnosti: prodaja grózdja ali pa ustekleničenje vina.

Zdaj, ko sem si uredil veliko klet, se mi res zdi velika škoda, da bi samevala (da bi bili v njej prazni sodi), zato resno razmišljam, da bi vino ustekleničil. Seveda ne sam, ampak v okviru neke kletarske skupnosti. Vinogradniki z območja Strehovskih, Dobrovniških in Kobiljskih goric se nameravamo organizirati (podobno kot so to storili nekateri na območju Lendavskih goric), kajti združeni bomo močnejši. Pa ne le pri prodaji vin, ampak tudi pri nadaljnji obnovi vinogradov. Dejstvo je namreč, da za obnovo vinogradov na tem območju ni bilo lahko dobiti kreditov, brez teh pa skorajda ne gre, ko pa je vse tako drago.

Takole je razmišljal Ivan Varga. Medtem ko je jemal vino iz sode v kleti, da bi ga ponudil, sem si ogledal klet in predprostor. Med vsemi vinogradniškimi pripomočki sem odkril tudi pečljalik, torej pripomoček, ki ob mletju grózdja odstranjuje peclje, kar nedvomno prispeva k večji kvaliteti vina. Velik pomen te naprave je poudaril tudi moj sogovornik, dasiravno je še mnogo drugega, kar (poleg sorte) pripomore h kvaliteti vina. No, v pristnost Vargove kapljice sem se tudi sam prepričal: na vinski razstavi v Lendavi in v kleti v Strehovskih goricah. 17 točk si Vargovo vino več kot zasluži.

Š. SOBOČAN

zanimalo vas bo

Delo v tem mesecu

NA VRTU

Paradižnikom sproti odstranjujemo zalistnike in drugi škropimo. Če opazimo kodranje listja in gnilobo na sadežih, se bomo škropljenja z bakrenimi pripravki lotili takoj, kajti če bo po deževnem vremenu nastopilo toplejše, bo napad plesni močan, kar bi pa povzročilo občutno zmanjšanje pridelka.

Kumaram bomo odstranjevali neplodne poganjke, proti plesni jih prašimo ali škropimo. V deževnem vremenu lahko pospešujemo rast zelenjave z zalivanjem z gnojnico ali z dušičnimi mineralnimi gnojili.

Prazne grede bomo pognojili s kompostom in dosadili s kasnim zeljem, ohrovtom in endivijo. Na kapusnicah ne smemo zanemariti obiranja kapusovega belina. V tem mesecu že nabiramo in sušimo razne dišavnice. Če imamo zelenjave več, kot jo sproti potrebujemo, jo sušimo ali vlagamo.

Razmnožujemo jagode z zarodki.

V SADOVNJAKU

Če bo nastalo sušno obdobje, bomo sadno drevje, predvsem mlade nasade, zalivali, po košnji trave pa sadovnjak pognojimo z gnojnico. Dobro je, če primešamo gnojnici fosforno mineralno gnojilo, ali pa to gnojilo natrosimo v jamice pred zalivanjem. Precepljenemu drevju naravnava poganjke. Če v juniju nismo škropili, opravimo to važno nalogo čimprej.

V VINOGRADU

Z vezanjem zelenih mladik nadaljujemo, da bomo lažje opravili škropljenje pri morebitnem pojavu peronospore. Z vršičkanjem še ne smemo začeti, s tem bi namreč zmanjšali asimilacijo (sposobnost listja za vsrkavanje vlage zraka in zračnega dušika), pospešili pa bi rast zalistnikov. Zelo važno je škropljenje proti peronospori, pri čemer se bomo ravnali po navodilih protiperonosporne službe. Konec julija sejemo seme rastlin za zeleno gnojenje, lahko v vsako drugo vrsto.

Anton Horvat

Zanimanje za nakup plemenskih telic

Zanimanje za vzrejo kakovostnih plemenskih telic in krav v Pomurju stalno narašča. Mlečnost so v letu 1979 kontrolirali pri 17.823 kravah kooperantov KZ Panonka, v letu 1980 pa pri 18.041 kravah. V preteklem letu so kooperanti KZ Panonke imeli v »A« kontrolji 30 odstotkov krav ali 5.341 komadov. Po podatkih Kmetijskega inštituta Slovenije, ki obdela in uradno objavi podatke o mlečnosti krav za celo SRS, je razvidno, da so za kooperante KZ Panonka v letu 1980 imeli podatke proizvodnosti za 3.804 živali, ki so v povprečju dale 3.611 litrov mleka z 3,87 odstotki tolsče. To je 25 odstotkov od vseh kontroliranih krav lisaste pasme v SRS.

Zaradi kakovostne vzreje je tudi veliko zanimanje za nakup živine v Pomurju. Na več organiziranih plemenskih sejmih so v preteklem letu prodali 976 komadov. Kooperanti KZ Panonka so pri tem imeli levji delež, saj so prodali 705 živali. Večina plemenskih živali je

bila prodana zunaj Pomurja, skoraj na vsa območja Jugoslavije; nekaj komadov pa tudi v inozemstvo. Hvalevredno je tudi dejstvo, da se za nakup plemenskih telic in krav zanimajo tudi rejci iz Pomurja. Tudi za nakup plemenskih telic-krav raste zanimanje pri naših rejcih. Tako so kooperanti KZ Panonka v letu 1979 nabavili 80 plemenskih živali, v letu 1980 pa 118 komadov.

Tudi letos se kooperanti KZ Panonka zanimajo za nakup plemenske živine. Do sedaj so nabavili že več kot 50 živali. Kooperanti vseh kmetijskih zadrug iz Pomurja imajo prednost pri nakupu, saj lahko dobijo na sejmih najboljše živali, imajo pa tudi ugodnost kredita ob 30-odstotni lastni udeležbi za dobo 5 let. Potrebe po nakupih zbirajo pospeševalci KZ Panonka, kupce pa vpisujejo tudi na upravi kmetijske zadruga v Murski Soboti. Naslednji sejem za kooperante KZ Panonka bo meseca avgusta.

GORNJA RADGONA

Povezovanje gradbenikov in živinorejcev

V Sloveniji smo že pred leti spoznali možnosti tesnega sodelovanja med živinorejci in gradbeniki, posebej pa še v naši regiji. In ker smo v tem povezovanju storili korak naprej od ostalih republik, bo v času gradbenega sejma, od 30. septembra do 2. oktobra, ki bo letos prvič v Gornji Radgoni, v organizaciji Zdrružene zveze Slovenije in živinorejsko-veterinarskega zavoda za Pomurje iz Murske Sobote, potekalo v Radenci informativno posvetovanje: Sodobne tehnologije v govedereji in racionalna gradnja hlevov v Sloveniji. Namen posvetovanja, katerega pokrovitelj je Zdrružna zveza Jugoslavije, bo predvsem seznanitev gradbenikov in kmetijskih strokovnjakov iz ostalih republik s slovenskimi dosežki na tem področju, posebej še pri gradnji sodobnih hlevov in uvajanju novih metodologij v priraji mleka in mesa tako v družbeni kot kooperacijski proizvodnji. Na prvem tovrstnem srečanju strokovnjakov iz omenjenih gospodarskih panog bodo predstavili svoja prizadevanja biotehnična fakulteta in institut za mlekarstvo iz Ljubljane, Emona — inženiring Ljubljana, živinorejsko veterinarski zavod, STJ, živinorejsko veterinarski zavod za Pomurje, Trimo Trebnje, PGJ Hrastnik in mariborski Cevovod.

vp

TURNIŠČE: cene pujskov

2. julija (prejšnji četrtek) so rejci pipehali na sejmische v Turnišču 102 pujska. Prodajne cene so se gibale od 3.000,00 do 3.500,00 dinarjev za par pujskov. Prodali so jih okrog 70.

NOVI VRH:

NEKOČ IN DANES

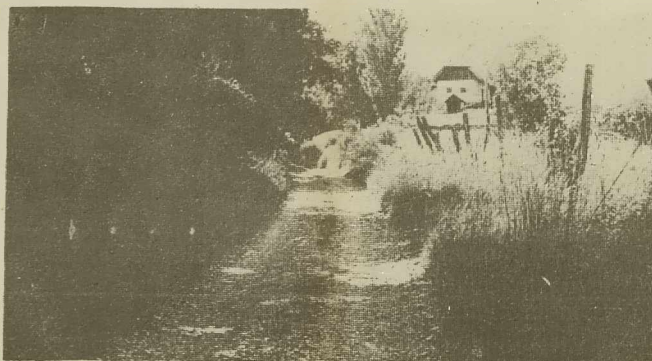
Na koncu Apaške doline, ko le-ta vse bolj prehaja v prve obronke Slovenskih goric; se na njihove rebri naslanja majhna vas, zadnja v tem delu gornjeradganske občine — Novi vrh. In štirideset prebivalcev tega zaselka živi prav na stičišču mariborske, lenarške in gornjeradganske občine, z vrha vasi pa se za nameček odpira še čudovit razgled na sosednjo Avstrijo, od katere jih loči le par sto metrov ravnine in mejna reka Mura. Kljub ugodnemu geografskemu položaju pa živijo prebivalci Novega vrha še precej po starem, življenje, ki še kako spominja na čase njihovih staršev, ki so se vse tja do druge svetovne vojne kot viničarji udinjali bogatim dvlastnikom iz Avstrije.

OD VINIČARJEV DO DELAVCEV IN VINOGRADNIKOV

„Vse do leta 1953 sem bil edini zaposleni v vasi“, pravi predsednik vaško-komunalnega odbora Ivan Vračko. „Ostali so se preživljali izključno z delom na majhnih in po hribu rastresenih parcelah, zasajenih z vinsko trto. Samo dva lastnika sta obdelovala okoli dva hektarja zemlje, vsi drugi le majhne zaplate in še to zgolj ročno. Pa danes? Število prebivalcev se od takrat sicer ni bistveno spremenilo, toda dvignil se je življenjski standard vaščanov. Trenutno nas je v vasi zaposlenih enajst največ v bližnji Sladkogorski v Sladkem vrhu. Pa tudi ti, ki še postajajo doma

in se ukvarjajo le z vinogradništvom, živijo bolje kot nekoč, saj tudi pridelajo neprimerno več. Pred dobrimi dvajsetimi leti smo bili zadovoljni, če smo dobili en liter vina z enega trsa, danes pa prirečejo že tudi trije. Zastarelo ročno obdelavo vse bolj zamenjujejo stroji in vinogradi niki po zaslužku ne zaostajajo več za delavci v industriji“.

Žal pa še tudi na Novem vrhu niso dovolj kvalitetno, ali pa sploh nič, obdelane vse razpoložljive površine, in to predvsem v družbeni lasti, nekaj pa tudi pri zasebnikih. Lep kos gorice lenarškega Agrokombinata že dolga leta čaka na pridne roke in stroje in namesto žlahtnih vinskih trt se bohotijo koprive in



Novi vrh: idilika kmečkega življenja, pa tudi znaki nerazvitosti ...

visoka trava. Zakaj in kako dolgo še, v času našega obiska na Novem vrhu sicer nismo izvedeli, toda da je zemljišče že leta neobdelano, je vidno že na prvi pogled.

TEŽAVE PO DEŽJU

Prebivalci v teh krajih so bili revni že od nekdaj, pa tudi navedeni na težko in trdo delo. Zato se kljub temu, da v vasi ni niti enega objekta družbenega standarda, ne pritožujejo. Vedno znova, posebej pa še po dežju, pa se srečujejo s problemom, vezanim za držanje okrog štiri kilometre makadamskih cest.

„Dež nam s cestišč vedno odnaša gramoz“, tarna Ivan Vračko, „zato jih moramo neprestano vzdrževati in obnavljati. To pa ne gre vedno brez težav. Nekaj denarja sicer dobimo od krajevnega samoprispevka iz naše KS Stogovci, toda ta največkrat ne zadošča. Stroški so veliki, naša vas majhna in ni lahko zbrati potrebnih sredstev. Če vaščani sami ne bi poprijeli in s prostovoljnimi delom popravljali ceste, bi bile te po večjih nevihtah skoraj zagotovo nevozne. Pa še iz svojega žepa nekaj primaknemo. Lani smo zbrali šest tisoč dinarjev lastnih sredstev za prevoz gramozja iz bližnje separacije v Konjščju, letos bo potrebno zbrati verjetno še več.“

Potrebna sredstva bi lažje dobili, če bi bila vsaj ena izmed cest na Novem vrhu občinska, toda vse so le krajevne. Zato tudi v prihodnje asfaltne prevleke ne načrtujejo, saj se predobro zavedajo, da bi bili takšni načrti daleč od sedanjih zmožnosti. Kljub temu pa se niso popolnoma odpovedali skriti želji, da bi jim uspelo asfaltirati vsaj ozko prometno žilo, ki jih povezuje s cesto Gornja Radgona—Maribor.

ŽELJA: TELEFON

Da je na Novem vrhu lepo, pričajo nove počitniške hišice, pa tudi dva dvlastnika iz Avstrije, ki imata posestvi v vasi. Z vaščani sta v zelo dobrih in prijateljskih odnosih in vselej, kadar je potrebno, sežeta v žep in prispevata delež za razvoj vasi. Razen njiju imajo že vse hiše na Novem vrhu lastne vodovode, težko pa prebivalci pričakujejo telefonsko linijo, ki bi jih še tesneje povezala z vsemi tremi občinami.

„Ja, telefon nam obljublajo že nekaj let. Pa saj sami vemo, da ne gre tako hitro. Linija je že do Apače, kdaj pa bo položena do nas, še ne vemo. Letos še zagotovo ne, toda prihodnje leto že mogoče. Kdo ve ...?“

Tekst in foto: Vlado Paveo



»To je še gornjeradganska občina«, nam je na stičišču treh občin pokazal Ivan Vračko.



81-LETNIK ZA VOLANOM

Da se tudi starejši počutijo zelo mlade in polne moči, je pred kratkim dokazal Rudolf Kovačič iz Spodnje Ščavnice. Ta kmetovalec, z deset hektarji obdelovalne površine, je namreč pred dnevi opravil vozniški izpit za traktor. In kaj je pri tem nenavadnega, ko takšen preizkus znanja in sposobnosti opravi dnevno nič koliko kandidatov? Nenavadna so leta, pri katerih se je Rudolf Kovačič spoprijel s skrivnostmi vožnje, saj je 15. aprila dopolnil nič manj kot 81 let.

„Sem najstarejši voznik v občini“, se nam je pohvalil, ko smo ga obiskali. „Kako to, da sem se odločil za ta korak tako pozno? Že ženo imava veliko zemlje, ki jo je potrebno obdelati. Otroci so odšli od doma in nisem imel izbire. Saj brez traktorja danes ni več mogoče kmetovati.“

Naj povemo, da vozi Rudolf traktor že pet let in čeprav ni imel voznškega dovoljenja, s prometno milico ni imel problemov, dokler ... „me niso zaustavili mlajši fantje. Nekaj časa so me čudno gledali in niso hoteli verjeti, da se že leta vozim

na črno. Čeprav nisem storil nobenega prometnega prekrška, sem prejel ček za štirideset starih tisočakov.“

In potem?

„Potem jim je na dodihu nekako uspelo, da so me prepričali, da še nisem prestar in da naj opravim izpit. Šel sem na zdravniški pregled, ga opravil, kasneje pa še teoretični in praktični del. Teorijo sem delal trikrat, saj veste, da ne pomnim več kot takrat, ko sem bil še mlajši, toda znake poznam vse, boljše kot marsikateri mlajši. V vožnji pa sem že stari maček, ne dam se nikomur.“

Takšnega mnenja je bila tudi izpitna komisija in Rudolf Kovačič, 81-letni „mladenič“, je že prvič zadostil vsem kriterijem pri praktični vožnji. In vozil je tako dobro, da so mu zavidali mnogi, ki se že dolgo mučijo, pa jim še ni uspelo prepričati komisije o svojih sposobnostih.

„Pa kaj bi to,“ se nam je nasmehnil za slovo poln življenjskega optimizma. „Tudi poročil sem se že tretjič pred par leti ... in kaj je vozniški izpit v primerjavi s tem.“ V. Paveo

V majhni vasi mnogo prizadevnih gasilcev

Med gasilskimi društvi, ki z množičnostjo, dob.o organiziranostjo in nenehnim usposabljanjem opozarjajo nase, smo tokrat izbrali gasilsko društvo v Norščinah pri Murski Soboti. Kako je bilo pred desetletji, vedo dosti povedati nekateri od ustanoviteljev, ki kljub letom še vedno kažejo zanimanje za gasilstvo in s ponosom oblečejo uniformo. Zagotovo so prav oni, kljub skromni opremljenosti, najstarejši razvoju gasilstva v kraju, iz katerega je odšel na šolanje in postal prvi gasilski inženir Jože Pintarič, sobesednik Štefan Jan-

zapletene probleme pogosto rešijo v kratkem času, ob zavzetosti upravnega odbora in predsednika društva Franca Legena. Hotel sem ga vprašati, kdaj je bila tista pomembna prelomnica, ko so začeli v Norščinah posvečati tolikšno pozornost množičnosti, vendar me je z odgovorom prehitel.

„S pomlajevanjem gasilskih vrst smo začeli leta 1973. Do takrat smo imeli samo člansko desetino. Trudili smo se in že naslednje leto ustanovili žensko mladinsko desetino, leta 1975 smo izbrali desetino mladincev in mladink, pred tremi leti pa smo ustanovili še pionirsko desetino. Za naraščaj se nam torej ni treba bati, le nenehnemu usposabljanju, disciplini in vajam bomo morali tudi v prihodnjem obdobju posvečati najmanj toliko pozornosti kot doslej.“

Samo 63 hiš je v tej vasi, imajo pa kar štiri desetine, zato me je zanimalo, koliko je ob teh desetinah ostalih članov.

„Hiš je zares samo 63, članov pa imamo kar 135, od mladega rodu, ki ga skrbno usposabljamno, do najstarejših. Trudimo se, da bi se ta številka še povečala. Pripravljamo se namreč na gradnjo novega gasilskega doma, radi bi dopolnili opremo. Pred dnevi smo kupili rabljeno vozilo in s prevozom priklovice nimamo več problemov, vse pa kaže, da bomo kmalu dobili nov gasilski avtomobil, saj smo na seznamu občinske gasilske zveze.“

Množičnost v gasilskih vrstah v Norščinah preseneča, prizadevnost pa obeta. Morda bomo kmalu spet slišali kakšno razveljavno novico, tako kot pred dvema letoma, ko so postale mladinke pomurske prvakinja.

JANKO STOLNIK



Čarič, poveljnik društva in sodnik RGZ, pa zdaj, skupaj z ostalimi, nadaljuje začeto delo in spodbuja mladi rod.

Štefan Jančarič, zaposlen je na Petrolu v Murski Soboti, je prevzel toliko funkcij in dolžnosti, da je pogosto v časovnih stiskah, vendar ima smisel za organiziranje in dogovarjanje. Tudi kakšne

Mladi zapuščajo vas

Kobilje, prijazna vasica, zaprta med Kobiljski gozd in državno mejo, se tako kot v drugih krajih bori za vsakdanje življenje, za lepše življenje zlasti mladih. Zakaj ravno mladih, smo se pozanimali pri Pavlu Nemetu, enem izmed aktivnejših v krajevni skupnosti? Če pogledamo zadnje štetje prebivalstva, vidimo, da se je število vaščanov v zadnjih desetih letih znižalo skoraj za sto. Seveda gre za mlajšo generacijo, ki si išče zaposlitve v drugih krajih in se zaradi tega izseljuje. To seveda predstavlja za vas velike težave, ki jih nameravajo odpraviti le z gradnjo industrijskega obrata ali obrata malega gospodarstva, v katerem bi mladi dobili zaposlitev. Ta želja vaščanov je izražena tudi v srednjeročnem programu razvoja občine v poglavju, ki govori o obmejnih manj razvitih vaseh. Prve razgovore z Elmo so že opravili, počakati bo potrebno, da se uredijo vse formalnosti. Seveda pa vaščani ne mislijo stati ob strani, ko se bo in če se bo začela gradnja, pomagati želijo na vsakem koraku, saj gre za njihovo korist.

GASILSKI DOM ŠE LETOS

V vasi so se lani odločili zgraditi tudi gasilsko-vaški dom, za katerega je znašala predračunska vrednost 75 milijonov starih dinarjev. Dom gradijo z združenimi močmi vsi občani, rabil pa bo



V Kobilju so med prvimi v lendavski občini sprejeli krajevni samoprispevek, ki je omogočal razvoj. S pomočjo njega so asfaltirali ulice, napeljali vodovod, ulično razsvetljavo, pripravljajo pa se na gradnjo transformatorjev. V tem srednjeročnem obdobju bodo v vasi uredili tudi telefonijo.

tudi za potrebe civilne zaščite in splošnega ljudskega odpora. Poleg tega, da so vaščani pomagali z delom, je krajevna skupnost primaknila les, tako da bo dom v jeseni pod streho, vsaj gasilski del, preostale prostore pa bodo uredili takrat, ko bodo spet imeli dovolj denarja. Zanimivo je, da v starem gasilskem domu hranijo eno najstarejših gasilskih brizgaln s častitljivo letnico 1889, ki bi gotovo že sodila v gasilski muzej.

UREDITEV TELEFONIJE ČIM PREJ

Nekaj telefonskih priključkov so v vasi že plačali, menijo pa, da bodo letos to nalogo opravili. Zbrati nameravajo še denar za telefonsko govorilnico, pravijo, da jih bo to približalo drugim krajem. Pa še vrsto drugih nalog so si zapisali v srednjeročni program razvoja krajevnih skupnosti: Potrebujemo vrtec, za katerega bo krajevna skupnost prispevala kakih 50 milijonov starih dinarjev, da bi bilo malčkom bolje. Tudi na ureditev kulturnega doma niso pozabili, da bi člani kulturnega društva lahko aktivneje delali in



Ob starem gasilskem domu bodo že v letošnjem letu zgradili novega, v katerem bodo tudi prostori za civilno zaščito ter splošni ljudski odpor in družbeno samozasčito. Gradnja doma bo veljala približno milijon dinarjev, ki ga bodo v glavnem zagotovili sami.

razvedrili vaščane. Krajevna skupnost bo pomagala tudi pri popravilu mostu čez Kobiljski potok, letos in prihodnje leto pa naj bi zgradili dva transformatorja, za kar bodo zbrali približno 30 milijonov dinarjev. Z zbiranjem sredstev za ulično razsvetljavo so lani dokazali, da so vedno pripravljeni dati za skupne koristi, sicer pa je krajevni samoprispevek v Kobilju bil sprejet že pred 15 leti, ko so začeli z resnejšimi akcijami.

IN PROBLEMI?

Tudi v Kobilju jih imajo, hudejejo se na makadamski del ceste do Dobrovnika. Menijo, da bi bil že čas, da bi bila 2-kilometrski cesta asfaltirana. Poglavitni problem pa je, kako zaježiti izseljevanje mladih družin. V desetih letih je vas zapustilo sto prebivalcev, kar opozarja in terja rešitev. Če bi uspeli zgraditi kakšen manjši industrijski obrat ali razviti malo gospodarstvo, bi bilo veliko bolje, mladi bi ostali v vasi, to pa pomeni, da bi se življenje hitreje razvijalo. Letos so skromno proslavili peti krajevni praznik, ta dan so poimenovali osnovno šolo po Edvardu Kardelju. Proslavljanje je bilo skromno, kot so skromni vaščani, vendar pa so tudi tokrat sklenili, da bodo s skupnimi močmi prispevali k hitrejšemu razvoju vasi.

Jani D.



PRESENEČENJE

— Marija, bi me hotela zvečer presenetiti?
— Seveda, z veseljem.
— Lepo. Predstavi mi prijateljico Zdenko.

PRILGINEKOLOGU

Srečno poročena Francka se pritožuje ginekologu:
— Niti po petih letih nimava otroka.
— Slecite in vležite se, prosim.
— Saj bi, doktor, ampak jaz bi rada imela otroka s svojim možem...

V ŠOLI

— Laci, kakšno obliko ima Zemlja?
— Okroglo.



— Kako lahko podkrepiš to svojo trditev?
— Ja, tovarišica, ne bi se rad prepiral z vami. Zaradi mene je lahko tudi štiriočlata.

OBLJUBA

— Zaročenec mi je obljubljal hribe in doline.
— Obljubo je seveda izpolnil?
— Na svoj način. Kupil mi je globus.

ČEZ ČAS ODKRITO

— Pred kratki sem te prosil, da bi mi vsaj malo pomagal pri gradnji hiše. Rekel si, da nimaš časa.
— To pa ni res. Imel sem čas, pa se mi ni dalo.

— Hvala za to iskrenost. Če bi se odzval, bi te imel samo na strošku.

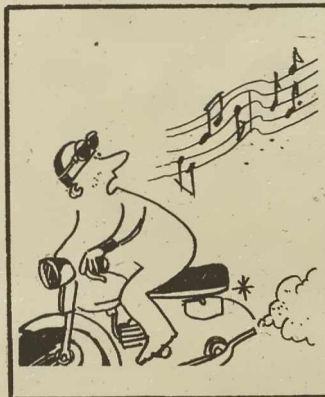
TUDI TAKO

— Karči, vsega hudiča počenjate, samo tistega ne, kar bi lahko v vaši delavnici strokovno naredili.

— Imam pomočnike, sam pa se ob njihovem delu uveljavljam na drugih področjih.

OČE, SESTRA IN BRAT

— Očka, sestri si kupil klavir. Precej denarja si odštel,



mene pa si skoraj zanemaril. Kupi mi motorno kolo.

— Zakaj?

— Da bom lahko hitreje pobegnil od doma, ko bo sestra začela z igranjem.

SPREOBRNIL SE JE

— Oprosti, Miha, zanima me, kako je s tvojim bratom. Še vedno krade?

— Spreobrnili se je. Že dve leti ne krade in ne vamlja, vsaj pet mesecev pa ne bo.
— Je pozabil na nečedne posle?
— Ne, v zaporu je.

REŠITEV IZ ZADREGE

— Zakaj si se vrnila peš? Kje imaš avtomobil?
— Ni bilo prostora za parkiranje, pa sem ga prodala enemu od pešcev.
Plačal bo, ko se bo vrnil iz bolnišnice.

MILO ZA DRAGO

Eden od prijateljev ameriškega novinarja:

— Vaš časopis je tako slab, da ga doma uporabljamo samo še za WC.

— Potem pa se vam zares godi hudičevu slabo. Pri nas imamo za take namene toaletni papir.

SODNIKI

— Na tekmi ti je sodnik spet pokazal karton. Pazi malo!

— To ni nič, to je športni karton, bolj sem zaskrbljen zaradi tistega v podjetju. Javni tožilec mi baje ne bo pokazal kartonov, ima pa cel šop bankpostov.

RAZLIČNI OBCUTKI

— Ervin, si zadovoljen z ocenami ob koncu šolskega leta?

— Jaz bi bil, le mati in oče imata, kot vedno, neke pripombe.

NEHVALEŽNOST

— Šest let sem skrbno hranil denar, da se je lahko sin izšolal za zdravnika.

— To je pa lepo, da je diplomiral.

— To ja, vendar mi je nehvaležnež že po prvem pregledu povedal, da ne smem kaditi in piti, pa še nekakšno dietno hrano je omenjal.

anekdote

Oče in sin v eni od naših občin sta domala na vsaki vaški veselici izzvala prepire in pretepe. Včasih je celo plank in drugih pripomočkov zmanjkalo. Na eni od zabav pa se, tako so se dogovorili, nihče ni odzval izzivom „starih znancev“.

Bila sta tako užaljena, da sta se na poti domov stepla med sabo, in to tako, da so imeli ob milnikih še precej dela zdravstveni delavci.

Stari Likup je bil po svoje čudak, vendar je opazil vsako malenkost. Marsikaj je zmanjkalo, čez noč seveda, v gozdu, na njivah, neko jesen je bilo v sadovnjaku v času zorenja čedalje manj jabolok. Spelzal je na drevo in „dežural“ vse do treh zjutraj, takrat pa je v bledi mesečini zagledal konturo nekoga, ki je z veliko vneto trgal sadeže in jim metal v vrečo. Ko jo je napolnil in hotel vreči čez ramo, je z „opazovalnice“ vljudo vprašal: „Sosed, ti lahko pomagam?“

Vreča je padla na tla, jabolka so se razsula, nočni „gost“ pa je ucvrl domov s hitrostjo, ki je bila le malo pod povprečjem tekačev čez ovire.

Znanega književnika Lindaua so povabili na lordovo poletno zabavo. Pisana družina se je zabavala pozno v noč; zamaškov od šampanjca je bilo vedno manj kot razbitih steklenic. Zbirateljskih strasti so osumili Lindaua, ki je brez opravičil dejal, da zbira zamaške za kritike njegovih del.

Na plaži je Fill temeljito okregal zaradi nelepega vedenja svojega nadbudneža. „Če bi bil moj oče, bi me lahko karal in pretepal, zdaj pa se bom pri pravem očetu pritožil. Mamica mi je namreč zaupala očetovo ime. Ti si baje samo v. d.“

anekdote



ljubljska banka

Pomurska banka
Murska Sobota

Pomurska banka vedno bliže občanom

Obiskali smo ekspozituro Ljubljanske banke Pomurske banke v Radencih. Banka deluje tukaj od 20. avgusta 1970. leta in je povsem opravičila svoj obstoj.

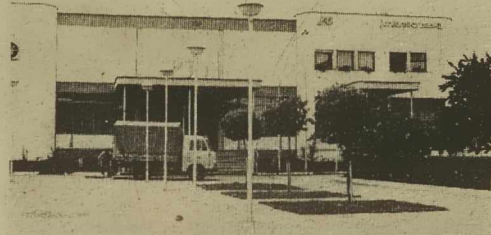
VZORNO UREJENA BANKA V RADENCIH

Ekspozitura Ljubljanske banke v Radencih deluje v okviru poslovne enote Gornja Radgona. Njen vodja je Vera Roškar, ki je tukaj od vsega začetka, torej od leta 1975. V začetku sta delali dve uslužbenki v utesnjenih prostorih, 1979. leta pa so se preselili v nove in funkcionalne prostore. V njih združuje delo 13 uslužbenk. Da, same uslužbenke so in vse imajo enotna oblačila, ki so si jih omislile in financirale same. Imajo kar tri lastne sezonske uniforme in so bile na ta račun deležne že precej laskavih pohval. Pravijo, da vzori vlečejo. Morda bo tako tudi v tem primeru?

Delo v razsežnih in lično opremljenih prostorih je sedaj povsem drugačno kot pred leti. Tako so morali včasih izplačevati osebnih dohodkov za delavce Radenske v Boračevi kar na delovnih mestih, ker okoli 1.800 delavcem v majhni ekspozituri nikakor ne bi mogli ustreči, nam je pravila tovarišica Roškarjeva.

Ekspozitura Radenci ima 4.330 dinarskih varčevalcev, 213 tekočih računov, 298 žiro in 1.326 deviznih računov. Od kar pa deluje v Radencih zadruga za stanovanjsko gradnjo, se je razmahnilo tudi tovrstno varčevanje. Tako opravlja ekspozitura vse finančne posle v zvezi z novim naseljem hišic Jelovica, ki jih lahko vidite ob glavni cesti, ki vodi proti Radgoni. Namensko pri njih varčuje 97 občanov in kar 152 jih ima v ta namen vezane vloge.

Skupno je na radenski ekspozituri privarčevanih nad 84 milijonov ali za preko osem milijard starih dinarjev. Od tega je za 2,5 milijarde starih dinarjev deviznih sredstev občanov.



V to sodobno poslopje v Radencih so se preselili delavci banke 1979. leta.



Delo v novih prostorih je lepše.

Ekspozitura je v času svojega obstoja odobrila 640 posojil za stanovanjsko gradnjo, letno pa odobrilo okoli 440 potrošniških kreditov. Tukajšnje prebivalstvo bi težko shajalo brez svoje banke. Velikega pomena pa je tudi za goste zdravilišča Radenska in za številne turiste, ki se radi ustavljajo v tem slikovitem zdraviliškem kraju.

EP

Radenska Radenci
DO Radenska Radenci n. sol. o.
TOZD turizem in gostinstvo
»GROZD«
Gornja Radgona objavlja

Javno licitacijo

za poltovorni avto — IMV 1600, letnik 1971 (nevozen) isključna cena 20.000,00 din.

Licitacija bo dne 17. 7. ob 8. uri na dvorišču hotela Grozd. Ogled vozila je možen vsak dan od 6. do 14. ure na dvorišču hotela Grozd.

ELMA TOVARNA GOSPODINJSKIH APARATOV LJUBLJANA
TOZD ELEKTROMATERIAL
PROIZVODNJA ELEKTROMATERIALA LENDAVA

OBJAVLJA

JAVNO LICITACIJO

za prodajo tovarnega avtomobila TAM 5500
— nosilnost 5 ton
— letnik izdelave 1970
— izključna cena 80.000 din

Tovorno vozilo je vožno in registrirano.

Javna licitacija se izvrši dne 15. 07. 1981 ob 12. uri v prostorih TOZD, v Lendavi Kolodvorska 8.

Vsi zainteresirani so dolžni 15 minut pred pričetkom javne licitacije vplačati v blagajni TOZD 10 % izključne cene.

Ogled vozila je možen na dan licitacije med 6. in 11. uro.

Razpisna komisija delovne skupnosti uprave za družbene prihodke občine Murska Sobota

razpisuje

prosta dela in naloge

referenta za odmero davkov od premoženja

Pogoj: višja izobrazba — upravne, ekonomske ali pravne smeri, 2 leti delovnih izkušenj v davčni službi ter opravljen strokovni izpit

Delovno razmerje za razpisana prosta dela in naloge se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati morajo poleg navedenih pogojev imeti še moralno politične kvalitete.

Prijave kolkovane z din 4,00 z dokazili o strokovnosti in življenjepsom je vložiti pri Upravi za družbene prihodke v 15 dneh po objavi razpisa.

Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

SAMOUPRAVNA INTERESNA SKUPNOST ZA VARSTVO PRED POŽAROM OBČINE Murska Sobota

RAZPISUJE

za šolsko leto 1981/82

1 kadrovska štipendijo

za študij na Višji tehnični šoli Zagreb — smer varstvo pred požarom

Prošnji za štipendijo, napisani na predpisanem obrazcu, je treba priložiti:

— overjen prepis ali fotokopijo zaključnega spričevala srednje šole,

— podatke o materialnem stanju

— potrdilo o članstvu v gasilski organizaciji

Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave.

KAJAKAŠTVO

TITAN REPUBLIŠKI PRVAK

— BD Mura iz Kroga ekipni zmagovalci

V počastitev dneva borca je brodersko društvo Mura iz Kroga pripravilo tradicionalno tekmovalje v spustu in slalomu Mura 81. Na tekmovalju je sodelovalo okrog 150 kajakašev in kanuistov iz osmih klubov iz Slovenije in Hrvaške. Najmočnejša udeležba je bila v mladinski konkurenci, ki je veljalo za odprto prvenstvo Slovenije.

Največ uspeha so imeli tekmovalci BD Mura iz Kroga, ki so postali ekipni zmagovalci, hkrati pa so osvojili tudi več prvih mest. Posebej velja omeniti prvo mesto in naslov republiškega mladinskega prvaka Andreja Titana v spustu ter prvo mesto Štefana Varge v konkurenci članov, kjer je premagal tudi Tumaro. V mladinski konkurenci je v spustu poleg Titana, ki je bil prvi, Mavric zasedel četrto, Horvat pa peto mesto. V slalomu je dosegel lep uspeh Robert Meolic, ki je bil med mladinci drugi, Horvat peti, Titan pa enajsti. Prvo mesto sta osvojila tudi brata Verban v slalomu v disciplini C-2, medtem ko sta bila v spustu tretja. V članski konkurenci se je najbolje izkazal Varga, ki je zmagal v K-1 v spustu, Franc Titan je bil tretji. V slalomu pa je bil Franc Titan drugi in Varga tretji. Velja še omeniti prvo mesto Štefana Činča v spustu in slalomu v disciplini C-1 ter zmago Marjane Činč med članicami v spustu K-1. V disciplini 3 x K-1 so mladinci Mure iz Kroga osvojili drugi mesti tako v slalomu kot v spustu.

Ekipni vrstni red: 1. BD Mura iz Kroga 301 točka, 2. Rašica 220,



ANDREJ TITAN republiški mladinski prvak v spustu — na tekmovalju kajakašev Mura 81, ki je za mladince veljalo tudi kot republiško prvenstvo, je član Broderskega društva Mura Krog Andrej Titan dosegel zelo velik uspeh, saj je v spustu prepričljivo zmagal in tako osvojil naslov republiškega mladinskega prvaka. Velja še omeniti, da je Titan prejšnjo nedeljo tekmoval tudi v jugoslovanski mladinski reprezentanci na evropskem prvenstvu v Spittalu v Avstriji in bil tudi tam dokaj soliden. Če bi bil le nekaj dni mlajši, bi med mlajšimi mladinci osvojil 1. mesto, tako pa je v kategoriji starejših mladincev zasedel 18. mesto v spustu. (Tekst in foto: J. G.)

3. Hrastnik 200, 4. Varteks 167, 5. Šoške elektrarne 144, 6. Nivo Celje 125, 7. Rade Končar Zagreb 82 in 8. Slavija Zagreb 19 točk.

F. Maučec

ŠPORT NAŠIH DELAVCEV

JUGO TEAM SE POSLAVLJA

S tremi rokometnimi ekipami v Črenšovcih, Murski Soboti in Beltincih se je moštvo Jugo teama iz Ingolstadta, ki ga sestavljajo naši delavci na začasnem delu, poslovilo kot moštvo od svojih športnih prijateljev v Pomurju. Po desetih letih uspešnega delovanja na športnem področju je zaradi starosti, prezaposlenosti in odhoda nekaterih igralcev domov

srečanja. Zato se ustanovitelj in odgovorni vodja Jugo teama Egon RÜSENBERG iskreno zahvaljuje prijateljem iz Murske Sobotice, Lendave, Polane, Kroga, Beltincev, Turnišča, Črenšovca in Ormoža za uspešno sodelovanje.

Za zaključek delovanja Jugo teama bo v Ingolstadtu v soboto, dne 11. julija 1981, rokometni turnir veteranov, na katerem bo sodelovalo pet



moralo moštvo Jugo teama prenehati z aktivnim igranjem. Moštvo je osem let uspešno nastopalo v okrožni ligi Donau — Ilm — Ingolstadt. Svoj največji uspeh pa je doseglo leta 1979, ko je zasedlo drugo mesto. Izredno pristrana pa so bila prijateljska srečanja v Jugoslaviji tako rokometneške kot nogometneške, ki so pomenila veliko več kot samo

ekip, med njimi tudi rokometni Poleta iz Murske Sobotice. Ker pa bi se radi nekateri naši delavci, ki so na začasnem delu v Ingolstadtu v ZR Nemčiji tudi po prenehanju delovanja Jugo teama še naprej ukvarjali s športom, jim bo to omogočeno v matičnem klubu TV 1861 v Ingolstadtu. Tako bodo lahko športne stike obdržali tudi z matično domovino.

Steržaja v reprezentanci

Člana KK Čarda iz Murske Sobotice Hary in Miro Steržaj sta bila določena v reprezentanco Slovenije, ki bo sodelovala na četverboju Tirolske, Furlanije, Bavarske in Slovenije. Tekmovanje bo v Italiji. fk

NAMIZNI TENIS — JAKOSTNE LESTVICE

ŠTEFAN KOVAČ PRVIČ PRI ČLANIH

Na zadnji konferenci NTZS so bile sprejete tudi jakostne lestvice za sezono 1980/81, ki jih je izdelala tehnična komisija NTZS skupaj z republiškimi kapetani. Jakostne lestvice, ki so zbira točkovanj vseh tekmovalcev po republiškem in zveznem koledarju, so najboljše merilo uspešnosti posameznega igralca, ker pač niso odvisne od samo enega tekmovalca, pa naj bo to tudi uradno prvenstvo, ko ima vsak igralec določene spodrsiljaje.

V povprečju so Sobočani tudi v tej sezoni dosegli enake rezultate kot v pretekli, le s to razliko, da so precej napredovali pri pionirjih, kjer so se prebili v sam republiški in zvezni vrh. Članska konkurenca je končno prinesla prvo mesto tudi na jakostnih lestvicah SRS ta čas najboljšemu slovenskemu igralcu — republiškemu prvaku Štefanu Kovaču, ki je s 447 točkami prvič osvojil republiške članske jakostne lestvice. Njegov najhujši tekmeč Urh je za njim zaostajal za 52 točk, zmagovalci nekaj zadnjih let Savnik pa še veliko več. Drugi Sobočan Boris Horvat je z 213 točkami zasedel 5. mesto kar je za dve mesti slabše kot v lanskem sezoni. Tudi njegovi rezultati v tej sezoni niso bili takšni kot smo pričakovali, zlasti še na zvezni ravni, ko se mu ni uspelo prebiti v vrh jugoslovanskih mladih igralcev. Sicer je tudi za Kovača značilno, da po uspešnem treningu na Japonskem v tej sezoni v zveznem merilu ni dosegel pričakovanih rezultatov kljub temu, da je še vedno ostal najboljši mladi igralec v Jugoslaviji. Deloma je to tudi posledica da v klubu ni imel primernih partnerjev za trening pa tudi količina

NOGOMET

OLIMPIJA V TURNIŠČU IN BAKOVCIH

Slovenski prvoligaš Olimpija iz Ljubljane se je pod vodstvom namestnika trenerja Franja Frančeske, ki je sicer doma iz Lendave, teden dni pripravil v Murski Soboti in Bakovcih za bližajočo se novo tekmovalno sezono in za zaključek odigral prijateljski tekmi v Turnišču in Bakovcih.

Srečanje v Turnišču, ki sodi v okvir praznovanja 40-letnice nogometnega kluba Turnišče se je končalo z zmago Olimpije 13:3. Gole za Turnišče so dosegli: Hanc iz enajstmetrovke, Mujdrica in Kranjec. Sobil je Bukovec iz Lendave, tekmo pa si je ogledalo okrog tisoč ljubiteljev nogometa.

Prijateljsko srečanje v Bakovcih, ki je bilo posvečeno krajevemu prazniku, hkrati pa so ob tej priliki odprli nove društvene prostore, ki so za Bakovce in nadaljni razvoj telesne kulture velika pridobitev, se je končalo z zmago Olimpije 5:2. V prvem polčasu je proti Olimpiji nastopila reprezentanca MNZ Murska Sobotica, v drugem pa soboška Mura. Strelca golov sta bila Cener iz enajstmetrovke in Jančar. Sobil je Kolar iz Bakovca. Tekmo v Bakovcih, kjer ima Olimpija veliko svojih pristašev, si je ogledalo okrog dva-tisoč gledalcev.

HOKEJ NA TRAVI

POMURJE : EGIPT 1:4

V okviru praznovanja 10-letnice HK Pomurje iz Murske Sobotice je bila v M. Soboti prijateljska mednarodna tekma v hokeju na travi med reprezentanco Egipta in najboljšimi hokejisti iz Pomurja. Po pričakovanju so zmagali gostje, ki so si zmago zagotovili v prvem polčasu, medtem ko so bili domačini v nadaljevanju enakovredni tekme. Častni zadetek za Pomurje je dosegel Kerman. Pred okrog 500 gledalci sta sodila Almuhandis iz Egipta in Titan iz M. Sobotice.

ATLETIKA — DRŽAVNO PRVENSTVO

BALEK PETI

V Beogradu je bilo državno prvenstvo v maratonu in hitri hoji za letošnje leto, katerega se je kot edini pomurski predstavnik udeležil Milan Balek iz Murske Sobotice. Nastopil je v hitri hoji na 20 kilometrov in s časom 1:48:07,4 zasedel solidno peto mesto med najboljšimi jugoslovanskimi tekmovalci. Ker se Balek s hitro hojo ukvarja le rekreativno je njegov uspeh toliko večji.

TENIS

VEREŠ POMURSKI PRVAK

V Radencih je bilo pomursko prvenstvo v tenisu, na katerem je sodelovalo 30 tekmovalcev iz Murske Sobotice, Gornje Radgone in Radence. Med posamezniki je bil najuspešnejši Vereš, ki je osvojil prvo mesto in pomurski naslov. Skupaj s Putnikom pa je Vereš zmagal tudi v dvojicah.

Vrstni red — posamezniki: 1. Vereš, 2. Putnik, 3—4. Kovač in Benko, 5—8. Camplin, Lanšček, Sonensein in Fujs. Dvojice: 1. Vereš—Putnik, 2. Babič—Sonensein, 3—4. Salavec—Pejnovič in Benko—Hodošček. M. Šanko

STRELSTVO

HORVAT IN MURA

V počastitev dneva borca je strelska družina Dane Šumenjak iz Mošane pripravila tekmovalje v streljanju z malokalibrsko puško. Sodelovalo je 21 ekip in 63 strelcev. V ekipni konkurenci je zmagala Mura z 225 krogi pred Panonijo 207 in Bodonci 179 krogov. Med posamezniki je bil prvi Horvat (Mura) z 81 krogi pred Vučakom (Bodonci) 77 in Tothom (Hadoš 75 krogov. S. A.

TEKMOVANJE ŠSD SLOVENIJE

ZLATI ZNAČKI MENTORJEMA ZALIKI LUBI IN BRANETU KLUNU

— PRIZNANJE PREJELA TUDI UČENKA OŠ BAKOVCI HELENA TITAN

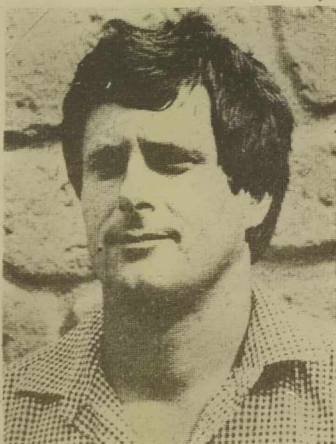
Pred dnevi so v Ljubljani ob zaključku letošnjega tekmovalja šolskih športnih društev Slovenije podelili priznanja zlate značke mentorjem in najboljšim učencem — organizatorjem v šolskih športnih društvih. Priznanja podeljuje republiški center šolskih športnih društev.

Od šestih telesnovzgojnih delavcev — mentorjev, sta zlati znački prejela Zalika Lubi, mentorica na šoli s prilagojenim učnim programom iz Ljutomerja, in Brane Klun, mentor na šoli s prilagojenim učnim programom v Gornji Radgoni. Od učencev pa je kot edina iz Pomurja prejela priznanje Helena Titan iz osnovne šole Bakovci.

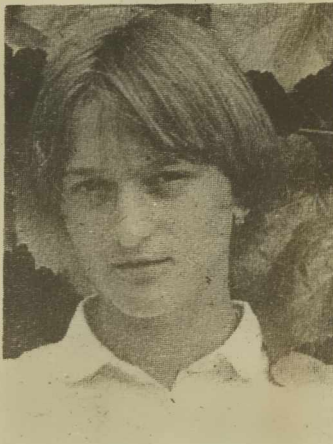


ZALIKA LUBI — mentorica na osnovni šoli Cvetko Golar v Ljutomeru:

„Delo z mladino s prilagojenim učnim programom zahteva veliko potrpežljivosti, zbranosti in volje. Ko začnem učenca navajati na nekatere športne panoge otrok ob začetnih neuspehih izgubi voljo, zato ga moram prepričati, da bo ob nadaljnjem delu vendarle dosegel uspehe.“ Zalika je deset let delala v izredno težkih pogojih, brez igranja. Z zgraditvijo nove šole pa so se pogoji dela vidno izboljšali, čeprav imajo le majhno telovadnico. Večino panog vodi sama. Posebno skrb posvečajo gimnastici, planinstvu, folklori, streljanju in aktivnostim za športno značko. ŠSD Cvetko Golar, ki šteje le 90 učencev, dosega vidne uspehe tako v občinskem kot medobčinskem in republiškem merilu. Vesela je priznanja, ki ga je prejela in ji bo spodbuda za nadaljno delo.“



BRANE KLUN — mentor na osnovni šoli dr. Janko Šlebingar v Gornji Radgoni: „Na naši šoli so otroci navdušeni za šport, tako da je veselje delati z njimi. Seveda pa se mora mentor ves žrtvovati mladini. Mentor šolskega športnega društva sam vodi celotno delo po sekcijah. Od njega je torej odvisno kako bo delo šolskega športnega društva potekalo, ali bo znal pravilno vključiti v delo učence kot tekmovalce in organizatorje. Ti isti tekmovalci, ki so slabši v telesnih sposobnostih se namreč enakovredno vključujejo v delo kot organizatorji, sodniki in zapisničarji. Če bomo mentorji pravilno spodbujali učence in jih kasneje vključevali v športna društva bodo ti učenci lahko dosegali vidne rezultate. S slabim delom pa bi mentor lahko samo pokvaril ves napredek učenca. Brane Klun ima za seboj izredno bogato športno dejavnost in si je zato republiško priznanje tudi zaslužil.“



HELENA TITAN — predsednica ŠSD na osnovni šoli Bakovci:

„Na naši šoli imamo pestro športno dejavnost, ki jo razvijamo v okviru šolskega športnega društva. V te aktivnosti se lahko vključujejo vsi učenci. Organizirana imamo tekmovalja v okviru šole, najboljše učenci pa sodelujejo tudi na občinskih tekmovaljih. Ob koncu šolskega leta izbiramo najboljšega športnika in športnico ter organizatorja. Izdajamo tudi bilten, kjer objavljamo rezultate tekmovalj. Seveda pa posvečamo posebno skrb tudi samoupravljanju v šolskem športnem društvu. Sama sodelujem v večini športnih panogah, najraje pa se ukvarjam z rokometom in atletiko. Priznanje, ki sem ga prejela mi bo spodbuda za nadaljnje delo. Bila sem ga zelo vesela, veselili pa so se ga tudi součenci in tovariši.“

F. Maučec

radijski in televizijski spored od 10. do 16. julija

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Ob koncu tedna, 17.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Prijetno soboto vam želimo (naš nasvet, sobotna reportaža), 16.45 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (gost oddaje, kotiček za kmetijske proizvajalce, humoristična priloga), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Spored slovenske narodno-zabavne glasbe, 16.30 — Športna oddaja, 16.40 — Najbolj iskane plošče preteklega tedna, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.40 — Aktualna tema — Žetev v Pomurju, 18.00 — Sotočje, 18.45 — Prijetni glasbeni utrinki, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Nekaj minut z..., 16.30 — Koncert na domačem valu, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.30 — Delegatska tribuna, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA 17.25 Poročila, 17.30 Čez tri gore: Pojo Franko-lavčani, 18.05 Obzornik, 18.15 Marx in Engels: Postaje njunega življenja, 19.00 Ne prezrite, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 Tv in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Ustvarjanje Titove Jugoslavije, dokumentarna serija, 21.00 Propagandna oddaja, 21.05 Cik cak, 21.30 V znamenju, 21.45 Nočni kino: Prekleta mularija, angleški film	TV LJUBLJANA 16.30 Poročila, 16.35 Galapagos — otočje na koncu sveta, potopisna reportaža, 17.05 Fantastično potovanje v balonu (del. naslov), mehiški film, 18.55 Naš kraj, 19.10 Zlata ptica, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 Tv in radio nocoj, 19.25 Zrno do zrna, 19.30 Tv dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Prva sobota, glasbena oddaja, 20.50 Propagandna oddaja, 20.55 Maščevalci, ameriški film, 22.30 Tv kazipot, 22.50 Poročila	TV LJUBLJANA 9.15 POROČILA, 9.20 SEZAMOVA ULICA, otroška serija, 10.20 ŠOFERJI, nadaljevanka TV Beograd, 11.10 TV KAZIPOT, 11.30 NARODNA GLASBA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 JUGOSLAVIJA, DOBER DAN (do 13.35), 15.40 KOMANDANT SAVA KOVAČEVIČ, dokumentarna oddaja TV Titograd, 16.25 POROČILA, 16.30 J. Messner: VRNITEV, Tv drama, 17.30 ŠPORTNA POROČILA, 17.40 SENCE LETEČE PTICE, češki film, 19.10 RISANKA, 19.15 CIK CAK, 19.22 TV IN RADIO NOCOJ, 19.24 ZRNO DO ZRNA, 19.30 TV DNEVNIK, 19.55 VREME, 19.57 PROPAGANDNA OD-DAJA, 20.00 C. Goretti: POROČNI DAN, švicarska drama, 21.10 35 mm, odaja o filmu, 22.10 V ZNAMENJU	TV LJUBLJANA 16.35 KMETIJSKA OD-DAJA TV ZAGREB, 17.35 POROČILA, 17.40 V GOSTEH PRI ZBORU »SUNCOKRILI«, otroška oddaja TV Titograd, 18.10 MOZAIK KRATKEGA FILMA: jugoslovanski, 18.35 OBZORNIK, 18.45 ZDRAVO, MLA-DI, 19.15 RISANKA, 19.20 CIK CAK, 19.24 TV IN RADIO NOCOJ, 19.26 ZRNO DO ZRNA, 19.30 TV DNEVNIK, 19.55 VREME, 19.57 PROPAGANDNA OD-DAJA, 20.00 C. Goretti: POROČNI DAN, švicarska drama, 21.10 35 mm, odaja o filmu, 22.10 V ZNAMENJU	TV LJUBLJANA 17.45 POROČILA, 17.50 BELI DELFIN, francoska risana serija, 18.05 JUGOSLOVAN-SKI NARODI V PESMI IN PLESU: KUD Liman Kaba Debar, 18.35 OB-ZORNIK, 18.45 OB-RAMBA IN SAMOZA-ŠČITA, 19.15 RISANKA, 19.20 CIK CAK, 19.24 TV IN RADIO NOCOJ, 19.26 ZRNO DO ZRNA, 19.30 TV DNEVNIK, 19.55 VREME, 19.57 PROPAGANDNA OD-DAJA, 20.00 SKUPNO, oddaja TV Titograd in drugih jugoslovanskih studiev, 21.00 PROPAGANDNA OD-DAJA, 21.05 STENDHAL: RDEČE IN ČRNO, sov-jetska nadaljevanka, 22.10 V ZNAMENJU, 22.25 ZA LAHKO NOČ S PIANISTOM JANE-ZOM LOVŠETOM.	TV LJUBLJANA 17.55 POROČILA, 18.00 RDEČA ZORA, otroška nadaljevanka TV Beograd, 18.30 OBZOR-NIK, 18.45 ZA PESMI-JO: Vrtniče nad morjem, glasbena oddaja TV Za-greb, 19.15 RISANKA, 19.24 TV IN RADIO NOCOJ, 19.26 ZRNO DO ZRNA, 19.30 TV DNEVNIK, 19.55 VRE-ME, 19.57 PROPAGANDNA OD-DAJA, 20.00 FILM TEDNA, PROPAGANDNA OD-DAJA MINATURE: za statve in harfo, V ZNA-MENJU	TV LJUBLJANA 18.05 POROČILA, 18.10 ČAS ZA PRAVLJI-CO, otroška serija TV Zagreb, 18.35 OBZOR-NIK, 18.45 MLADI ZA MLADE: Telesa v dalja-vah, 19.15 RISANKA, 19.24 TV IN RADIO NOCOJ, 19.26 ZRNO DO ZRNA, 19.30 TV DNEVNIK, 19.55 VRE-ME, 19.57 PROPAGANDNA OD-DAJA, 20.00 MEDNARODNA OBZORJA, 21.30 PRO-PAGANDNA OD-DAJA, 21.35 V ZNAMENJU
ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 17.00 Vaterpolo Mla-dost: Jug, prenos, 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Plavica, otroška od-daja, 18.45 Pesem, ki traja, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Zeleni kabaret, 20.30 Včeraj, danes, jutri, 20.55 Porota, dokumen-tarna serija, 21.40 Kultura srca: Otvoritev Dubrovni-ških poletnih iger prenos (do 23.40)	ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 17.15 Narodna glasba; 17.45 Zabavno-glasbena oddaja, 18.00 Glasbena oddaja, 19.30 Tv dnevnik; 20.00 Romantika proti klasicizmu, dokumentar-na serija; 21.00 Poročila; 21.10 Feljton; 21.40 Špor-na sobota; 22.00 Rajha Kabajvanska poje arije G. Puccinija (do 22.45)	ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI, 18.00 TV DNEVNIK, 18.15 SEZAMOVA ULICA, 18.45 AMATERSKI STUDIO, 19.30 TV DNEVNIK, 20.00 M. La-lič: PRAMEN TEME, predstava Ljudskega gle-dališča Leskovec, 21.35 POROČILA, 21.40 ŠO-FERJI, ponovitev TV na-daljevanke, 22.40 GIB-LJIVE SLIKE, 23.25 KNJIŽEVNOST (do 23.55)	ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI, 18.00 TV DNEVNIK, 18.15 OTROŠKA OD-DAJA, 18.45 NARODNA GLASBA, 19.30 TV DNEVNIK, 20.00 ZABA-VA VAS CLEO, 20.45 DOKUMENTARNA OD-DAJA, 21.15 POROČILA, 21.25 BISER ORIENTA, malezijski dokumentarni film (do 22.30)	ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI, 18.00 TV DNEVNIK, 18.15 OTROŠKA OD-DAJA, 18.45 NARODNA GLASBA, 19.30 TV DNEVNIK, 20.00 ZABA-VA VAS CLEO, 20.45 DOKUMENTARNA OD-DAJA, 21.15 POROČILA, 21.25 BISER ORIENTA, malezijski dokumentarni film (do 22.30)	ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI, 18.00 TV DNEVNIK, 18.15 OTROŠKA OD-DAJA, 18.45 NARODNA GLASBA, 19.30 TV DNEVNIK, 20.00 ZABA-VA VAS CLEO, 20.45 DOKUMENTARNA OD-DAJA, 21.15 POROČILA, 21.25 BISER ORIENTA, malezijski dokumentarni film (do 22.30)	ODDAJNIKI II. TV MREŽE: 17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI, 18.00 TV DNEVNIK, 18.15 OTROŠKA OD-DAJA, 18.45 NARODNA GLASBA, 19.30 TV DNEVNIK, 20.00 ZABA-VA VAS CLEO, 20.45 DOKUMENTARNA OD-DAJA, 21.15 POROČILA, 21.25 BISER ORIENTA, malezijski dokumentarni film (do 22.30)
TV ZAGREB Prvi program 16.55 Pregled sporeda, 17.00 Vaterpolo: Mladost — Jug, 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Razlika, 18.45 Pesem, ki traja, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Ustvar-janje Titove Jugoslavije, 20.55 EPP, 21.00 Dober ve-čer, rock, 21.45 Dnevnik, 22.00 Izvor Mafije, 22.50 Pregled sporeda za soboto Drugi program isto kot Ljubljana II	TV ZAGREB Prvi program 16.55 Pregled sporeda, 17.00 Bajka o knezu Sve-boru in Sunčici, 18.00 Poro-čila, 18.05 TV koledar, 18.15 Mladinski studio, 18.45 Poetično gledališče, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Nočni lov (film), 21.40 EPP, 21.45 Dnevnik, 22.00 Ponočna promenade Drugi program isto kot Ljubljana II	TV ZAGREB Prvi program 16.55 Pregled sporeda, 17.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Zlatarjevo zlato, 18.30 Zgodba o vstaji, 18.45 Zdravo mladi, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Nočni lov (film), 21.40 EPP, 21.45 Dnevnik, 22.00 Ponočna promenade Drugi program isto kot Ljubljana II	TV ZAGREB Prvi program 16.55 Pregled sporeda, 17.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Zlatarjevo zlato, 18.30 Zgodba o vstaji, 18.45 Zdravo mladi, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Nočni lov (film), 21.40 EPP, 21.45 Dnevnik, 22.00 Ponočna promenade Drugi program isto kot Ljubljana II	TV ZAGREB Prvi program 16.55 Pregled sporeda, 17.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Zlatarjevo zlato, 18.30 Zgodba o vstaji, 18.45 Zdravo mladi, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Nočni lov (film), 21.40 EPP, 21.45 Dnevnik, 22.00 Ponočna promenade Drugi program isto kot Ljubljana II	TV ZAGREB Prvi program 16.55 Pregled sporeda, 17.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Zlatarjevo zlato, 18.30 Zgodba o vstaji, 18.45 Zdravo mladi, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Nočni lov (film), 21.40 EPP, 21.45 Dnevnik, 22.00 Ponočna promenade Drugi program isto kot Ljubljana II	TV ZAGREB Prvi program 16.55 Pregled sporeda, 17.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Zlatarjevo zlato, 18.30 Zgodba o vstaji, 18.45 Zdravo mladi, 19.15 Risanka, 19.21 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 Nočni lov (film), 21.40 EPP, 21.45 Dnevnik, 22.00 Ponočna promenade Drugi program isto kot Ljubljana II
TV AVSTRIJA Prvi program 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Eci, peci, pec, 8.30 Ru-ščina, 9.00 Šolska TV, 9.30 Primer Paradin (film), 11.20 Klub seniorjev, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Vrtinca za Shirley, 14.45 Zabavno popotova-nje, 15.00 Buddenbrookovi, 16.00 Eci, peci, pec, 16.30 Medvedki so prosti, 16.55 Španček Zaspancek, 17.00 Pan-optikum, 17.25 Pre-gled sporeda, 17.30 Mi, 17.49 Reklame, 18.00 Avstrija v sliki, 18.23 Reklame, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Derrick, 20.15 Rekla-me, 20.20 Scene, 21.10 Reklame in šport, 21.20 Nočni studio, 22.30 Poročila. Drugi program 12.55 Pregled sporeda, 13.00 Športno popoldne, 21.20 Major Dundee (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Angleščina, 8.35 Po Franciji, 9.05 To je Nea-pelj, 9.35 Dogodivščina, 10.25 Nočni studio, 11.30 Igrajmo skupaj, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.30 Tudi ženske niso angeli (film), 16.00 Abeceda športa, 16.30 Stari parnik, Reklame, 18.30 Čas v sliki, 18.50 Šport in reklame, 19.15 Včerajšnji artisti, 20.45 Reklame, 20.50 Šport, 21.10 Dunajski festi-val narodne glasbe. Drugi program 14.00 Športno popoldne, 17.00 Dva x sedem, 17.25 Rožnati panter, 18.00 Trai-ler, 18.23 Reklame, 18.30 Čas v sliki, 18.50 Primer za ljudskega advokata?, 19.15 Sen kresne noči (komedija), 22.20 Religija, 22.25 Chica-go 1930, 23.10 Poročila.	TV AVSTRIJA Prvi program 9.45 Pregled sporeda, 9.50 Poročila, 10.00 Filmska matineja, 11.30 Narodna glasba, 11.58 EPP, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Jugoslavija, dober dan, 14.00 Za in proti, 14.30 Zgodnja ptica (film), 16.00 Nedeljsko popoldne, 17.30 Dunkerque (film), 19.00 Ri-sanke, 19.20 EPP, 19.27 Nocoj, 19.30 Dnevnik, 19.55 EPP, 20.00 partizan-ska eskadrija, 20.45 EPP, 20.50 Reportaža, 21.20 Dnevnik, 21.40 Športni pre-gled. Drugi program isto kot Ljubljana II	TV AVSTRIJA Prvi program 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Eci, peci, pec, 8.30 TV kuhinja, 9.00 Angleščina, 9.15 Latinščina, 9.30 Princ in berač (film), 11.30 Svetloba in sence, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Otroci Dunaja (TV film), 14.50 Poklici gospoda Schreiferlsa, 15.00 Buddenbrookovi, 16.00 Eci, peci, pec, 16.30 Lassie, 16.55 Španček Zaspancek, 17.00 Svet živali, 17.25 Pre-gled sporeda, 17.30 Mi, 17.54 Reklame, 18.00 Avstrija v sliki, 18.23 Reklame, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Sport v ponedeljek, in reklame, 20.05 Prizorišče — New York, Drugi program 16.55 Pregled sporeda, 17.00 Znanost danes, 17.30 Bonanza, 18.23 Reklame, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Dal-las, 20.05 Schilling, 20.50 Deset pred deseto, 21.20 Ti-hožitje (film), 22.50	TV AVSTRIJA Prvi program 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Eci, peci, pec, 8.30 La-tinščina, 9.00 Angleščina, 9.30 Tudi ženske niso angeli (film), 11.00 Veselje z zaba-vo, 11.15 Vse življenje je kemija, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Benji (film), 15.20 Možje z jekle-nimi živci, 15.30 Arhitektu-ra na Gradiščanskem, 16.00 Eci, peci, pec, 16.25 Tudi hec mora biti, 16.55 Špan-ček Zaspancek, 17.00 Jadrnica 121 SP, 17.25 Pre-gled sporeda, 17.30 Mi, 17.54 Reklame, 18.00 Avstrija v sliki, 18.23 Reklame, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Teleobjektiv, 20.00 Konec slab — vse dobro, 21.35 Tour de France (po-ročilo), 21.45 Poročila.	TV AVSTRIJA Prvi program 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Tudi hec mora biti, 8.35 Latinščina, 9.05 Angle-ščina, 9.35 Sirota iz Lowoo-da (film), 11.15 Teleobjek-tiv, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Dokumen-tarna oddaja, 14.50 Poklici gospoda Schreiferlsa, 15.00 Buddenbrookovi, 16.00 Skrivnostni grob, 16.30 Wickie in silaki, 16.55 Španček Zaspancek, 17.00 Popi, 17.25 Pregled spore-da, 17.30 Mi, 17.54 Rekla-me, 18.00 Avstrija v sliki, 18.23 Reklame, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Bosonoga grofi-ca (film), 21.20 Šport. Drugi program 16.55 Pregled sporeda, 17.00 Dežela in ljudje, 17.30 Bonanza, 18.23 Reklame, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Kultura v sredo, 20.05 Religije sveta, 20.50 Deset pred deseto, 21.20 Alice ne živi tukaj (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 8.00 Jutranja poročila, 8.05 Eci, peci, pec, 8.30 De-žela in ljudje, 9.00 Angle-ščina, 9.30 Pod mostovi (film), 11.05 Veselje z zaba-vo, 11.15 Waltonovi, 12.00 Opoldanska redakcija, 14.00 Marshal (film), 16.05 Eci, peci, pec, 16.30 Marco, 16.55 Španček Zaspancek, 17.00 TV kuhinja, 17.25 Pregled sporeda, 17.30 Mi, 17.54 Reklame, 18.00 Avstrija v sliki, 18.23 Reklame, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Sončni konji, 20.05 Vaš nastop prosim, 20.50 Večerni šport, 21.40 Poroči-la. Drugi program 16.55 Pregled sporeda, 17.00 Popotovanje po Avstriji, 17.30 Bonanza, 18.23 Reklame, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Klepet, 20.45 Reklame, 20.50 Deset pred deseto, 21.20 Klub 2 in poročila.
TV MADŽARSKA 15.05 Zastrupljeni izvir, TVfilm, 16.10 Poštni predal 250, 16.30 Navzkrižno vprašanje, družabna igra, 17.00 Okno, reportaže, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Delta, znanstveni magazin, 19.25 Cirkus, 20.20 O	TV MADŽARSKA 8.05 TV reprize, 9.30 Idealen mož, film, 13.55 Mežkanje, 14.35 Golgeter, za otroke, 15.00 Rodolfove čarolije, 15.20 Brodolomci, nadaljevanka, 16.20 Reha-bilitacijski forum, 16.35 Krenelj, 3. del, 17.00 Moda 81, 17.30 Kratki filmi, 17.40 Praznik LR Mongoli-je, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Muhasti letni časi, magazin, 20.10 Na odru Kovacs Kati, 21.00 TV dnevnik, 21.10 Nadaljujte, Henry, film.	TV MADŽARSKA 8.20 Za cicibane, 10.00 Športni randevu, 12.40 Poletne počitnice, film, 13.45 Pesem doni, 14.10 Ovadu, ameriški film, 15.45 Pogovor o operi, 16.20 Priporočamo naše sporede, 16.45 Konjski šport, 18.00 Tede, aktual-nosti, reportaže, 19.00 Po-ročila, 19.05 Izgubljeni lju-dje, ameriški film, 21.05 Telesport, 22.25 Poročila.	TV MADŽARSKA 15.20 Naše telo, 3. del, 15.45 V dvojje, bolgarski film, 16.35 mesto ob Volgi, 17.00 Panonska kronika, 17.30 Z Ikarusom v deželo lkara, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Iskalci zlata na Alja-ski, nadaljevanka, 21.05 Studio 81, kulturni TV ted-nik, 21.05 Tveganje, v kon-kurenci na svetovnem trži-šču, 21.35 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 15.20 Naše telo, 3. del, 15.45 V dvojje, bolgarski film, 16.35 mesto ob Volgi, 17.00 Panonska kronika, 17.30 Z Ikarusom v deželo lkara, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Iskalci zlata na Alja-ski, nadaljevanka, 21.05 Studio 81, kulturni TV ted-nik, 21.05 Tveganje, v kon-kurenci na svetovnem trži-šču, 21.35 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.05 TV reprize, 15.05 Naše telo, 4. del, 15.30 Stop! 15.35 Disco, 16.20 Za naše zdravje, 16.35 Dva otoka v oceanu, 17.20 Poldrug milijon korakov na Madžarskem, Bakony, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Novi Scotland Yard, krimi-nalka, 19.45 Dokumentarni film, 20.10 Ne smej se prerano! 20.45 Okusi in klobute, 21.25 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 15.15 Iluzija, ali pol ure v cirkusu, 15.45 Velike reke v luči zgodovine, Tajo, 16.35 TV borza, 16.45 Telesport, 17.10 Dokumentarni film, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Družinski krog, magazin.

tedenski koledar

PETEK, 10. julij — Amalija SOBOTA, 11. julij — Olga NEDELJA, 12. julij — Mohor PONEDELJEK, 13. julij — Henrik TOREK, 14. julij — Just SREDA, 15. julij — Vladimir ČETRTEK, 16. julij — Dan tankistov

kino

„PARK“ MURSKA SOBOTA
10. julija ob 18. in 20. uri ter 12. julija ob 16., 18. in 20. uri ameriški barvni vstavski film: „V ČAST ZRELEjših ŽENSK“; ogled filma mladini do 16. leta ni dovoljen.
13. in 14. julija ob 18. in 20. uri ameriški barvni kinemaskopski film: „DIVJA TOLPA“;
15. in 16. julija ob 18. in 20. uri ameriški barvni kinemaskopski TARČA“.

„SVOBODA“ GORNJA RADGONA

10. julija ob 19.30. uri italijanski film: „IMENUJEM SE NOBODY“ in ob 20. uri v kinodvorani hotela Radin Radenci avstralski film: „ABC OD LJUBEZNI DO SEKSA“;
11. julija ob 19.30. uri avstralski film: „ABC OD LJUBEZNI DO SEKSA“;
12. julija ob 9.30. uri italijanski film: „IMENUJEM SE NOBODY“ ter ob 17.30. in 19.30. uri avstralski film: „ABC OD LJUBEZNI DO SEKSA“;
15. in 16. julija ob 19.30. uri francoski film: „AGENCIJA ZA SKLEPANJE ZAKONSKIH ZVEZ“.

prodam

ČZ ENDURO 175 in zastavo 750 ugodno prodam. Ogled možen v soboto. Car, Dankovci 22, telefon 77-029. M-2224.
TRAKTOR FERGUSON 533 s prikolico prodam. Radenci 226. M-2225
KRAVO — vozno, prodam. Moščanci 73. M-2226
JEČMENSKE BALE in visoko brejo svinjo prodam. Dolnja Bistrica 37. M-2227
BREJO KRAVO, staro 6 let, prodam. Križevci 204 v Prekmurju. M-2228
ZASTAVO 750, letnik 1976, odlično vzdrževan, prodam. za 45.000 din. Telefon 21-325. M-2229
LADO STANDARD, odlično ohranjen, prodam. Daneta Šumenjak 16. M-2230
ZASTAVO 750 — tudi po delih prodam. Renkovci 58, p. Turnišče, M-2231
PEVSKO OZVOČENJE MARSHALL 100 W, MM ojačevalec — basman, bas kitara tajfun in orgle FERFISA prodam, Stanko DUH, Lipa 168. M-2232
MLADO KRAVO, 8 mesecev brejo, prodam. Ludvik Panker, Pečarovi 79, p. Mačkovci. M-2233
BREJO KRAVO, staro 4 leta, prodam. Ogled možen vsak dan. Štefan Kavaš, Bratanci 88, p. Beltinci. M-2234
ZASTAVO 101, letnik 1978, poceni prodam. Ižakovci 143, p. Beltinci. M-2235
OSTREŠJE (9 x 8) UGODNO PRODAM. Naslov v upravi lista. M-2236
RENAULT 4 TLS, dobro ohranjen, letnik 1977, registrirano do aprila 82, prodam. Vojmir Prosen (Ljubljanski dom) Radenci 132. Informacije: Radenska, telefon 73-040, interna 369. M-OP
PARCELO PRODAM. Markoč, Cezanjec 40/A, p. Ljutomer. In-251
SPAČEK, letnik 1974. prodam. Cveto Križanič, Boreci 10, p. Kri-

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Ludvik Kovač (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Janez Kurbus, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Zunc, Götter Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefon: Novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383, dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Celoletna naročnina 300,00 din, polletna 150,00, za inozemstvo celoletna naročnina 700,00 din (330 Sch, 47 DM), za delovne organizacije 400,00. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100-620-000112-25730-30-4-01176 — Cena posamezne številke 8 dinarjev. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

ževci pri Ljutomeru. In-249
ZASTAVO 750, letnik 1975, registriran do januarja 1982, prodam. Marjan Novak, Stara Nova vas 26, p. Križevci pri Ljutomeru. In-250
TAM 5000 KASONAR zelo ugodno naprodaj. Informacije: telefon 062-32-178. M-2292
BAKRENO KOMBI PEČ UGODNO PRODAM. Lipovci 89. M-2293
ŠKODO, registrirano, poceni prodam. Brezovci 10, p. Puconci. M-2294
KRAVO — po izbiri, prodam. Boreci 30, p. Tišina. M-2295

KOMBAJN — pripravljen za žetev, prodam. Naslov v upravi lista. M-2251
ŠKODO 100 L, letnik 1974, prodam. Janez Vljaj, Stara 14, Murska Sobota, telefon 21-989. M-2252
ASKONA, letnik 1973, naprodaj. Strukovci 32. M-2253
KORUZO na storžih, po ugodni ceni prodam. Gorica 46, p. Puconci. M-2254
SEME RDEČE DETELJE PRODAM. Kupšinci 69. M-2255
VW 1200, starejši letnik, registri-

ran do junija 1982, prodam. Krašči 25, p. Cankova. M-2257
HIŠO z vrtno in brajdami, primerno za vikend, ob asfaltni cesti, na turističnem kraju, prodam. Alojz Hvalič, Janžev vrh 65, p. Radenci. M-2258
MLADE ČISTOKRVNE BERNARDINE PRODAM. Milan Grmek, L. Kopitarjeva 11, Maribor, telefon 062 28-966. M-MM
KARAMBOLIRANI OSEBNI AVTOMOBIL R 12 TL, z novim motorjem, prodam. Marjan Bukovec, Rački vrh 2, p. Slatina Radenci. Vi-248
OPEL REKORD, registriran, v dobrem stanju, prodam za 13.000 din. Lukač, Bakovci, Prečna 18. M-2262
MALE PUJSKE PRODAM. Borejci 28, p. Tišina. M-2266
OPEL CADET CARAVAN, letnik 68, ugodno prodam. Ludvik Šijanec, Trije kralji 2, p. Benedikt. M-2267
KRAVO PRODAM. Gomboc, Cankova 85. M-2269
TERENSKO VOZILO DŽIP (indijski), prodam. Vrtarič, Lendavska 17/C, novi blok, M. Sobota. M-2271
TV SPREJEMNIK, črno-beli, prodam. Vprašajte v popoldanskih urah: Bogdan Vunjak, Radenci 221, blok 6, 69252 Radenci. M-2272
MALE PUJSKE PRODAM. Borejci 9, p. Tišina. M-2187
MOPEL (4 prestave) prodam. Puževci 34, p. Bodonci. M-2147
SPIROVCE („roženice“) 12 x 14, dolžina 7 m, večjo količino, prodam. Moščanci 63. M-2270
RENAULT-12, prevoženih 85.000 km, prodam. Cena 65.000 din. Janko Slavič, Trate novi blok 1, Gornja Radgona, telefon 74-091. M-2274
BETON STARIH TEMELJEV, primeren za novogradnjo, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-2275
MOTORNO ŽAGO STIHL PRODAM. Kobilje 48. M-2276
HLADILNIK in obošalnik, primeren za hodnik, prodam. Heric, Lendavska 4/D, M. Sobota. M-2279
MOPEL (4 prestave) PRODAM. Renkovci 58, p. Turnišče. M-2280
ŽAGO PAN PRODAM. Naslov v upravi lista. M-2282
LADO 1200, dobro ohranjeno in zarezno opeko KIKINDA, rabljeno, ugodno prodam. Vučklič, Talanjska 4, M. Sobota — pri novem vrtcu, telefon 21-964. M-2284
OPEL KADET, letnik 67, prodam. Gradišče 45. p. Tišina. M-2285
SEME RDEČE DETELJE PRODAM. Murski Petrovci 2, p. Tišina. M-2286
KRAVO, staro 5 let, visoko brejo, vozno, prodam. Bakan, Dokležovje 24. M-2287
TRAKTOR STEYR 18 KM, novejši tip, zamenjam za ferguson 35 KM. Naslov v upravi lista. M-2289
ŽITNI KOMBAJN 685 S MASEY FERGUSON s prešo, širina

kose 2,70 m, dobro ohranjeno, prodam, Peter Zemljčič, Zg. Ščavnica 17. M-2291
RŽENO SLAMO, večjo količino, prodam. Informacije v nedeljo do 12. ure. Rakičan 85. M-2238
MALE PUJSKE PRODAM. Krajna 63, p. Tišina. M-2239
PEVSKO OZVOČITEV FBT. 60 W, ugodno prodam. Slavko Trstenjak, Banfi 3, p. Strigova. M-2240
OSEBNI AVTO TOYOTA 1200, letnik 1979, naprodaj. Ogled možen popoldne po predhodnem dogovoru. Jože Pušenjak, Trate blok 2, Gornja Radgona, telefon dopoldne 79-007. M-2241
KOSILNICO LAVERDA PRODAM. Bakovci, Mladinska 47. M-2242
MOPEL (tri prestave), dobro ohranjen, prodam. Tišina 18. M-2243
TRAKTOR STEYR 15 s koso prodam. Beznovci 17, p. Bodonci. M-2244
TRAKTOR FERGUSON 35, dobro ohranjen, po ugodni ceni prodam. Karel Kuzma, Drobčinci 11, p. Apače. M-2245
VEZANO SLAMO z njive in seme širokolisnatga ohrota, prodam. Ida Kučan, Kupšinci 18, p. M. Sobota. M-2248
TRAKTOR STEYR, tip 180, 30 KM s pluga, brano, koso, jermenico in obračalnikom, prodam. Naslov v upravi lista. Vi-243
STREŠNO OPEKO FOLC, rabljeno, večjo količino in 1-fazno vodovodno črpalko — kompletno, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Temlinova 15, Murska Sobota. M-MM
KAVČ GARNITURO PRODAM. Nedič, Staneta Rozmana 15, 3. nadstropje; telefon 23-990. M-2249
TRIINPOLSOBNO STANOVANJE v M. Soboti prodam. Jožef Sapač, Stara 3 ali Kovina M. Sobota. M-2250

sobe

ENOSOBNO STANOVANJE v M. Soboti, okolici ali Ljutomeru išče mlada družina z enim otrokom. Redni plačniki. Pokličite na telefon 82-578 od 11. do 15. ure. M-2237
SOBO oddam solidnemu fantu, zaposlenemu dopoldne in garažna vrata prodam. Marija Verban, Kajuhova 20, M. Sobota. M-2259
OPREMLJENO SOBO oddam v najem. Keršovan, Mladinska 38. M-2268
SOBO v Mariboru oddam dvema dekletoma, študentkama medicinske šole — zobozdravstvene smeri. Ogled sobe po 28. avgustu. Janez Ranc, Keleminova 5, Maribor Težno. M-2283
NEOPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom, primerno tudi za skladiščenje, finejšega materiala oddam. Štefana Kuzmiča 2. M-MM

ZAHVALA

Prisrčna zahvala dr. Požunu, oddelek za ušesa, nos in grlo soboške bolnišnice; za uspešno zdravljenje — hvaležni pacient Koloman Bagari, Vidonci 118, p. Grad. M-2278

PESKANJE!

Delna ali popolna površinska zaščita peskanih površin — sistem zaščite po tehničnem postopku — garantirana kvaliteta.
Se priporoča soboslikarstvo-pleskarstvo

Franc Dvaňajšček
Radomerje 25/A
p. Ljutomer



V neznano je odšel pes, nemška doga, velik, barve srne. Vse podatke o sedanem nahajališču psa ali morebitni ustrelnosti sporočite proti lepi nagradi Ivanu Karlovčecu, Veščica 40/A, p. Ljutomer.

zaposlitve

DEKLE, ki ima veselje do dela v gostinstvu, sprejem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. OD po dogovoru. Vinko Galun, gostilna Preserje, Kamniška 24, 62235 Radomlje. M-2265

razno

VINOGRAD s kletjo na Strehovskem bregu oddam v najem. Vprašati v Renkovcih 4, p. Turnišče. M-2223
PREKLIC! Podpisani Marjan Raduha iz Dokležovja 3/A preklicujem neresnične besede, ki sem jih izrekel o Zofiji Horvat iz Bratonec št. 95 in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. Marjan Raduha M-2260
SPREJEMAM VSA ZIDARKSA in tesarska dela. Delo opravljam hitro in kvalitetno. Srečko Oprešnik, Sp. Gasteraj 10, p. Jurovski dol. M-2290

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta, zeta in starega očeta

Franca Žoharja

iz Dol. Slaveč



se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom; sosedom in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, dragega pokojnika v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali številne vence, nam pa izrekli sožalje. Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilskima društvoma iz Dol. Slaveč in Motovilec, tov. Makovcu za poslovilne besede, sodelavcem in tov. Skledarju za slovo ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

D. Slaveč, 6. 7. 1981

Žalujoči: žena Marija, sin Tonček, hčerki Ema in Matilda z družinama, hčerka Angela z možem, tašča in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nepričakovani in boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

Aleksandra Lepoša

iz Noršinec



se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti, zasuli grob z venci in cvetjem ter nam v težkih trenutkih lajšali globoke bolečine. Hvala zdravniškemu osebju internega oddelka soboške bolnišnice, kolektivoma Agroservis M. Sobota, GP »Zvezda« Moravske toplice, g. župniku in pevcem za pogrebni obred, posebno tov. Jančeviču za poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala vsem za izrečeno sožalje.

Žalujoči: žena Marija, sin Šanji z ženo, hčerka Erika z možem, vnuki Nataša, Suzi in Šanji ter brat Geza

V skladu z določili zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Uradni list SRS, št. 3/81), družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: družbeni dogovor, Uradni List SRS, št. 15/81), 9. člena pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje najemnih stanovanj, zgrajenih ali kupljenih s sredstvi, zbranimi za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona (v nadaljnjem besedilu: pravilnik, Uradne objave št. 3/77) in sklepov skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona z dne 29/6-1981

RAZPISUJE

samoupravna stanovanjska skupnost občine GORNJA RADGONA

VIII. NATEČAJ

— ZA DODELITEV STANOVANJ, ZGRAJENIH IZ SREDSTEV SOLIDARNOSTI IN IZ POSEBNIH SREDSTEV SKUPNOSTI POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA ZA POTREBE UPOKOJENCEV IN INVALIDOV (v nadaljnjem besedilu: solidarnostna stanovanja),
— ZA DODELITEV POSOJIL ZA GRADNJO STANOVANJ, PRENOVO STANOVANJSKIH HIŠ IN STANOVANJ V LASTI BORCEV NOV TER KMETOV BORCEV NOV.

I. SOLIDARNOSTNA STANOVANJA

1. Upravičenci za pridobitev solidarnostnih stanovanj so: delovni ljudje, občani in družine z nižjimi dohodki, ki živijo v težkih materialnih razmerah, in to:
— delovni ljudje, ki združujejo delo v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih,
— občani oz. družine, ki nimajo pogojev, da bi rešili svoje stanovanjsko vprašanje v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih,
— občani, ki s svojimi skupnimi dohodki ne morejo rešiti svojega stanovanjskega vprašanja: upokojenci, invalidi, borci NOV, kmetje borci NOV, starejši in za delo nesposobni občani.

2. Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati upravičenci za dodelitev solidarnostnega stanovanja:
— da skupni čisti dohodek prosilca in članov njegove družine na mesec ne presega 3.507,00 din na člana družine oz. 4.822,00 din, v kolikor gre za samskega delavca oz. občana v letu 1980. Ta pogoj ne velja za upokojence, borce NOV, kmete borce NOV, v kolikor prosijo za dodelitev solidarnostnega stanovanja, zgrajenega z namenskimi sredstvi Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja,
— da prosilec za stanovanje oz. kdo od članov njegove družine ni imetnik stanovanjske pravice za primerno stanovanje ali lastnik primernega vseljivega stanovanja,
— da ima prosilec za stanovanje stalno prebivališče na območju občine Gornja Radgona,
— da prosilec oz. njegova družina še ni imela ustreznega rešene stanovanjskega vprašanja,
— da prosilec ali za delo sposoben član ožje družine ni neupravičeno nezaposlen,
— da prosilec, ki se je sam oz. z družino na lastno željo vselil v manj primerno stanovanje, prebiva v tem stanovanju že najmanj 2 leti, računajoč od dneva razpisa natečaja,
— da prosilec pri svojih bližnjih sorodnikih (zakoncih, starših, otrocih), ki so lastniki večstanovanjske hiše, stanovanj ali stanovanj, ki presegajo stanovanjske normative na območju občine, ne more rešiti svojega stanovanjskega vprašanja,
— da prosilec ali nekdo od članov njegove družine ni lastnik počitniške hiše,
— da prosilec oz. člani njegove družine ne posedujejo nepremičnine v vrednosti 100.000,00 din oz. večje vrednosti za posamezni kos,
— da prosilec plača lastno udeležbo po določilih tega natečaja.

3. Lastna udeležba:

Upravičenci do solidarnostnega stanovanja bodo morali, če bodo uvrščeni na potrjeno prednostno listo, prispevati lastno udeležbo za stanovanje, ki znaša od 1 do 4 % od vrednosti dodeljenega stanovanja.

Lastna udeležba upravičenca do stanovanja, ki se kupuje iz sredstev SPIZ in sredstev, ki se namensko zbirajo za reševanje stanovanjskih vprašanj borcev NOV in kmetov borcev NOV, se določi po 13. čl. družbenega dogovora. Za nova stanovanja bo upoštevana nabavna cena, za starejša stanovanja pa tržna cena.

Višina lastne udeležbe je odvisna od skupnega povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana za leto 1980. Če znaša povprečni mesečni skupni dohodek na člana družine v primerjavi s povprečnim mesečnim čistim dohodkom v SR Sloveniji v letu 1980

za družine z dvema ali več člani		za samske občane		znaša lastna udeležba
nad 20	do 20 %	nad 35	do 35 %	brez udeležbe
nad 25	do 25 %	nad 40	do 40 %	1 %
nad 30	do 30 %	nad 45	do 45 %	2 %
nad 35	do 35 %	nad 50	do 50 %	3 %
	do 40 %		do 55 %	4 %

Lastno udeležbo bodo morali upravičenci, ki jim bo dodeljeno solidarnostno stanovanje po tem natečaju, nakazati na žiro račun sredstev družbene pomoči po prejemu odločbe o dodelitvi stanovanja. Sredstva lastne udeležbe se bodo vrnila upravičencem po 10 letih v enkratnem znesku s 3 % letno obrestno mero.

Plačila lastne udeležbe so oproščeni:

— občan, upravičenec do družbenega stanovanja, ki se mu stanovanje dodeli zaradi rušenja starega stanovanja zaradi družbenega interesa,
— imetnik stanovanjske pravice, ki je zamenjal stanovanje za manjše oz. manj vredno stanovanje,
— občan, ki prejema pri pokojnini varstveni dodatek in
— občan, ki mu je oz. njegovim družinskim članom družbena denarna pomoč edini vir za preživljanje.
Upravičenec do družbenega stanovanja je lahko oproščen plačila lastne udeležbe, če živi on oz. njegova družina v težjih razmerah oz. v izredno težkih socialnih primerih, ki jih določa 11. člen družbenega dogovora.

4. Postopek za vlaganje prošelj za dodelitev solidarnostnih stanovanj:

prošnje je vložiti na posebnem obrazcu, ki ga prošnik dobi pri strokovni službi samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona, Trg svobode 10/I. Obrazec za prošnjo prošnik izpolni sam s pisalnim strojem ali s tiskanimi črkami. Podatke, ki jih na obrazec prošnje vpisuje organizacija združenega dela ali drugi organ, je treba overiti s pečatom in podpisom pooblaščen osebe.

K prošnji je potrebno priložiti naslednje dokumente:

— potrdilo o premoženjskem stanju (dobi se na davčni upravi občine)
— potrdilo o skupnem čistem dohodku prosilca in njegovih družinskih članov oz. članov ožje ekonomske skupnosti, v kateri živi za leto 1980 (dobi se pri delovni organizaciji, kjer so zaposleni. Upokojenci predložijo odrezek od pokojnine oz. invalidnine iz meseca decembra 1980. V skupni čisti dohodek družine se štejejo vsi dokazljivi skupni čisti dohodki, ki po zakonu o davkih občanov predstavljajo osnovo za davek iz skupnega dohodka občanov),
— potrdilo o stalnem prebivališču in o številu članov prošnikove družine (dobi se na krajevnem uradu oz. pri prijavnno-odjavni službi pri občini),
— eventualna zdravniška potrdila o boleznih, na katera vplivajo stanovanjske razmere,
— potrdilo o upravičeni nezaposlenosti, ki jo izda skupnost za zaposlovanje za nezaposlene družinske člane,
— potrdilo o skupni dobi (izda jo delovna organizacija),
— potrdilo o samohranilstvu (izda jo skupnost socialnega skrbstva) in
— izjavo prosilca o načinu zagotovitve lastne udeležbe.

5. Druga določila.

Natančnejše pogoje in merila za dodeljevanje stanovanj po tem razpisu vsebujejo: spredaj citirani pravilnik, sprejete spremembe in dopolnitve pravilnika z dne 27/5-1980, in sprejeti začasni sklepi z dne 29/6-1981.

Natečaj za pridobitev solidarnostnih stanovanj traja od dneva objave v VESTNIKU do vključno 30. julija 1981. Nepravočasne prošnje se zavrnejo. V natečajnem roku bo strokovna služba samoupravne stanovanjske skupnosti sprejemala prošnje neposredno od prošnikov oz. po pošti na naslov: Samoupravna stanovanjska skupnost občine Gornja Radgona, Trg svobode 10/I, 69250 Gor. Radgona.

II. Pridobitev posojila

ZA GRADNJO STANOVANJ, PRENOVO STANOVANJSKIH HIŠ IN STANOVANJ V LASTI BORCEV NOV TER KMETOV BORCEV NOV

1. Razpisna natečajna vsota znaša 900.000,00 din.

22. Razpisni pogoji:

— da prosilec namensko varčuje pri banki,
— da prosilec nima dovolj velikega oz. ustreznega stanovanja,
— da prosilec ima lastno stanovanjsko hišo, zgrajeno do zaključne III. gradbene faze,
— da z rekonstrukcijo poveča stanovanjsko površino, pridobi večje število stanovanjskih prostorov ali izboljša stanovanjske razmere z uvedbo ali modernizacijo sanitarne oz. ogrevalne opreme in
— da ima sredstva za lastno udeležbo, ki glede na povprečni dohodek na člana družine v letu 1980 znaša:

če znaša povprečni mesečni dohodek na družinskega člana	znaša lastna udeležba od cene stand. stan. najmanj	pripada posojilo največ
od 4.384	do 4.383 din	30
od 6.576	do 6.575 din	40 %
od 8.768	do 8.767 din	50 %
nad 10.521 din	do 10.520 din	55 %
		60 %
		30 %
		20 %
		15 %
		10 %
		5 %

3. Prednost za posojilo ima prošnik, ki:

— ima nižji povprečni mesečni dohodek na člana družine od zneska 3.507,00 din,

— zida oz. vrši rekonstrukcijo ob upoštevanju elementov za standardno hišo oz. stanovanje.

— ima večje število družinskih članov,

— da je invalid I. kategorije z dodatkom za pomoč in postrežbo, ali je invalid I. kategorije nekdo od njegovih družinskih članov,

— ima družinsko stanovanjsko hišo, zgrajeno do višje gradbene faze,

— bo s preselitvijo v novozgrajeno hišo sprostil družbeno stanovanje.

4. Upravičenec lahko dobi posojilo iz natečajne vsote največ 80.000,00 din.

5. Obrazci za vloge za posojila se dobijo pri Poslovni enoti Ljubljanske banke v Gornji Radgoni, ki bo tudi do 30. julija 1981 zbirala vloge po tem natečaju.

Vloge za natečaj, prispele po tem datumu, ne bodo upoštevane.

Prosilci za posojila so dolžni k vlogi priložiti vsa dokazila, ki so potrebna za dokazovanje dejstev, ki jih terjajo razpisni pogoji.

Glede ugotavljanja kreditne sposobnosti upravičencev do posojila, načina porabe in odplačevanja posojila ter drugih vprašanj, ki jih podrobneje ne določa ta natečaj, se smiselno uporabljajo določila pravilnika o kreditiranju stanovanjske gradnje, splošni akti Ljubljanske banke ter drugi predpisi s področja stanovanjskega gospodarstva.

Upravičenci bodo posojilne pogodbe sklepali s poslovno enoto Ljubljanske banke v Gornji Radgoni, ki je tudi pooblaščen, da od posojilojemalcev zahteva zavarovanje posojila in da kontrolira namensko uporabo posojila.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Gornja Radgona



ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, dedek, pradedek, brat in stric

Jože Maček

iz M. Petrovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju soboške bolnišnice za vso zdravniško pomoč v času njegove bolezni, g. župniku za pogrebni obred, govornikom za ganljive besede ob odprtem grobu in vsem za darovano cvetje.

Žalujejo: VSI NJEGOVI



Mama, v sebi čudim del tebe, zato je moja bol, ker te več ni, toliko večja!

V SPOMIN

Lojzki Jaušovec

iz Rihtarovec

7. 6. 1935 — 6. 7. 1980

Umiranje je obup. In je upanje. To si nam z vsem svojim bistvom dokazala ti, ljuba mama, žena in babica.

Tvoja vera v življenje nas hrabri, spominjamo se te in zahvaljujemo se vsem tistim katerim misel zaide kdaj na te.

ŽALUJOČI TVOJI



ZAHVALA

Tiho, mirno in brez slovesa nam je kruta usoda v tujini iztrgala iz naše sredine našega ljubljenečga, koma; 40-letnega moža, očka, sina in brata

Štefana Ftičarja

iz Velike Polane

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo sodelavcem iz Vorarlberga, ki so mi v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč in mi kakorkoli pomagali. Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, botrini in znancem, ki ste dragega pokojnika pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti in njegov prerani grob zasuli z venci in cvetjem. Lepa hvala g. kaplanu Režonju za lepo opravljeni pogrebni obred, pevcem za lepe zapete pesmi in tov. Tompu za ganljive besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Neutolažljiva žena Elizabeta, hčerkici Šefka in Marjanca, oče, mama, sestra Marija z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je za vedno zapustila naša dobra mama, stara mama in prababica

Frančiška Beznec

roj. Gjergjek

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, zasuli njen grob s cvetjem, nam pa izrekli sožalje. Posebno zahvalo izrekamo dr. Hauzerjevi in osebju internega oddelka soboške bolnišnice za nego in lajšanje bolečin. Najlepše se zahvaljujemo predstavnici KS Zlati Temlin za posviločne besede, gospodu župniku Evgenu Balaziču za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Puconci, 18. junija 1981

VSI NJENI

SPOMINI NA VSTAJO ŠE ŽIVIJO



Osrednja proslava ob letošnjem dnevu borca v lendavski občini je bila pri Copkovem mlinu v Mali Polani, v kraju kjer je bil leta 1944 ustanovljen prvi odbor OF v tem kraju. Borci so tako počastili tudi 40 letnico vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti, ter 40 letnico ustanovitve OF. Foto Jani D.

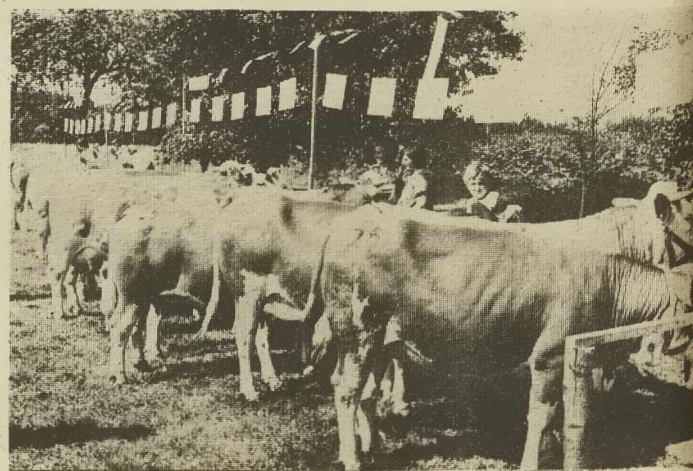
Borci, občani in mladina lendavske občine so letošnji dan borca praznovali na izviru revolucije pri Copkovem mlinu v Mali Polani, kjer so aktivisti lendavske občine in tega kraja leta 1944 ustanovili prvi odbor osvobodilne fronte, ki je skupaj z drugimi zanimal uporabo proti sovražniku. Okoli 400 se jih je zbralo na svečanem zborovanju na katerem je o 40 letnici vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti govoril član občinskega odbora Zveze borcev Milan Frančeskin, ki je poudaril tudi trpljenje okrog 600 občanov lendavske občine, ki jih je okupator interniral v taborišče Šarvar. Revolucionarna izročila morajo

najti mesto med mladimi, ti naj jih nadaljujejo, to pa bo največje zagotovilo, da spomini na revolucijo ne bodo izumrli. Pred svečanim zborovanjem so na seji občinskega odbora zveze borcev občine Lendava podelili 33 priznanj članom organizacij združenega dela, šolam in karavlam. Posebne delegacije so položile vence na grobove padlih in spominska obeležja. V pestrem kulturnem programu so nastopili učenci osnovne šole iz Velike Polane ter folklorna skupina, po proslavi pa je bilo prijateljsko srečanje borcev in internirancev ter občanov.

Jani D.

— KMEČKI DAN '81 V ŠALAMENCIH

NA KMETIJI JE PRISTNO ŽIVLJENJE!



Na pobudo kooperantov vasi Šalamenci in na osnovi doseženega napredka v kmetijski proizvodnji kooperantov te vasi, so se odločili poizkusiti, kakšen napredek lahko doseže vas kot skupnost kooperantov, če so le-ti pravilno organizirani in motivirani ter če se jim nudi primerna strokovna pomoč prek pospeševalne in drugih služb.

Na področju TZO Murska Sobotica so v vasi Šalamenci v preteklem obdobju dosegli velik napredek. V ta namen so v nedeljskem sončnem dopoldnevu ocenili ukrepe in uspehe v celotni rastlinski in živalski proizvodnji. Kmečki dan '81 v Šalamencih pa je bil za mnoge obiskovalce in domačine tudi dan sprostitve, oddiha ter bodrenja športnega duha. Po otvoritvi in uvodnem pozdravu sta bila prikaz in povorka kmetijskega orodja in strojev. Sledilo je ocenjevanje živali ter tekmovanje v kmečkih opravilih. Mčeješi fantje so se pomerili v žaganju hlobov, ženske so lupile seme...

Izmed šestnajstih razstavljalcev se je komisija dokaj težko odločila za najvišjo nagrado. Vseeno pa ni bilo težko izbrati Štefana Domjana iz Šalamenci, ki je dobil nagrado za najboljši hlev v vasi Šalamenci ter nagrado za najvišjo tržno proizvodnjo mleka, kot tudi za svojo elitno kravo. »Lani sem bil dobitnik srebrne plakete za mleko. Imamo sedem krav in dnevno oddamo okrog 100 litrov mleka. Vsi smo sodelovali pri pripravi kmečkega dneva,« je govoril Štefan Domjan, z upanjem, da bo tudi njegov sin, ki je končal 1. letnik kmetijske šole nadaljeval tradicijo. Zena Helena, ki posveča največ skrbi živini ga je dopolnila: »Največje priznanje za vloženo delo bi dobili takrat, ko bi vedeli, da tudi drugi znajo ceniti trdo kmetško delo, za katero moramo večkrat žrtvovati svoj prosti čas.« Drugo nagrado za kravo je osvojil Štefan Krenos, tretjo pa Štefan Sever. Prvo nagrado za prvesnico pa je dobil Ludvik Janža, drugo Štefan Domjan, tretjo pa Evgen Žekš, ki je dobil tudi priznanje za proizvodnjo travne silaže. Priznanje je prejel tudi Branko Bela za dolgoletno proizvodnjo svinjskega mesa. Tako kot Štefanu Krenosu, ki je dobil priznanje za proizvodnjo sena, je tudi njemu namenjena nagrada 300 kilogramov koncentratov.

Seveda pa so si v vasi kot najaktivnejše društvo Zveza žena tudi ženske zaslužile vso priznanje.

Z namenom, da se prikažejo dosedanje rezultati, hkrati pa se okrepi volja in elan vseh kooperantov in pospeševalne službe, da vztrajajo do konca, se je iztekel Kmečki dan v Šalamencih, z upanjem, da se tovrstne manifestacije ne bi nikoli izrodile. TEKST IN FOTO: M. SKLEDAR

OBRAMBNI DAN BRIGADIRJEV

Na mladinskih delovnih akcijah posvečajo posebno skrb tudi raznim aktivnostim s področja obrambne vzgoje, ki jih preverjajo na

obrambnih dnevih. Tako so tudi brigadirji MDA Goričko 81 v Gornjih Petrovcih na dan borca preverjali svoje znanje iz obrambnih ve-

ščin. Obrambni dan je organizirala občinska konferenca ZRVS Murska Sobotica v sodelovanju z občinsko strelsko zvezo, občinskim

štabom teritorialne obrambe in garnizonom JLA. Preizkušali so znanje iz topografije in kartografije, orientacije, streljanja z malokalibrsko puško, metanju bombe na cilj in taktično orientacijskem pohodu. Mladi so pokazali izredno dobre rezultate, organizacija obrambnih dnevov pa se je pokazala kot izredno dobra oblika obrambnih priprav mladih za morebitno obrambo domovine.

Na obrambnem dnevu MDA Goričko 81 v Gornjih Petrovcih je sodelovalo 23 ekip iz petih brigad. Najboljša je bila MDB Zdravko Čebular — Rado iz Slovenj Gradca, ki je s 605 točkami osvojila prvo mesto pred II. SNOV Ljubo Šerčer Ljubljana Vič—Rudnik 591 in MDB Kočevski zbor iz Kočevja 577 točk. Med strelci pa sta se najbolje izkazala Regava Hariati s 36 in Marjan Mrvar s 46 krogi, oba sta iz MDB Kočevski zbor iz Kočevja.

F. Maučec



Več znanja in surovin

O družbeno ekonomskem položaju gradbeništva v lendavski občini je bilo v zadnjem času v občini več razprav. Vse so iskale možnosti za hitrejši razvoj te pomembne dejavnosti, ki ima v celotnem gospodarstvu občine dokajšnjo vlogo. Iz vseh razprav je razbrati, da so možnosti razvoja gradbeništva v glavnem večja uporaba znanja ter rezultatov strokovnega in razvojno raziskovalnega dela, kar bi omogočilo uvajanje sodobne tehnologije gradnje pri čemer bi zmanjšali udeležbo živega dela in povečali produktivnost s tem pa seveda tudi pocenili gradnjo. Na področju lendavske občine so dane možnosti za uporabo kvalitetnih surovin, kot so kvalitetna glina, gramoz, izolacijski materiali. Pri obstoječi proizvodnji opečnatih izdelkov bi bilo potrebno izboljšati tehnologijo in izbor proizvodnje. Bogata nahajališča gline v Dolgi vasi dajejo možnost uvedbe nove proizvodnje keramičnih izdelkov. Zadnje testiranje te gline je dalo izredno dobre rezultate, to pa je

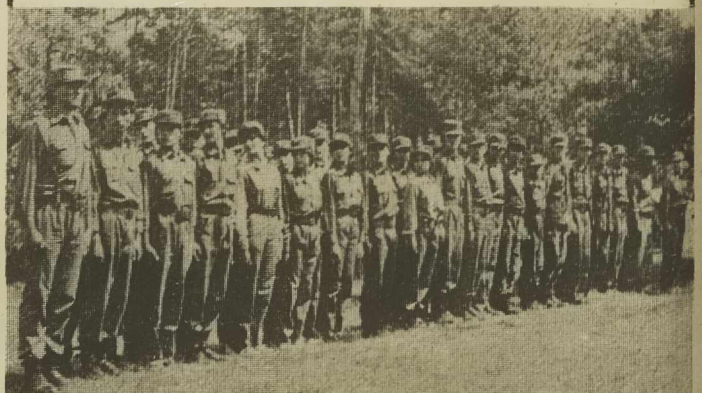
spodbudilo k iskanju sredstev za skupno naložbo v Dolgi vasi, ki naj bi bila mešana, domača in s sovlaganjem Madžarske. Glede na kvalitetni gramozni potencial na območju Mure so dane možnosti za razvoj proizvodnje betonskih elementov za gradnjo, za to naložbo se posebej zanima gradbeno podjetje. Obstoječa petroke-mična dejavnost INA Nafta pa daje široke možnosti za proizvodnjo in izbor proizvodov z uporabo sodobne tehnologije. Razvojne možnosti so torej dane, vendar pa niso povezani vsi potenciali gradbeništva, to pa je tudi največja ovira za hitrejši razvoj. Sedaj, ko smo ugotovili možnosti in stanje, ki v gradbeništvu vlada, bi bilo potrebno storiti korak naprej. Samoupravno bi bilo potrebno povezati nekatere organizacije združenega dela na podlagi združevanja dela in sredstev za skupno ustvarjanje dohodka ter za skupno nastopanje na trgu. Ali bomo to kmalu storili?

Jani D.



Da zavest naših ljudi še ni dovolj razvita, se vidi ob različnih priložnostih. Mnogi se še ne zavedajo, da z množičnimi nakupi v tujini slabijo naše gospodarstvo. Tako je mnogo Pomurcev prejšnji teden takoj po razglasitvi odloka o omejenem prenašanju denarja prek državne meje, pohitelo v sosednjo Avstrijo. Ali so res kava, riž in sadje tako pomembni življenjski artikli, da morajo zaradi njih odnesti še zadnji dinar tujcem v blagajno? Posnetek je z mejnega prehoda v Gederovcih, kjer je bila kolona čakajočih za prehod čez mejo vse od križišča, kar se ni zgodilo še nikoli. B. Peček

Manjkajo dekleta



Občinska konferenca ZSMS v Murski Soboti ter občinski štab TO sta letos že petič organizirala sedemdnevno usposabljanje mladih teritorialcev. Prostovoljce so evidentirali po osnovnih organizacijah v sotoški občini, njihova struktura pa je zelo različna. Tu so dijaki, študentje, delavci in kmetje, pa tudi v starosti so razlike od 15 do 24 let. Usposabljanje je že četrtič zapored v stari osnovni šoli v Vidoncih. Stavba je sicer last taborniške zveze, vendar v njej občasno domujejo tudi teritorialci.

Vidonci so precej oddaljeni od pomurskega središča. Zadnji del poti proti taboru teritorialcev pelje po makadamski cesti skozi dišeči goriški gozd. Pred taborom nas je takoj ustavil stražar ter vprašal za namen našega obiska. Mladi teritorialci so ravno vneto čistili orožje, s katerim so vadili dopoldne. Ura je bila namreč petnajst minut do dveh in pred kosilom mora biti orožje očiščeno in na svojih mestih. Dežurni v vodu nas je povabil, naj si ogledamo notranjost doma. Na hodniku je stražila dežurna teritorialka. Vse je bilo čisto in urejeno, puške in škornji na svojem mestu, postelje postlane brez gube.

Po zboru je nastala pred kuhinjo dolga vrsta. Kosilo je bilo dobro in marsikateri je šel po „repete“. Predstavnica sekcije za kulturnointeresne dejavnosti nas je seznanila z njihovim vsakdanom. Vstanejo že ob petih, nato je jutranja telovadba in umivanje v mrzli vodi. Do osmih se družbenopolitično izobražujejo, nato pa imajo praktične vaje z orožjem, gibanje na terenu, orientacijo, predavanja o prvi pomoči in drugo.

Vseh skupaj je 46 mladincev prostovoljcev, od tega le 9 mladink. Razporejeni so v tri vode in vsak v svoji svojega športnega, kulturnega in referenta za informacijsko-propagandno dejavnost. Že v tork zvečer so zakurili taborni ogenj in pripravili kulturni večer na katerem so se tudi pogovarjali z borcem Rudijem Ramplom-Savom. V sredo so obiskali brigadirje v Gornjih Petrovcih ter sodelovali v igrah brez meja.

V četrtek so jim brigadirji vrnil obisk in pomerili so se v malem nogometu, šahu, namiznem tenisu in streljanju z zračno puško. Vsak dan so na steni novi stenski časopisi, do konca usposabljanja pa želijo izdati bilten.

Mladi teritorialci se najbolj veselijo lepega vremena, glasbe po radiu, mize za namizni tenis in žoge. B. P.

Igre brez meja na MDA GORIČKO

Zveza telesnokulturnih organizacij občine organizira v poletnih mesecih zanimive igre brez meja. Tekmovanje v petih disciplinah je lepo uspelo tudi 1. julija na MDA Goričko v Gornjih Petrovcih. Pomerilo se je šest ekip brigad Kočevski zbor, Ljubo Šerčer, Zdravko Čebula-Rado, Milka Šobar-Nataša, brigada Rdečega križa ter ekipa teritorialne obrambe. To so bile športne in hkrati zabavne igre. Pomerili so se v metanju pikada na balone, v skakanju z vrečami, vlečenju vrvi, dirki samokolnic in v slalomu z žogo.

Zmagala je ekipa brigade Ljubo Šerčer, druga je bila ekipa Kočevski zbor in tretja teritorialna obramba. B. P.

